

Antologia LiterNet 2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Antologia LiterNet 2002 volumul 1

Redactori: Delia Oprea doprea@litenet.ro
Corina Ungureanu cungureanu@litenet.ro
Răzvan Penescu rpenescu@litenet.ro

Editor format .pdf Acrobat Reader: Iulia Cojocariu

Imagine copertă și desene : © 2002 Andrei Mănescu

Texte : © 2002 Ana Blandiana, Florin Cojocariu, Răzvan Petrescu, Ștefan Caraman, Dan Lungu, Ștefan Peca, pentru textele proprii. Toate drepturile rezervate autorilor.

© 2002 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader

Este permisă difuzarea liberă a acestei cărți în acest format, în condițiile în care nu se face nici o modificare acesteia, și nu se realizează profit în urma acestei difuzări. Orice modificare sau comercializare a acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet este interzisă.

5 vol. ISBN 973-85695-4-0

Vol 1 - 2002 ISBN 973-85695-5-9

Editura LiterNet

<http://editura.litenet.ro>

office@litenet.ro

2/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

CUPRINS

ANA BLANDIANA	6
A fi sau a privi.....	6
O rană schematică.....	8
Zburătoare de consum	12
Reportaj.....	31
FLORIN COJOCARIU	53
Mașina de scris	54
Orgoliul de a scrie literatură	63
Proiect de orgă care cântă singură la nesfârșit un cântec care nu se repetă niciodată	65
Un altfel de șah.....	66
Visul lui Coleridge sau palatul care se visează singur.....	67
Arta de a face zmee.....	69
Cuțit târziu; ultimele pagini ale unui roman care nu va fi scris niciodată	70
Un om mort.....	72
RĂZVAN PETRESCU	76
Jurnalul unui locatar	78
Blitz.....	83
ȘTEFAN CARAMAN	90
Stăpânul lumii	92
Woman in love.....	95
Întoarcerea.....	105
Din urmă, fluturând o batistă roșie, Vili	110

Singur	112
Condoleanțe	116
Din păcate nu-l ucide nimeni	118
DAN LUNGU	122
Duminica domnului Chichifoi	124
Cinci, cinci și jumătate	133
Viața la țară. Viața la oraș. Paralelă	139
ȘTEFAN PECA	142
Omul de sticlă.....	144
Siberia	145
Medievală	146
Secretul Curții Bătrâne.....	147
Un minut prea târziu	148
Pistolero! Gunman!.....	149
Fachir	151
Pop.....	152
Plastic	153
Muscă fără aripi	155
Cannonball (1933).....	156
Bloody Mary.....	158
Fata mov	159

[Pagina anterioară](#)[Cuprins](#)[Pagina următoare](#)

În volumul 2 : Cătălin Gavrilu, Ioana Drăgan, Victor Loghin, Laurențiu Mihăileanu, Bogdan Suceavă, Cornel Mihai Ungureanu, Paul Sân Petru

În volumul 3 : Petre Barbu, Cosmin Stăniloiu, Eduard Burlacu, Robert David, Marian Coman

În volumul 4 : Ovidiu Bufnilă, Radu Sergiu Ruba, Anda Moculescu, Lucian Sârbu, A.O.Kenada, Cătălin Țîrlea

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

A fi sau a privi

Nu țin minte cum s-a născut pentru prima oară în mine ideea că tot ce mi se întâmplă se întâmplă spre binele meu, că, indiferent cât de dramatică, orice întâmplare e o experiență și orice experiență un câștig, dar eram încă destul de mică, din moment ce nu-mi doream decât să ajung mare, când - îmi amintesc - mă consolam de orice necaz cu gândul că am mai învățat ceva și astfel o să cresc fără îndoială mai repede.

În orice caz, nimic nu m-a clintit din ciudata mea credință și dacă timpul, trecând, a reușit totuși să schimbe ceva, nu esența ideii mele a reușit s-o schimbe, ci finalitatea ei: când mi se întâmplă un necaz mă consolez cu gândul că am mai învățat ceva și astfel o să îmbătrânesc fără îndoială mai încet. Am observat că despre lucrurile prea serioase nu îndrăznesc să vorbesc decât puțin în glumă. Asemenea unei măști, tonul jucăuș reușește să nu ascundă, ci să stilizeze gravitatea celor spuse. Absoluta mea încredere în puterea benefică a experienței și-n forța curativă a suferinței s-a transformat cu timpul într-o concepție de viață, într-un destin, și chiar într-un destin literar - din moment ce orice

mi se întâmplă reprezintă un spor de cunoaștere și, la rândul lor, toate jertfele de pe altarul cunoașterii au, cu puțin noroc, șansa de a fi aprinse de ochiul zeului și transformate în pagini, eu însămi nu sunt decât un prilej dat vieții să se întâmple, un martor benevol și plin de atenție al propriilor mele tragedii. Veșnic plecat de acasă, mereu în documentare în propria sa viață, spiritul meu este prea ocupat cu privitul pentru a putea fi cu adevărat înfrânt sau învingător și chiar pentru a putea fi. *A fi* și *a privi* devin două verbe opuse și violent exclusive în lumina unui întreg destin. A fi sau a privi, asta e întrebarea.

În această perspectivă, a aștepta nu înseamnă a pierde timpul, ci a te împărtăși dintr-o psihologie colectivă infinit sugestivă; a fi înșelat nu e numai o umilință, ci și o revelație; a fi lovit nu e numai o durere, ci și o descoperire.

A merge cu autobuzul, a vizita un bolnav, a fi bolnav chiar, a vorbi cu un copil, a face piața, a întâlni un prieten, a fi nedreptățit, a fi lăudat, a fi iubit, a nu fi iubit, devin, din simple întâmplări, situații magice de dezvăluire a lumii, prilejuri de uluitoare surprize în univers. *A fi* pentru *a privi* iată o fascinantă terapeutică, iată o soluție.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

O rană schematică

"De fapt, în clipa în care am auzit uruitul violent al șalupei, am știut că trebuie să mor" – recunosc în sinea sa, oarecum intimidat de puterea imanenței, delfinul. Nu depinsese decât de el să se îndepărteze, nici măcar cu mare viteză. Faptul că n-o făcuse era o dovadă că totul trebuia să se întâmple așa cum s-a întâmplat. Și era chiar puțin încântat de aceasta. Dacă ar fi îndrăznit să-și mărturisească totul, ar fi recunoscut că încerca un sentiment oarecum plăcut, ca și cum s-ar fi simțit măgulit de importanța care brusc i se acorda, de prim-planul pe care trebuia să-l ocupe, chiar și numai pentru câteva clipe.

Acum se lăsa dus de valurile pe care era obișnuit să le despice, fără a avea vreodată timp să le contemple, și descoperirea cât de plăcut e să fii mort și să te lași în voia elementelor nebănuite de blânde. Când a fost aruncat pe țărnișă – mai precis, când a fost depus cu gingășie pe nisip și, după ce s-a asigurat că poate să-l părăsească liniștită, marea s-a retras ușor, prelingându-se pe lângă trupul lui masiv și prelung, aureolat de un luciu metalic – a avut o clipă de spaimă; ca și cum ar fi vrut să se întoarcă în grabă și, numai descoperind că nu e în stare să-o facă, înțelese că nici nu mai are de ce să se teamă. Rămase așa, nemișcat pentru prima oară în viață, și chiar dacă expresia i se păru cât se poate de improprie, nu renunță la superlativul aplicat unei realități la care nu mai avea dreptul. *Pentru prima oară nemișcat* reprezenta o asemenea revelație, încât descoperirea nemișcării se îngloba, paradoxal, vieții, fiind prea intensă pentru a putea fi socotită în afara ei. Apoi, cu excepția nemișcării, nu se mai întâmplă nimic, iar acest nimic era una dintre cele mai plăcute stări pe care le cunoscuse vreodată.

– Pare mai mult un mulaj – auzi deodată o voce surprinzător de apropiată.

– În orice caz, un corp geometric perfect gândit. Totul există pentru a sluji înaintării, cu cât mai mare viteză, prin apă. Capul – tip submarin, trupul – un fuselaj aerodinamic, coada – o cârmă și, în același timp, o elice. Nimic în minus, nimic în plus; printre toate supozițiile, cel mai greu de admis este că avem de a face cu un animal, cu o făptură – completă altcineva într-un fel tăgănat, care are darul să-l enerveze brusc pe delfin.

- Ochiul mai ales, absolut nenatural – adăugă primul glas, atât de serios încât delfinului îi trecu supărarea. I-ar fi plăcut să închidă de două-trei ori pleoapa demonstrativ, dar faptul că nu mai era în stare să demonstreze așa ceva nu îl întristă, ci îl amuză în continuare.

- Și pielea este asemănătoare plasticului, preciză cineva pedant și binecrescut.

- Asemănătoare? râse altul. Este chiar plastic – polietilenă, poliuretan, policlorură de vinil! Uită-te aici, se vede fibra țesăturii industriale, marca fabricii!

Delfinul ar fi vrut bineînțeles să vadă și el locul în care pielea lui se dovedea a fi un produs industrial, dar nu mai fu nevoie să-și aducă aminte că nu poate să se miște, începea să descopere limitele și avantajele noii sale situații.

- Iar acest așa-zis ochi, tăiat atât de geometric continuă doct, și simțindu-se ascultat, același glas batjocoritor – cine ar putea pretinde că ar fi în stare să vadă? Imitația vieții este atât de stângace și lipsită de fiorul autenticității încât nici cel mai naiv copil nu l-ar putea lua drept un ochi adevărat. Total făcut în grabă, la normă, la minima rezistență și din cele mai ieftine materiale. În mod ciudat, cuvântul *ieftin* îl jigni pe delfin mai puțin decât cuvântul *materiale*.

- S-au obișnuit să nu mai facă nici un efort, să nu mai investească nimic, proștii de consumatori înghit orice, se mulțumesc oricum – se montă de-a binelea cel ce perora. Nenorociții ăștia de copii trebuie să ia drept delfin bucata asta de masă plastică, produsă în serie. Și, bineînțeles, părinții trebuie să plătească.

- Nu cere nimeni plată – observă riguros vocea pedantă de la început. Și totuși, cred că aveți dreptate. Este prea perfect desenat pentru a fi adevărat, animal. Coadă, mai ales, respectă cu strictețe legile nauticii și dinamicii, ca și silueta dealtfel. Viața nu e niciodată atât de ireproșabilă.

"La drept vorbind ar trebui să fiu flatat. În felul lor, fără să-și dea seama, îmi aduc aberante elogii", se ironiză delfinul, obosit puțin de situație și fără nimic din beatitudinea pe care i se părea că o descoperise.

- Ireproșabilă pe naiba, vociferă revoltatul, au încropit o formă bună pentru idioți, în care au turnat cincizeci de exemplare pe care le-au distribuit pe toată plaja, în poziții "naturale". Delfinii

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

dumneavoastră perfecti sunt trecuți în inventarul litoralului, ca scrâncioburile și aparatele de gimnastică.

"Și eu care mă credeam unic", se amuză fără prea multă veselie delfinul. La drept vorbind, începea să fie plictisit de gălăgia omenească în care nimerise și să se întrebe dacă nu cumva sporovăiala asta prostească și absurdă era ceea ce se numea moarte.

- Dar, tătucule, e un delfin adevărat, uite, e și rănit. "Rana ca argument al autenticității, nu e rău", se gândi delfinul. Și își aminti, ca pe o plăcută senzație, durerea violentă care câteva secunde înaintea morții însemnase pentru el rana. Fusese ca o revelație brutală a unui univers intens strălucitor despre care nu știa nimic și care încetase să existe înainte de a se fi lăsat descoperit. Nemișcarea albă care îi luase locul fusese apoi prea acaparantă și prea desfătătoare pentru a mai lăsa loc regretelor și nostalgiei. Abia acum, ascultând vocile celor care aveau asupra lor imensul ascendent de a-l putea privi (pe lângă această avidă contemplare, a fi mâncat la repezeală de pești apărea ca un nesperat privilegiu), delfinul își aminti cu părere de rău scurtimea durerii intense și răvășitor de vie, ca pe o șansă pe lângă care trecuse prostește, fără să o folosească.

- Cred că l-a lovit cineva, tată - se auzi vocea copilului, îngrijorată, ca și cum s-ar fi temut să nu rănească sau să nu agraveze durerea. Sau poate s-a lovit singur, adăugă încă mai trist, ca o concluzie numai pentru el.

- O rană cât se poate de schematică, făcută cu vopsele ordinare, dar violente, ca să se vadă răspunse contrariată, cu un fel de isterie, vocea mereu mai iritată a celui care susținea originea industrială a delfinului și care se dovedea astfel a fi tatăl copilului. Și adăugă, printre dinți: au ajuns să imite până și rănile.

- Dar, tătucule, este o rană adevărată, uite, a curs și sânge, este un delfin adevărat, strigă disperat în fața lipsei de credibilitate a evidenței, gata să izbucnească în plâns, copilul. Și în aceeași secundă izbucni într-o incredibilă explozie de bucurie, țipând cât îl lua gura: se mișcă, uite, tătucule, e adevărat, e viu, se mișcă, se mișcă!

Delfinul așteptă o clipă contraargumentul tatălui și, numai după ce se convinge că nu mai vine, recunoscă și el sfârșitul nemișcării. Fusese luat înapoi. Se îndepărta încet, purtat de mișcările

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

contradictorii ale undei, retrăgându-se de fiecare dată ceva mai mult decât înaintase. Dar știa că nu se schimbase nimic. Nu el era cel ce se mișca. Glasurile pe care le auzea încă bine nu păreau, de aceea, decât un contrapunct mai batjocoritor.

- V-am spus, v-am spus eu! Nu m-ați crezut! triumfa copilul - uite cum mai plesnește valul cu aripioarele, uite, uite!

De fapt valul era cel care plesnea sub aripioarele obligate să tresalte ritmic. Delfinul se lăsa purtat pe suprafața tresăritoare a mării, supunându-se ritmului atât de egal cu sine încât nu părea decât o altă ipostază a nemișcării. "E bine și așa" se gândi fericit și așteptând putrezirea. Dar auzi glasul scăzut, în continuare furios, al tatălui revoltat:

- Ne-am pervertit de tot, nu mai suntem în stare să deosebim o vietate de o copie nenorocită de plastic. Ne-au învățat să ne bănuim într-atât unii pe alții, că am ajuns să suspicionăm până și natura. Nici viața nu mai suntem în stare s-o recunoaștem, într-atât ne-am obișnuit cu falsurile și surogatele.

"La fel de pasionat și mereu în greșeală", se gândi delfinul, cu un fel de dispreț îndurerat pe care îl uită imediat. Ca și cum moartea n-ar fi fost decât un prilej de renunțare la anumite simțuri pentru a trece asupra altora ascuțimea lor, simțea mângâierea apei pe trup, apăsarea grea, aproape senzuală a valului, pe care nu avusese niciodată timp s-o observe, și mai ales nesfârșita adâncime a legănării, reverberată până-n străfunduri și întoarsă mai largă încă la suprafață. Perfectiunea aproape insuportabilă a universului pe care îl străbătuse cu aroganța inconștientă a vieții, știindu-se parte din ea, i se releva nemărginit de blândă și crudă acum, în clipa în care, în sfârșit, nu-i mai aparținea. Sau poate nici nu era vorba despre asta, ci numai de treptata, gradată descoperire a beatitudinii de a nu mai fi...

- Eu am avut dreptate, e viu, uite-l cum lunecă printre valuri, e viu! - îl mai ajunse, ironic ecou, țipătul stins al copilului.

- Da. Trebuie să recunosc că m-am înșelat - desluși abia, neînchipuit de îndepărtată, o voce pedantă care, așa cum rostea cuvintele, rotunjindu-le, părea absolut încântată că s-a înșelat. Perfectiunea...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Dar, fericit, delfinul nu mai auzea. Se îndepărtase prea tare de țărniș sau pur și simplu murise de tot.

Zburătoare de consum

Când, obosită de cozile la ouă și carne, Doamna L. s-a hotărât să țină o cloșcă pe balcon, nu a bănuț nici ce greu îi va fi să-și pună ideea în aplicare, nici la ce neașteptate și aiuritoare consecințe va duce îndeplinirea unei asemenea idei. Mai întâi a fost problema găsirii unei cloști, rămasă mult timp în faza teoretică – pentru că nimeni nu știa să o sfătuiască unde ar trebui să caute o cloșcă –, idee întâmpinată apoi – după ce a început să bată satele din jurul Bucureștiului și să întrebe – cu mirare ironică de țărani care se lepădau nu numai de bănuț că ar putea avea o cloșcă, ci și de amintirea vremii când încă o mai aveau. În cele din urmă, problema a fost rezolvată extravagant, prin închirierea unei cloști de la o băbuță care avea în total patru găini, nu se îndura să se despartă de nici una și a catadixit cu greu – și numai în urma insistențelor directoarei școlii, fostă colegă de facultate a Doamnei L. – să se lipsească temporar de una dintre ele, chiria reprezentând de trei sau patru ori valoarea găinii. Ouă, însă – ouă fecundate, bineînțeles, ouă "cu bănuț" în care ar fi putut să existe șansa ieșirii unor pui – nu a reușit să găsească. Circumspecți în fața unei atât de ciudate insistențe, țărani îi răspundeau că și ei cumpără ouă de la oraș, pentru că la cooperativa din sat și zahărul, și petrolul, și uleiul, și sarea se dau numai pe ouă. În cele din urmă renunțase, începuse să se obișnuiască, ba chiar să o distreze statul la cozi, și se pregătea să înapoieze cloșca închiriată care se zbătea ca turbată în balcon; când, a primit acea stranie vizită a bătrânului, vizită pe care a încercat apoi să și-o rememoreze în repetate rânduri, străduindu-se să descopere în repovestirea ei înțelesuri ce ar fi putut să lămurească în vreun fel desfășurarea ulterioară a faptelor.

Pe bătrân îl cunoștea, adică îi mai adusese în două sau trei rânduri smântână și brânză de vacă, sunând ca și acum, după mari absențe, în zorii zilei și anunțând, ca și cum ar fi fost sigur că este așteptat cu nerăbdare, că a sosit marfa. Nu voia niciodată să spună de unde e, sau când mai vine, dar o făcea fără a avea aerul unei taine, părând mai curând prea grăbit și prea ocupat cu lucruri

importante pentru a avea timp să răspundă. De altfel, deși era foarte bătrân și se mișca lent, fără precipitare, lăsa totuși impresia că nu poate sta mult, că a așteptat și în alte părți. Mai ciudat era că nu prea părea țăran, părea mai curând orășean, intelectual chiar, și Doamna L. spunea mai târziu, când bătrânul devenise un personaj obsedant al presupunerilor ei, că nu s-ar fi mirat să-l audă vorbind despre Horațiu sau Juvenal. Îi intrase în cap că are înfățișarea unui bătrân profesor de latină. În dimineața aceea, după ce luni și luni de zile nu mai apăruse, bătrânul sună la ușă la ora șase și zece minute – sună prelung, insistent, fără timiditate, într-un fel imperativ care transmitea parcă presimțirea unei nenorociri iminente, dacă nu produse deja – și când, trezită dintr-un somn obținut târziu și cu somnifere, Doamna L. deschise exasperată ușa, el o anunță liniștit că are douăsprezece ouă de pus la cloșcă. O interesează? Uluită, nevenindu-i să creadă și în același timp neîntrebându-se nici o clipă de unde știa bătrânul că ea caută ouă de pus la cloșcă, mai mult, cum se putuse el gândi să vândă așa ceva într-un loc în care numai prin absurd putea să găsească un amator care să le cumpere, Doamna L. cumpără cele douăsprezece ouă, mirându-se puțin de mărimea lor, dar încântată atunci când, cu figura lui importantă și neadmițând replica, bătrânul îi vorbi despre caracteristicile deosebite ale rasei de păsări căreia îi aparțin. "Zburătoare de consum, asta vă interesează, dacă am reținut bine", adăugă el înainte de a pleca (niciodată nu voia să intre mai mult decât până în ușa bucătăriei) și, deși nu avea încă nici un motiv de îngrijorare, Doamna L. a păstrat în urechi sunetul curios al ultimei lui replici și sensul ei straniu.

Mult mai târziu și-a dat seama că nu-și amintea să-i fi spus niciodată că o interesează zburătoarele de consum, și de altfel, cu cât și-o spunea mai mult – și cu ce referiri, Dumnezeu! – cu atât expresia asta i se părea mai îngrozitoare și mai imposibil să fi ieșit din gura ei. Dar, bineînțeles, toate aceste complicații au apărut mai târziu. Atunci, Doamna L. nici nu a închis bine după plecarea bătrânului ușa, că s-a și grăbit cu acea grabă febrilă pe care o dă întotdeauna destinul acțiunilor noastre ireversibile – să îngrămădească sub cloșcă cele douăsprezece ouă superbe, aproape luminoase, și care, privite în lumină, lăsa să se miște în interiorul lor translucid un miez intens argintiu, ca un mercur neliniștit, gata să se rostogolească în afară. Cloșca le-a privit o clipă nehotărâtă, apoi și-a deschis puțin aripile ca să le poată cuprinde pe toate sub protecția maternității

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

ei furioase, închiriate cu ziua. În săptămânile care au urmat Doamna L. a stat la obișnuitele cozi alimentare cu un sentiment neobișnuit: se simțea ca un soldat care îndură cu seninătate totul pentru că își pipăie în raniță viitorul baston de general. Doamna L. se așeza în rând cu câte o carte în mână și stătea ore întregi în picioare citind și înaintând din când în când câte un pas (căpătase cu timpul dexteritatea de a simți când trebuie să înainteze fără să ridice ochii de pe pagină), iar în timpul acesta, pe când citea absorbită cu totul, trăgând pagina cărții ca pe o perdea protectoare între ea și lumea din jur, o foarte mică parte a creierului ei producea acel sentiment adânc liniștitor, aproape de beatitudine, pe care i-l dădea gândul la balconul în care, în chiar clipa acelei umiltoare lecturi itinerante, creșteau încet, infinitezimal, dar creșteau, șansele viitoarei ei independențe. Pentru că, odată procurate, și, cloșca, și ciudatele ouă, au devenit pentru Doamna L. niște omnipotente simboluri ale nemaiatârării ei de societate. Nu, nu "ciudatele ouă", trebuie să recunosc cinstit că nu a existat aici o presimțire, că tot ce s-ar fi putut spune, și s-a și spus, despre ouăle acelea și despre ciudățenia lor, absolut evidentă dealtfel, s-a spus mai târziu doar, atunci când ele nici nu mai existau, transformate în cu totul și cu totul altceva. Pe atunci acea neglijabilă parte de creier a Doamnei L. care nu se lăsa absorbită de lectură își reprezenta doar balconul acoperit, cuiarul încropit într-o cutie de televizor din fâșii subțiri de ziar tăiate cu foarfeca în loc de paie și cotețele suprapuse, din plăci aglomerate și plasă de sârmă, care – comandă specială făcută pe măsura balconului – își așteptau dichisite, date cu lac incolor și închise cu minuscule lacăte chinezești roșii și verzi, locatarii.

Mai târziu, pentru a anticipa din nou – oricât de enervantă ar fi pentru cititor această incontinență – Doamna L. nu avea decât să se felicite pentru eleganța cuștilor pe care s-a grăbit să le tapeteze apoi cu mătase matlasată, acoperindu-le provizoriu podelele, în loc de covoare, cu prosoape flaușate îndoite în patru. Atunci, însă, în momentul la care ajunsese povestirea noastră, și pe când Doamna L. mai stătea la cozile de carne și ouă cu sentimentul încurajator pe care trebuie să-l aibă un soldat pipăindu-și în raniță viitorul baston de mareșal, ea se gândea că, desigur, exagerase lăcuind și punând lacăte chinezești multicolore cotețelor de pe balcon care își așteptau, indiferente la propria lor eleganță, locatarii. Neliniștea a început să se infiltreze numai când această așteptare amenința să

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

depășească limitele biologic calendaristice. Mai întâi a început să se neliniștească găina, care cu câteva zile înainte de împlinirea celor trei mult pândite săptămâni dădea semne de spaimă și nedumerire, foindu-se cu grijă, dar cu nestăpânită nervozitate, pe cuiarul fierbinte și ridicând puțin o aripă ca să contemple cu un fel de uimire isteroidă, încercând să înțeleagă, ceea ce vedea. Nu vedea decât ouăle lustruite, mai mari parcă decât la început, fără nimic animal în strălucirea lor de cuarț, care te făcea să clipești și să te întrebi cu spaimă asupra naturii lor.

Doamna L. a fost neliniștită la început doar de nervozitatea cloștii, și abia după împlinirea celor douăzeci și una de zile, îngrijorarea a cuprins-o și pe ea. Dar la drept vorbind, nu din cale afară. La urma urmei, dacă se gândea bine, bătrânul nu-i spusese că ouăle sunt de găină. "Zburătoare de consum" spusese el, cu acea expresie neobișnuită și oarecum repugnantă, care o șocase încă de atunci. Tulburată, ea se documentă asupra perioadei de incubație la diferitele rase de păsări domestice și află că, la rațe, găște și curci lungimea acesteia era de o lună. Își câștiga astfel încă o săptămână de liniște, un câștig nu tocmai onest, trebuie să adaug, pentru că în fundul sufletului ei Doamna L. nu mai credea că la împlinirea acestei a doua scadențe lucrurile se vor lămurii. Strania isterie a cloștii (evident, ea simțea că se întâmplă ceva, chiar dacă nu simțea și *ce* se întâmpla), nu făcea decât să sublinieze această *mauvaise conscience* a Doamnei L., care își propuse totuși să nu întreprindă nimic până la împlinirea celor treizeci de zile maxime. Dar, bineînțeles că nici atunci nu se întâmplă nimic, și, abia ajunsă în fața acestui prag, Doamna L. înțelese că, în afară de a înapoia cloșca, legată, babei, de a arunca ouăle la gunoi și de a se întoarce fără speranța la cozile devenite tot mai lungi, de carne și ouă, nici nu avea ce să întreprindă. O nouă raită prin satele din jurul Capitalei, în căutare de sfaturi, nu duse la nimic, țăranii, câți mai erau, sau nu aveau încredere în această profesoară cu suspecte preocupări gospodărești, sau nu mai știau nici ei nimic dintr-ale țăraniei, dar, în orice caz, contrazicându-se, susținând ba una, ba alta, sau pur și simplu schimbând vorba ori refuzând să vorbească, nu i-au putut da nici o îndrumare, sau lămurire cel puțin, în atât de irezolvabila problemă a ouălelor. Iar bătrânul, bineînțeles, nu mai apărea. Nici nu se așteptase la altceva, dealtfel, și nici altădată nu se întâmplase să vină mai des decât o dată la cinci-șase săptămâni.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Doamna L. suferea nu ca de o pierdere materială, ca de o înfrângere spirituală; ceea ce o umilea nu era așa cum presupunea – dovedirea nepriceperii ei gospodărești, ci demonstrarea – resimțită ca o jignire personală – a incapacității ei de a ieși din paralizanta determinare socială, neputința de a se rupe din firele de păianjen ale necesităților prin care putea fi batjocorită și de a-și întemeia o nepretențioasă, dar orgolioasă neatârnare. Evidența era însă mai tare decât ea și, oricât de fantezistă ar fi fost încăpățânarea bătrânei profesoare de filosofie, ea nu putea avea niciodată lipsa de umor de a trece dincolo de realitate în căutarea unei soluții. Doamna L. se hotărî să taie scurt nefericita ei experiență domestică reducând balconul la banalele sale rosturi și timpul său de studio la intervalele rămase în afara așteptării produselor alimentare. Atâta înțelepciune era, desigur, cam mult pentru libertatea intelectuală a celebrei profesoare, și tocmai greutatea acceptării ei, ca și prețul plătit pentru hotărârea de a se da bătută, a făcut ca întâmplările care au urmat să o găsească nu numai nepregătită sufletește (ar fi fost absurd să fi pretins așa ceva), ci și șubrezită spiritual, bolnavă și lipsită de rezistență.

De fapt s-a întâmplat așa:

În ziua aceea s-a trezit devreme și prost dispusă, deșteptată de un zgomot auzit din apartamentul vecin, un zgomot care mai întâi interpretase nu mai știu ce rol în visul pe care tocmai îl visa (un rol malefic, bineînțeles, care a reușit apoi să coloreze întunecat, cu puterea pe care numai umorile somnului o au, nu numai trezirea, ci și lungile minute de după ea) pentru ca, în cele din urmă, nemaiîncăpând în țarcul oniric, să-l spargă, să spargă și somnul, și să se reverse în trezie, asurzitor și incoerent. Sculați din somn pentru a fi duși la creșă și la grădiniță de părinții grăbiți să ajungă la ora șapte la serviciu, copiii de alături plângeau disperați în timp ce mama, mai disperată încă și obosită înainte de începerea zilei, țipa la ei încercând să-i potolească și reușind să-i facă să urle încă mai înnebuniți. Se culcase foarte târziu. Lucrase până aproape de două la studiul care trebuia predat cel târziu până într-o lună, și, prea epuizată, nu mai reușise să adoarmă apoi o bună bucată de timp, încât trezirea la ora șase o scosese din somn, fără să reușească să o introducă în viață. Stătea stoarsă de putere în așternut, incapabilă să facă o mișcare și simțind cum crește în ea o furie rea împotriva întregii lumi, oricât de năpăstuită, jalnică, mizerabilă, chinuită, exploatată ar fi aceasta. Încercă să se

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

ridice, dar o arteră începu să i se zbată amenințător la gât și trebui să se lase la loc. Zgomotul încetase: plecaseră. Se mai auzi, de data asta, pe deasupra, golirea horcăitoare a cupei unui WC. Apoi se făcu liniște. Dar de somn nu mai putea fi vorba. Și până la plecarea la universitate mai erau aproape trei ore. Avea curs numai de la nouă jumătate! Simți deodată nevoia să facă ceva și hotărî să folosească acest timp nesperat – pe care acum, o dată bariera slăbiciunii trecută, se bucura că reușise să i-l smulgă somnului. În timp ce-și făcea cafeaua hotărî că va folosi acest răgaz pentru lichidarea iluziilor de pe balcon. Cuștile nu va trebui să le demonteze, vor putea fi folosite foarte bine ca dulapuri pentru alimentele nealterabile, pentru sticle goale și chiar pentru conserve. Cloșca o va înapoia chiar în această dimineață, iar ouăle, neobișnutele ouă le va sparge cu o curiozitate nu numai științifică, dar și plină de răutate, pentru a vedea ce pot să ascundă în încăpățânarea lor. Se duse pe balcon. Era ora șapte fără șapte minute. A trecut pe lângă pendulă, altfel n-ar fi știut.

Încă de când a deschis ușa balconului, înainte de a fi văzut singură, și-a dat seama, după aerul absolut aiurit al cloștii, că se întâmplase ceva. Și anume: ceva foarte neobișnuit. Dacă urmarea ar fi cât de cât banală sau fără importanță, după ce ar fi trecut totul Doamna L. ar fi descris amuzată expresia aceea a găinii palpitând fără a îndrăzni să se miște, gata să explodeze de tensiunea crescândă în care se amestecau o mândrie nebună și o spaimă fără cuvânt, o neînchipuit de mare uimire și o disperare care cerea soluții și chema în ajutor. "Cine-ar fi zis că găinile pot să fie atât de expresive", se gândi ea cu umor și brusc înveselită de faptul că evident se întâmplase ceva, dar niciodată, după aceea, nu-și mai aminti de umorul și veselia ei din acea clipă. Pentru că în clipa următoare *văzu*.

Pe granița dintre cuiabar și penele înfoiate ale cloștii, un braț roz, nu mai gros decât tulpina unui crin, să zicem, atârna în afară terminat printr-un pumn încleștat grațios de somn. Nu exagerez: după încleștarea uitucă parcă a aceluși pumn, Doamna L. își dădu seama că ființa minusculă căruia el îi aparținea doarme. Și peste uimirea și chiar spaima primei clipe, această descoperire lăsă îngăduința unui răgaz. Dar imediat, în partea cealaltă a cuiabarului, se întindea un picioruș, ceva mai lung, dar la fel de fraged și de neașteptat, umed puțin, inexplicabil. Nu putea aparține, dealtfel, aceleiași ființe, pentru că dimensiunile lor se aflau la o distanță prea mare. Doamna L. rămânea calmă, trăgând cele

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

mai logice concluzii. Întotdeauna fusese convinsă că absurdul își are și el o logică a lui. Asta n-o ajuta însă să ia o hotărâre sau să întreprindă ceva. Faptul că sub cloșca ei – închiriată, pusă pe ouă procurate cu greu, plătite cu suprapreț, și așezată atât de ilegal în balconul blocului Z8 de pe bulevard Viitorului din cartierul Antim – apăruseră în loc de pui de găină altfel de ființe, nu numai că era aberant, dar nici măcar nu putea să-l accepte. În același timp, știa foarte bine – și confuzia momentului nu o împiedica să-și aducă aminte – că realitatea nu se prea sinchisește de acceptarea sau neacceptarea ei. Avusese prilejul să se convingă. Totuși, trebuia să ia o hotărâre, să facă un gest, chiar dacă ar fi fost numai un coșmar din care, în felul acesta, ar avea șansa să se trezească. Nevenindu-i nici o altă idee, puse un pas înainte. Mai dezorientată încă decât ea, cloșca își lăsă capul într-o parte ca s-o poată vedea mai bine cu un singur ochi, apoi, când i se păru c-a înțeles, se sperie și mai tare, abia spaima găinii fu cea care îi sugeră femeii următoarea mișcare. Ea se aplecă hotărâtă și, apucând-o cu amândouă mâinile, smulse cloșca din cuiar și o aruncă, închizând prompt ușa, în coteț. Abia apoi îndrăzni să privească. Dar ceea ce văzu nu adăugă nici un element nou primei descoperiri. Același braț cu pumnul strâns de somn și același picior grăsuț și rozaliu, scăpate în două părți opuse ale unui ghem surprinzător de mare, format din alte nenumărate picioare și mâini; dar parcă lipsit de consistență, acoperit pe alocuri sau format chiar dintr-un puf auriu strălucitor.

Dealtfel, strălucirea galbenă era amplificată de luciul ca de cuarț al cioburilor de ou care licăreau în jur. Uitând pentru o fracțiune de secundă ciudatele excrescențe de carne trandafirie și țipetele de cobe ale cloștii închise – sau dimpotrivă, sugestionată chiar de această isterie pe care o considera, automat, maternă – Doamna L. dădu să întindă mâna pentru a lua în palmă unul dintre pufoșii pui abia ieșiți din extraordinarele lor ouă. Dar, ca o singură ființă, ghemul de puf își schimbă forma, rostogolindu-se parcă în sine însuși, scoțând la iveală alte gingașe, numeroase excrescențe și retrăgându-se din calea degetelor mângâietoare ale femeii, care se îndepărtă mai mult jignită decât speriată, confuză încă de bucuria iresponsabilă că reușise totuși să producă ceva. Prima mișcare nu fusese însă decât preludiul, semnalul trezirii. Mărindu-și volumul și deformându-se, sfera pufoasă începea să se rupă în infinit de diverse și complicate forme: protuberanțe mai materiale și mai consistente, mai umede și mai greu de interpretat începeau să se miște pe cont propriu,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

întinzându-se, ieșind din somn și din neființă, misterioase și inconștiente, imposibil de definit. Deși aripi scurte acoperite cu un fel de rară și luminoasă blăniță încercau să fâlfâie stângaci în vălmășagul de linii aproape nonfigurative, devenea tot mai puțin probabil că ele aparțineau unor banali pui de găină, atât de neobișnuite erau restul formelor care se mișcau solidare cu ele, dar mai buimace parcă, mai dezorientate. Doamna L. le privea prostită, fascinată oarecum de propria ei incapacitate de a înțelege. Cel mai straniu aspect al întâmplării, întâmplare care numai de straniu nu ducea lipsă, era că în ființele acelea necunoscute, abia ieșite, evident, din stadiul de embrion, se amestecau două calități în general nefuzionabile: strălucitorul și promiscuul.

Puful acela de aur aproape orbitor și fragmentele acelea de ouă diamantine nu reușeau să înlăture cu totul senzația de jenă fizică pe care carnea exagerat de roză, transpirată și amorfă, turnată în niște forme nehotărâte încă și neclare, o dădea privitorului. Doamna L. nu mai simțea nici un impuls să ia în palmă unul dintre puii aceia nedefiniți, care continuau să se agite încâlciți unii într-alții, fără sunet. Câți puteau fi? Douăzeci, treizeci? Își aduse aminte că a pus douăsprezece ouă. Dacă era ceva limpede în această atât de puțin limpede poveste, era faptul că viețuitoarele balconului ieșiseră din ouăle puse sub cloșcă. Nu puteau fi, deci, decât douăsprezece. Această reducere certă a numărului presupus veni ca o încurajare. Descoperise primul element logic. Îi veni să zâmbească: lașitatea prin care încerca să se apere era nu numai jalnică, dar ineficace. Una din două: sau trebuia să-și strângă tot curajul și să-și mărturisească sieși ceea ce vedea, adică să recunoască fără echivoc că a *înțeles*, sau nu avea nici un fel de drept la spaima de care se lăsa cuprinsă ca de o apă urcându-i incert prin artere. Dealtfel, când cuibarul se risipi, nu mai avu de ales. O secundă mai putu să-și spună că țipetele, devenite absolut dementiale, ale cloștii închise, vor sfârși prin a aduna vecinii (ba chiar avu tendința de a deschide cușca, lăsând găina liberă; dar în aceeași clipă uită ce îi trecuse prin minte și rămase așa: cu mâna sprijinită de zăvorul ușii și cu ochii pierduți la foșgăiala de pe ciment). Reușiseră să se descurce unii dintr-alții și se împrăștiaseră, dându-și pur și simplu drumul prin aer, plutind un timp mai lung sau mai scurt (era de mirare cum aripile scurte, cu formă nedeslușită, dincolo de puful care le învăluia ca o ceață densă, aurie, reușeau să le susțină planarea), atingând apoi cimentul și luând-o la fugă. Acum putea să-i vadă. Erau golași, nu mai mari decât lățimea unei

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

palme, cu aripile și creștetul protejate de penele acelea incipiente, care în loc să-i aureoleze, atrăgeau asupra lor milă și chiar o vagă repulsie. Și mai ales nu făceau deloc impresia unor făpturi supranaturale. Dacă nu i-ar fi știut din poze, dacă nu ar fi semănat atât de mult cu niște bebeluși sfrijiți cărora li s-au adăugat pe deasupra și aripi, i-ar fi considerat pur și simplu o specie extraterestră și, eventual, ar fi așteptat amuzată să vadă ce se întâmplă. Deocamdată se întâmpla uluitorul fapt că unul dintre ei, mai îndrăzneț sau mai inconștient, încerca din toate puterile să i se cațere pe bombeul pantofului. Nu reușea, luna mereu, și urmele atingerii lui rămâneau pe pantoful negru umede și lipicioase. Doamna L. nu îndrăznea să se miște de teamă să nu-l strivească, pe acesta sau pe altul, și-l privea fix, încercând cu disperare să-i transmită dorința ei de-a nu reuși, de-a renunța. O trecu un fior la gândul că s-ar fi putut să-i încalce tureacul pantofului și să-i atingă pielea. Fără să-și dezlipească tălpile de ciment, pentru a nu strivi sub ele ceva, începu să se retragă ușor, târșindu-și abia simțit picioarele spre ușă. Pierzându-și punctul de sprijin, cățărătorul se rostogoli pe spate și rămase o infimă fracțiune de secundă nemișcat, pentru ca, redresându-se apoi, să nu se mai oprească în poziția verticală, ci fâlfâind harnic din aripi să o pornească pieziș prin aer, ca și cum tocmai acea cădere i-ar fi amintit posibilitățile de care dispunea. O clipă Doamna L. se temu că se întoarce spre ea și chiar făcu gestul de a se apăra ca de o viespe, cu mâna, dar el se opri după numai câteva fâlfâiri și descinse pe marginea cuibului. Nu părea încă să o fi observat. Nici ceilalți. Unii începuseră să se tăvălească în joacă, încleștați ca piște pisoi, alții se cățarau pe ușile de sârmă ale cuștilor spre compartimentul cloștii, care înnebunise de-a binelea, alții ca acela aplecat pe marginea cuibarului, își făceau toaleta scărmanându-și puful cu degetele făcute pieptene. Doi se băteau trăgându-se de aripi și încercând să-și pună piedică. Doamna L. reuși să ajungă la ușa balconului, fără ca vreunul să-i fi dat importanță; căută orbește clanța, o apăsă, deschise, făcu un pas mare îndărăt și cu aceeași grijă închise grăbită și fără zgomot, ușa. Mai rămase o clipă cu ochii fixați mecanic asupra a ceea ce se petrecea pe balcon, apoi se smulse și se așeză pe un scaun.

Trebuia să facă puțină ordine în ea însăși, să încerce să rezume totul, nu numai pentru a înțelege, ci și pentru a găsi o soluție. Deci: hotărându-se (cu impetuoșitatea de care nu izbutise niciodată să se dezbrace) să pună capăt timpului risipit la cozi, își făcuse - cu câtă greutate - rost de cloșcă și,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

nereușind să-și procure și ouăle necesare, tocmai voia să renunțe, când un bătrân – e adevărat, destul de ciudat – care o aproviziona de ani de zile cu brânză și smântână, îi adusese *fără să-i fi cerut*, asta nu trebuia să uite, douăsprezece ouă neobișnuit de mari, spunând că sunt – aici Doamna L. încremeni rememorându-și momentul – “zburătoare de consum”. Iar ea, femeie aproape bătrână, autoare de studii savante, doctor docent și profesor universitar, ea nu bănuise nimic, nu i se păruse nimic neobișnuit, le luase cu seninătate și, în așteptarea puilor pe care urma să-i mănânce și a găinilor care urmau să ouă zilnic, își mobilă cu suprarealiste cuști balconul și își cumpără manuale de creșterea galinaceelor. La drept vorbind, toată această activitate pregătitoare începuse deja să o obosească și – atunci când, toate termenele de clocit depășite, fusese obligată să-și mărturisească, onestă, că dăduse greș simțise insinuându-se, asemenea oportunistului, și un fel de ușurare că va scăpa, totuși, și nu din vina ei, de acel intimidant destin gospodăresc. Dar iată că nu-i fusese dată această plăcută, la drept vorbind, înfrângere (abia acum înțelegea cât de plăcută ar fost!).

Experiența ei reușise într-un mod fabulos, atât de fabulos încât amenința, dacă nu reușea să găsească o cât mai rapidă și radicală soluție, să-i bulverseze întreaga viață. Spunându-și aceasta, Doamna L. nu era de fapt convinsă încă întru totul de gravitatea situației, avea impresia că melodramatizează puțin pentru a găsi mai repede o rezolvare. Oricât ar fi fost de înspăimântată – și era! – un mecanism încă mai ascuns, protector, amortiza adevărurile, insinuând bănuiala că nu poate fi adevărat. Asta nu o împiedica să raționeze – nu există raționamente mai perfecte decât cele desfășurate în vis – și să încerce să lege faptele între ele. Deci din ouăle impresionante și suspecte ale bătrânului nu ieșiseră pui de găină, sau de rață, sau de găscă, sau de lebădă, sau de prepeliță, sau de dropie, sau de struț. Nu, din ouăle strălucitoare ale vânzătorului de smântână ieșiseră altfel de zburătoare. De consum, vru să adauge, dar se opri la timp, poticnindu-se ca de un prag. Formula aberantă, și oribilă într-un fel neexplicit, a bătrânului era punctul cel mai înspăimântător, pentru că era cel mai ancorat în real, al întregii povești.

Nu știa cu ce se hrănesc, și, bineînțeles, nici nu se putea gândi la ce folosesc, sau dacă folosesc la ceva. Nu știa cum trebuie îngrijite ciudatele ființe, care li-e ritmul de creștere, de ce au nevoie și ce le strică. Se ridică și se uită în balcon. Erau în continuare în neobosită agitație, așa cum sunt fără

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

odihnă copiii sau animalele mici, în stare să inventeze în fiecare clipă altceva cu care să se joace. Doi dintre ei stăteau agățați de sârma ușii după care aruncase cloșca și încercau să o atingă întinzând cât puteau brațele prin ochiurile de metal. Aceasta se retrăsese în cel mai îndepărtat colț, țipând ca din gură de șarpe, înspăimântată cu evidență, dar într-un mod comic, care nu reușea să declanșeze compătimire, ci batjocura privitorului. "Deși ar trebui să fiu solidară cu ea", se gândi zâmbind fără să vrea Doamna L. Și, uitându-și zâmbetul pe buze, îi studie în continuare pe noii locatari ai balconului. Îi știa cel mai bine din albumele de artă, toată pictura italiană secolelor 16, 17 era plină de fesele lor dolofane și piciorușele lor cu gropițe. Îi știa atât de bine încât uită mereu că nu din realitate. Scăpase, oare, de repulsia primelor clipe pentru că ei se schimbaseră sau pentru că ea se obișnuise cu ei? În orice caz i se păreau acum mai mari și mai puțin firavi. Asta nu-i împiedica să păstreze ceva jalnic în toată ființa lor, prea goală, prea expusă nu numai privirii, ci și aversiunii. Făpturile lor sărace – asta era senzația pe care o lăsau: de sărăcie! – îi trezeau mai degrabă mila și simpatia decât dezgustul. Deodată se trezi înspăimântată din contemplare: țipetele cloștii, pe care una dintre mâini reușise să o atingă și să-i smulgă o pană, deveniseră atât de demente, încât Doamna L. își dădu seama că nu se poate să nu fi trezit întreg blocul. În aceeași secundă, sună telefonul și vecinul din dreapta balconului (un medic pensionar plin de atenție și de o reverență de-a dreptul obositoare, de obicei) o întrebă cu destul respect, dar fără a reuși să-și ascundă întru totul enervarea, ce se întâmplă cu țipetele de pe balcon și dacă are nevoie cumva de ajutorul lui. Doamna L. se scuză, enervată la rândul ei de ironia din oferta care încheia apelul telefonic, și explică destul de confuz că e vorba de o găină pe care o cumpărase să o taie și care nu vrea să stea legată pe balcon până la ora execuției. De data asta fără ironie, doctorul se oferă să i-o taie el – îi aminti cu umor că, dealtfel e chirurg – și, cum ea refuză precipitat, trecu la altă idee și o întrebă plin de invidie de unde a găsit să cumpere o găină. Trebuie să spună o poveste lungă, despre un student al ei de la țară care i-o adusese (înainte de a termina fraza își dădu seama că făcuse o gafă), dar totul era atât de confuz și nelegat încât, jenat și neconvins, vecinul încheie el convorbirea rugând-o încă o dată, cu o răceală pe care nu o avusese până atunci, să facă, dacă poate, să înceteze scandalul de pe balcon.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Punând receptorul jos, Doamna L. își dădu seama că nimerește cu greu furca telefonului, atât de tare îi tremura mâna. Și, deși știa că nu mai are nici o clipă de pierdut, pentru că și genunchii îi tremurau, se așeză puțin pe marginea sofalei. Abia acum, retrospectiv, își dădu seama de o altă caracteristică stranie a noilor ființe: nu făceau nici un zgomot, nu scoteau nici un fel de sunet. Notă descoperirea mai mult ca revelație a unei lipse, a unei absențe: abia după ce vorbise la telefon își dădu seama că nu fusese vorba decât de cotcodăcelile cloștii, nici o altă gălăgie nu fusese reclamată. Se ridică grăbită și se duse să-și verifice impresia. Balconul se cutremura de țipetele găinii, în timp ce nevinovații ei călăi, muți și zâmbitori, se jucau cu penele smulse și se distrau zburând prin dreptul ușii ei cât de aproape puteau, obligând-o să se retragă în fundul cuștii. Pe fețele lor minuscule nu era întipărită însă nici un fel de răutate sau cruzime, dimpotrivă, plutea atâta liniște în zâmbetele lor rozalii (crescuseră, oare, sau i se părea numai?) încât Doamnei L. îi trecu prin minte bănuiala că sunt nu numai muți, ci și surzi: exista în liniștea și detașarea lor sugestia unui scurtcircuit între ei și lumea înconjurătoare, bănuiala unei infirmități. Oricum, nu despre asta era vorba acum. Cea care nu permitea într-adevăr nici o amânare era și singura dintre probleme care putea fi rezolvată: problema cloștii. Curajoasă, Doamna L., cu brațele întinse, ciugulite din când în când de zburătorii care în sfârșit o observaseră, reuși nu numai să deschidă cușca în care pătimea nefericita mamă, dar să o și înșface de aripi cu toată puterea și să o tragă în cameră. Apoi, ținând-o cu disperare într-o singură mână, cu cealaltă mână închise geamul, împingând ușor pe unul ce voia să intre înăuntru (același care i se cățăraseră pe pantof?). În continuare, fără să-și dea o clipă de răgaz, de teamă că oprindu-se i-ar pieri nu numai curajul, ci și energia, căută o sfoară, umblând prin casă cu pasărea care i se zbătea grea în mâini; o legă strâns de picioare și aripi, apoi o mai înfășură într-un prosop de baie și închise (lăsându-i fermoarul deschis câțiva centimetri, ca să aibă pe unde să respire) într-o sacoșă elegantă adusă cândva din Italia. Puse sacoșa jos și observă că se clatină puțin, dar foarte puțin, imperceptibil. Dealtfel o dată scoasă din balcon, și o dată legată, găina se liniști brusc, ca și cum prin însăși condiția de prizonieră s-ar fi simțit apărată de obiectul spaimei de până atunci.

Încercând să nu se mai gândească la nimic Doamna L. se grăbi să se îmbrace, să se pieptene și când fu gata, se mai cercetă o dată în oglindă lung, ca și cum ar fi încercat să vadă dacă nu cumva,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

ceva din ciudățenia acelei dimineți i se vedea pe figură. Liniștită în această privință, fără a mai arunca nici o privire balconului ai cărui locatari stăteau acum înșiruiți pe pervaz privind, cu nasurile turtite de geam și cu gurile căscate în casă (i se părea, oare, sau crescuseră într-adevăr?), Doamna L. luă cu cel mai firesc gest de care era în stare sacoșă, apoi ieși închizând bine ușa în urma ei și verificând de două ori yala. Pe stradă își impuse să nu bage în seamă oamenii care, cu toții, priveau (din romanele polițiste, pe care le citea cu mare voluptate în concedii, ghicind de la primele zece pagini întreaga intrigă și amuzându-se voluptuos de perfecta suprapunere a cărții cu premonițiile ei, știa că asta era o impresie comună tuturor celor care aveau ceva de ascuns). Iar ea avea acum de ascuns nu numai o cloșcă învelită în cearceaful de baie și în cea mai elegantă sacoșă din recuzita casei, ci mult mai mult decât atât.

După ce predă bătrânei cloșca – explicând, în fața mirării ei prea puțin binevoitoare, că o înapoiază atât de repede fiindcă nu a ieșit nimic din ouă – și după ce îi dădu încă 25 de lei, pentru că bătrâna avea aerul că tot ea iese în pierdere din această înapoiere înainte de termen, Doamna L. se simți brusc eliberată de cel puțin o parte a complicatei aventuri în care intrase. Ciudățenie a naturii umane: se simți chiar atât de eliberată încât, după ce își ținu cele două ore de curs ca în vis, restul zilei și-l pierdu prin magazine, cumpărând acel atlas alb cu care au fost găsite tapetate mai târziu cuștile, ca și nenumărate prosoape flaușate gros, pentru a servi de culcuș și covoare în cutiile de lemn grosolan. Adevărul era că dincolo de starea de iresponsabilă beatitudine ce-o cuprinsese hoinărind prin mulțimea care se înghesuia în magazine și de care o despărțea acum, în mod irevocabil, o taină – ascundea în ea o mică teamă, teama de a se întoarce acasă, spaima de descoperirile pe care le-ar mai avea de făcut.

Și nu exagera. Apropiindu-se de bloc, își căută din ochi balconul ca și cum ar fi presimțit că avea ceva de văzut. Nimic mai adevărat. Dealtfel, nimeni nu presimte înainte de a fi sigur de ceea ce se va întâmpla. De balconul ei – văzut de la câteva sute de metri – atârna un fel de frânghie scămoșată auriu și roz, răsucită ciudat și clătînându-se să ajungă până la nivelul de dedesubt. Mai întâi nu înțelese, sau nu îndrăzni să înțeleagă, apoi nu mai avu încotro și, pe cât se apropia, trebui să admită că nu mai putea fi vorba de nici o iluzie optică, de nici o înșelare: locatarii balconului, epuizând

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

probabil cercetarea spațiului lor vital, se lăsaseră în jos agățați unii de alții, ajutându-se cu câte o vâslire de aripi, pentru a se uita pe geamul apartamentului de la etajul inferior. Se pare că asta îi distra teribil, pentru că, într-o adevărată fraternitate, își schimbau prin rotație locul în așa fel încât, rând pe rând, să ocupe cu toți poziția de la capătul frânghiei, de unde se putea privi indiscret. După ce înțelese, Doamna L. încremeni o clipă la gândul că vecinii de jos ar putea zări și ei pe cei ce îi studiază, apoi o luă literalmente la fugă spre bloc și, pentru că liftul era ocupat – lăsase din nou cineva ușa deschisă la unul dintre etaje –, urcă scările două câte două și, abia mai reușind să găsească, de grăbită și emoționată ce era, cheia, se năpusti în apartament. Din prima clipă observă că nu coborâseră toți, balconul părea încă plin și, dacă n-ar fi văzut acea funie scămoșată auriu coborând spre fereastra vecinilor, nici nu și-ar fi dat seama că lipsesc dintre ei.

Și, tot din prima clipă, observă că au crescut. De data asta nu mai era o impresie, ci o certitudine. Îi trecu prin minte că va trebui să-i hrănească, habar n-avea cu ce pot fi hrănite asemenea ființe, și o dată ajunsă cu gândul la ciudata lor natură îi reveni – uitată pentru o clipă – spaima că ar putea fi văzuți de altcineva. Ieși hotărâtă pe balcon, aproape fără să se mai gândească dacă nu calcă pe careva, prinse capătul sforii de trupuri atârinate peste balustradă și îl ridică smucit. La intervenția ei, însă, ființele se desprinseră una de alta și se întoarseră în zbor facil, lipsit de efort, ceea ce dovedea că frânghia aceea a coborârii nu fusese decât un joc gratuit sau poate un fel de a-i atrage atenția. Oricum, continuau să nu scoată nici un sunet și să nu facă nici un zgomot, ceea ce – desigur – era o adevărată binecuvântare. Își dădu seama că de data aceasta îi atinsese fără repulsie. Încercă să-și păstreze elanul organizatoric și să-i strângă în cuști. Înainte de a găsi o soluție trebuia să fie sigură că nu vor mai avea posibilitatea nici unei surprize. Se duse aferată și scoase din sacoșa elegantă, care redase cloșca rosturilor ei firești, prosoapele flaușate și atlasul cumpărat în cursul zilei; se întoarse și tapetă cu grijă, și chiar cu o anume duioșie, interiorul cuștilor. Apoi îi adună de pe unde se jucau, fără greutate (pe doi îi prinse chiar din aer ca pe niște păsări mici și nesperioase), și îi închise în cele patru cuști pregătite. Înainte de a se retrage îi numără (erau bineînțeles, doisprezece), iar după ce plecă, se mai întoarse o dată și puse în fiecare cușcă un prosop în plus, să aibă cu ce se

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

acoperi în caz că le-ar fi frig: avusese deodată revelația goliciunii lor și se pomeni invadată de un sentiment neașteptat de cald pentru aceste biete ființe căzute între lumi.

Înainte de a intra în pat, își puse alături pe noptieră mai multe albume de artă din secolele 16 și 17 italian și flamand. Apoi se întinse și începu să întoarcă una câte una paginile. Nu avea nevoie de nici o confirmare, avea nevoie doar ca altcineva să spună ceea ce ea nu îndrăznea. Și albumele își îndepliniră cu bunăvoință această sarcină. Se uita la reproduceri și îi venea să zâmbească de propria ei capacitate de adaptare. Nu trecuseră mai mult de douăsprezece ore și se obișnuise cu totul, figurile recunoscute în picturile celebre i se păreau copii ale ființelor pe care ea le avea pe balcon. Nu încăpea nici o îndoială: pe balconul ei se aflau doisprezece îngeri mici, extraordinar de mici, care la ora aceea respirau liniștiți, dormind duși între prosoapele chinezești pe care și le trăsese până la bărbie, lăsând numai câte un colț pufos de aripă să scape afară și să tresară, dând să fâlfâie din când în când la câte un vis. Era pentru prima oară că își formulă sie însăși clar, articulat, neechivoc, adevărul împotriva căruia ziua întreagă își găsisse paleative de ocupații, surrogate de idei: pe balconul ei, din ouăle care așteptau să scoată la lumină păsări de carne și ouă, ieșiseră doisprezece îngeri. Doisprezece îngeri pe care trebuia să-i ascundă și cu care nu știa ce să facă.

Pentru că nu era deloc religioasă – formația materialistă și pregătirea ei filosofică n-ar fi putut să i-o permită – Doamna L. nu era propriu zis înspăimântată de acest fapt de natură evident extraordinară, ci mai curând incitată și curioasă. Plictiseala și spaima nu începeau de la descoperirea naturii acestui fenomen, ci numai, pe următoarea treaptă, de la posibilitatea dezvoltării lui publice, a confruntării cu prejudecățile generate și consecințele politice. În fond, Doamna L. era nici mai mirată, nici mai scandalizată decât dacă, în locul îngerilor, pe balconul ei s-ar fi aflat un pegas, sau o sirenă, sau un sfinx, sau orice altă ființă cu dublă natură și cu statut cultural cunoscut. Dar pe când în cazul descoperirii pegasului, sau sirenei, sau sfinxului, după ce s-ar fi convins că nu e vorba de o iluzie optică că nici nu visează, ar fi alergat fericită ca de un noroc să-și anunțe colegii, organele de resort și forurile științifice grăbindu-se să facă referate academice și rapoarte informative, nerăbdătoare să aducă interpretări și să construiască supoziții, problema dezvoltării prezenței îngerilor de pe balcon i se părea infinit mai complicată. Se vedea cu greu pe ea – care ani de zile, semestre întregi, susținuse

seminarul de "Evoluția ideilor ateiste în gândirea europeană" – intrând în cabinetul catedrei de materialism și anunțând că pe balconul ei locuiesc închiși în cuști tapetate cu atlas, înveliți în prosoape flaușate chinezești, doisprezece îngerii. Chiar dacă nu s-ar fi temut decât de ridicol, și încă ar fi fost destul pentru a face totul ca să nu i se afle descoperirea. Dar nu era vorba numai de asta, Doamna L. știa foarte bine. În situația aceea, când se ducea o tot mai înverșunată luptă împotriva răspândirii fără precedent a sectelor și în contextul deteriorării destul de periculoase a destinderii internaționale, a anunța netam-nesam prezența a doisprezece – chiar și numărul avea ceva mistic în el! – îngerii pe balcon nu ar fi fost un gest prea favorabil interpretat, ba el ar fi putut da loc la cele mai nedorite comentarii. Excluzând deci cu hotărâre această posibilitate, dar nefiind în stare să descopere sau să inventeze o alta, Doamna L. adormi în cele din urmă, iar albumul "Renașterea italiană" alunecă încet de pe plapumă, oprindu-se într-o curioasă poziție, parcă interogativă, pe covor.

Așa îl găsi spre dimineață, când se trezi, scăldată în sudori și cutremurându-se de oroare, dintr-un coșmar înfiorător. Câteva clipe rămase cu ochii pironiți pe reproducerea din Veronese la care era deschis albumul, apoi ieși cu un salt aproape animalic din pat, închise cartea cu piciorul, din fugă, și se repezi la chiuvetă, unde rămase aplecată îndelung, ca și cum ar fi vrut să elimine nu resturile cinei grăbite și neatente din ajun, ci însuși coșmarul acela cu incredibile aparențe de realitate care, ciudat, i s-ar fi înrădăcinat în măruntaie, otrăvind-o. Visase că – urmărindu-și planurile culinare, ca și cum nimic extraordinar n-ar fi intervenit în destinul acelor ouă puse sub cloșcă pe balcon, sau ca și cum n-ar fi știut că din ouă nu ieșiseră, așa cum se aștepta, pui – gătise cu mari delicii o ciulama dintr-una din acele biete zburătoare, ciulama pe care o și mâncase fără să bănuiască și fără să fie reținută de nimic, plăcându-i extraordinar, cu acea exacerbare a senzațiilor de care numai visul e în stare. Dar tocmai când înghițea ultima bucată simțise că o privește cineva și văzuse că în fața ei, la masă, ședea bătrânul care îi dăduse ouăle. El o privea cu ură, tremurând, și abia reușind să articuleze cuvintele de furie. Doamna L. își dădu seama că el spusese ceva, dar nu înțeleșese, sau pur și simplu nu auzise, așa că îl rugă să repete, și el spuse din nou aceeași propoziție (abia acum Doamna L. își dădu seama că o mai auzise o dată); dar nici de data aceasta nu

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

fusese destul de clar pentru a se distinge sensul. Și atunci el repetă pentru a treia oară, de data asta neînchipuit de răspicat, ca și cum ar fi mușcat cuvintele.

- Ai mâncat un înger. Și după o pauză saturată de dușmănie și repulsie: Nenorocito!

Acum auzise perfect, dar nu-și dădea seama la ce se referă și-l pofti chiar, pe tonul cu care se adresa studenților nepregătiți la examene, să spună clar ce are de spus și să renunțe la metafore.

- Metafore? urlă deodată bătrânul sculându-se în picioare, neînchipuit de lung, atingând tavanul cu fruntea, ba chiar dislocându-l pe măsură ce se înălța. Iar de acolo, din înalt, glasul lui tuna cu adevărat înfricoșător, fără nimic șăgalnic sau ambiguu în el. Metafore, spui? Și, deschizându-i fălcile cu o mână coborâtă de undeva foarte de sus, începu să-i scoată din gură, ca dintr-un sac, un fel de aripioară acoperită cu un puf auriu, apoi o mână grăsuță de copil închizând deschizând pumnișorul, ca în somn. Dar nu acea bizară îndeletnicire a bătrânului, nici statura lui uriașă și nici vocea lui tunând din plafonul care nu se mai vedea, o îngroziseră pe Doamna L. și o treziseră din somn, ci faptul că vederea acelor resturi o făcuse să-și amintească totul și să realizeze, *să înțeleagă* cu infinită groază spusele repetate ale bătrânului. Trezită, ajunsă la chiuvetă, se silea să elimine cât mai mult, ca și cum ar fi vrut să se curețe de urmele păcatului, ca și cum ar fi vrut să se asigure, pentru cazul că n-ar fi fost numai vis, de expulzarea totală a crimei și a pângăririi. După ce se liniști și se trezi în sfârșit cu totul, se duse pe balcon și-și privi îngerii. Închiși câte trei într-o cușcă, dormeau încolăciți unii într-alții, ca pisoii. Nu mâncaseră nimic și nici nu se hotărâse ce le-ar putea da de mâncare. Dar din moment ce creșteau fără să se hrănească, poate că nici nu aveau nevoie de hrană și în orice caz nu puteau fi uciși prin inaniție. Își alungă, venit într-o doară, gândul ticălos și se aplecă să-i privească mai de aproape. Veșnica lor agitație din timpul zilei aproape că interzicea cercetarea și concluziile.

Acum, dormind strânși unul într-altul, și înveliți de jur împrejur cu aripile, păreau un singur organism, neînchipuit de rotund și de moale, apărat de un fel de sferă mai puțin consistentă și mai spumoasă: aripile îndoite și dispuse de jur împrejur, radial. Observă că din puful galben infantil începuse să apară pe ici pe colo câte o pană mai clar conformată, de culoare mult mai deschisă, aproape argintie. Așa cum respirau regulat și la unison, cu obrajii înfierbântați de somn și globurile

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

ochilor mișcate de vise sub pleoape, nu mai păstrau nimic din acea primă impresie respingătoare, umedă și promiscuă, ci dimpotrivă, trezeau în privitor un sentiment cald de înduioșare și o neașteptată nevoie de protecție. Când își dădu seama de asta, Doamna L. tresări, pentru prima oară speriată cu adevărat de la începutul aventurii, și părăsi în grabă balconul. Cel mai îngrijorător i se părea faptul că trebuia să se reculeagă pentru a-și spune că întâmplarea este absurdă și poate nereală, că a avea înger pe balcon este un act ținând de nebunie și de coșmar. În adâncul sufletului ei – și atunci când severitatea rațională a logicii își slăbea supravegherea – Doamna L. simțea nu numai că se obișnuise uluitor de repede cu situația, ci și că bietele ființe care dormeau atât de copilărește îi erau de acum familiare și – de ce să nu recunoască? – simpatice.

Desigur, reprezentările culturale contribuieră mult la rapiditatea acestei acomodări. La urma urmei pe balconul ei nu locuiau decât – trecute în sânge și carne – niște foarte obișnuite abstracțiuni ale poezilor din toate timpurile. Ce poate fi mai obișnuit decât un înger? Întâlnindu-l, desigur, mulți s-ar mira, dar ar fi unul care să nu-l recunoască? Asta nu schimba, bineînțeles, întru nimic lucrurile și Doamna L. nu se îndoia de felul în care ar fi reacționat cei din jur dacă – brusc și masochist cuprinsă de o criză de exhibiționism – ar fi povestit și *dovedit* secretul extraordinar al balconului. În primul rând că nimeni, dar absolut nimeni nu ar crede povestea așa cum ar spune-o ea. Cu toții ar presupune dedesubturi mai complicate și mai rușinoase, pe care s-ar grăbi – într-un fel de harnică și încăpățânată concurență – să le dezvăluie sau dacă nu se poate altfel, să le inventeze. Evident, nu prin cuvânt ar fi putut fi convinși.

"Dar prin ce?" se întreba Doamna L. într-un fel formal, pentru că nimeni nu întreabă înainte de a bănuși răspunsul; și, în timp ce se pregătea de plecare, se întrerupse din pieptănat, aproape fără să fi luat cu o secundă înaintea gestului vreo hotărâre, deschise ușile cuștilor de pe balcon și, încet, pentru a nu trezi nodurile de ființe încă adormite, le vărsă în gura căscată a sacoșei, peste care trase apoi cu grijă fermoarul. Înăuntru se simți numai o scurtă și moale foire, apoi totul recăzu în somn. Ca și cum ceea ce fusese mai greu îndeplinit, Doamna L. se întoarse în fața oglinzii și își termină pieptănatul. Ușurarea de a se fi hotărât și mândria oarecum euforică a curajului, o făcuseră să uite cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

desăvârșire argumentele, limpezi până atunci, ale spaimei și să aștepte, cu o detașare din care nu lipsea curiozitatea, urmarea. Pentru că nu știa cum va fi, tot ce știa era că se va petrece.

Toată acea dimineață, în timpul ședinței de consiliu, care ținu mai bine de patru ore, Doamna L. se strădui, privind diferitele figuri ale colegilor ei așezați în jurul mesei lungi, să-și imagineze reacția diferențiată a fiecăruia dintre ei. Și jocul ar fi distrat-o cu siguranță, dacă între timp, fără să și-o mărturisească – și încercând să fie cât de cât atentă și la veșnicile fraze debitate profesoral – întregul ei spirit nu ar fi căutat modalitatea și momentul potrivit. Dar poate pentru că nu era în stare să găsească nimic, sau pentru că știa că de fapt găsise, Doamna L. își lăsă mâna dreaptă să alunece în sacoșa atârnată de speteaza scaunului și în timp ce degetele i se afundau în mătasea caldă, plăcută la atingere, a părului sau aripilor lor, ochii îi treceau cu nerăbdare și curiozitate pe fețele colegilor, ca și cum ar fi încercat să descopere în ultima clipă un argument pentru a se opri sau, dimpotrivă, o prevestire a ceea ce avea să citească în minutele următoare pe ele. Apoi, aproape fără să se miște și fără să-și coboare privirea, începu să scoată unul câte unul, și să pună pe masa lungă de consiliu, îngerii din sacoșă. Așezate cu grijă pe pânza stacojie, pătată cu cerneală și arsă din loc în loc de scrumul de țigară al anilor de ședințe, prizărite printre foi de hârtie, broșuri, pixuri, pahare cu apă, cești de cafea, minusculele ființe stăteau o secundă descumpănite, apoi, – cu acea curiozitate copilărească ținând locul oricărei aclimatizări – porneau în grabă care încotro, fără să-și aștepte tovarășii, ca și cum nu ar fi avut nici o clipă de pierdut. După ce îi scoase pe toți, Doamna L. rămase cu mâinile în poală, vidată deodată miraculos de încordarea, pe care numai acum și-o descoperea cu adevărat, a ultimelor zile. Închise ochii și așteptă. Simți îngerii risipindu-se de-a lungul mesei, aplecându-se deasupra ceștilor, foșnind hârtiile, jucându-se cu stilourile, apoi auzi un fâlfâit și știu că unii au început să zboare. Și-i imagină rotindu-se în jurul celui înscris la cuvânt. Dealtfel, chiar în secunda următoare, glasul celui ce vorbea se frânse într-un fel brusc, neobișnuit, declanșând ca pe un miraculos mecanism o liniște incredibilă, un fel de antecameră a exploziei. Doamna L. continuă să țină ochii închiși, așteptând ceea ce avea să se întâmple.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Reportaj

Eram într-un oraș mare, poate chiar Parisul, și mă uitam pe geam. Nu știu de ce am spus "poate chiar Parisul" și nu țin minte detaliile care mă făcuseră să presupun că era vorba de Paris, nu de altă metropolă. În orice caz era un oraș foarte mare, pentru că din punctul în care mă găseam, privind de jur împrejur, până foarte departe – acolo unde pământul se estompa în gri și trecea aproape fără să-și dea seama în cer – nu se vedeau decât acoperișuri. Acoperișuri și hornuri. Trebuie să fi fost undeva, la un etaj foarte de sus, din moment ce pe o atât de mare întindere orașul își etala acoperișurile și hornurile sub mine. Mă uitam întâmplător pe geam, fascinată de întinsul tibet de țigle, olane, tablă, coșuri și cocoși de vânt care mi se desfășura sub ochi și, tot întâmplător, am observat că dintr-un horn curgea apă, liniștit, dar neîntrerupt. La început nici nu m-a interesat măcar, dar apoi mi-am dat seama că un horn din care curge apă, deci o apă urcând în sus, în locul fumului, dintr-o casă, e ceva anormal. Și tocmai când voiam să mă mir, din alte trei coșuri au izbucnit, și nu au mai încetat să se înalțe, niște jeturi puternice de apă paralelă, ca din niște puternice sonde în erupție. Peste puțin, celelalte hornuri le-au urmat. Și întregul oraș a devenit o fântână arteziană, cu nenumărate guri de țâșnire violentă. Se pare că eu am fost cea care anunțat prima pericolul, pentru că tot prima am ajuns pe un deal de la marginea orașului, un deal înconjurat deja, ca o insulă, de apă. Treptat, treptat, ieșeau și alți oameni din valuri, se refugiau, înghesuindu-se unii într-alții pe acel promontoriu, dar toți știau că eu fusesem prima și că numai eu aveam dreptul să mă cațăr în subțirele foișor de lemn care se înălța pe vârful dealului și care avea să fie, nu peste mult timp, ultimul cuprins de apa care înainta.

Acesta a fost visul visat în acea jumătate de oră în care am reușit totuși să ațipesc înainte de plecarea trenului și care, având – așa cum se întâmplă de obicei – o putere de persuasiune și o capacitate emoțională mai mare decât realitatea, a constituit nu numai începutul emblematic, dar și un fel de obsesie mereu prezentă, amestecată, mai ales în clipele de mare oboseală, cu faptele. Adormisem în sala de așteptare a gării, după ce se anunțase că la întârzierea mereu prelungită a trenului se mai adăugau cincizeci de minute, și dormisem probabil puțin și atât de adânc încât

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

megafonul care m-a trezit psalmodind intrarea trenului în gară a răsunat *mai întâi* în vis, anunțând creșterea definitivă a apelor peste nivelul dealului care ne găzduia. Stăteam în gară de mai bine de o jumătate de zi, așteptând trenul care urma să mă ducă spre gurile fluviului, spre acea regiune unde se știa că peste câteva zeci de ore avea să ajungă viitura: puhoiul strâns din toți afluenții revărsați peste maluri și care, după ce inundase numeroase localități și imense întinderi de pământ, se apropia acum firesc și catastrofal. Slăbite de ape, terasamentele liniilor ferate se șubreziseră (unde nu se prăbușiseră cu totul) și, de spaima deraierii, trenurile circulau încet, ca niște moluște tatonându-și întâi cu antene moi traseul, iar această încetineală bulversa programul, făcea garniturile să se aștepte unele pe altele, pentru a nu se ciocni pe parcurs, le întârzia ore lungi și uneori chiar zeci de ore, dând gărilor înfățișarea aceea de război, isterizată și buimăcitoare, în care nu mai e nimic sigur și fiecare noutate poate să fie o catastrofă. Trenul era foarte aglomerat, se suspendaseră probabil altele sau pur și simplu - ca întotdeauna în perioadele de nenorociri - oamenii intraseră într-un fel de dezastruoasă efervescentă, fiecare închipuindu-și că există mai multe șanse de salvare într-un alt loc decât cel în care se afla. Acestei agitații subiective și aiuritoare i se adăuga exodul obiectiv al celor ce, pierzându-și casele măturate de ape, se îndreptau spre rudele din regiuni mai puțin sinistrate, care aveau să le dea adăpost.

Continua să plouă mărunț și cenușiu ca toamna, așa cum ploua în toată țara, aproape fără întrerupere de mai bine de două săptămâni. Uneori, în câte-o dimineață, descopeream cu uimire că e liniște, că țârâitul continuu cu care ne obișnuisem nu se mai auzea, cerul dădea să se lumineze în câte o parte și toată lumea începea să spera că se terminase totul, când, aproape fără să ne dăm seama cum, începea să picure iar, cercul compact și lănos nu părea să fi fost vreodată altfel și șuvițele continue porneau din nou să înfășoare și să năclăiască totul. Ele cădeau acum pe vagon într-un fel de țârâit ca de greier, auzindu-se mai puternic decât se auzeau pe acoperișul de acasă. De altfel, trenul însuși înainta printr-un fel de hașură cenușie de apă care se scurgea, fără să-și piardă liniile paralele, pe ferestre. Printre dungi se vedeau câmpii acoperite, pe imense suprafețe, de apă, încât petele de uscat care reușiseră să supraviețuiască păreau ele accidentale: bălți de pământ negru, clisos, pe întinderea stepei lichide. De cum se făcea ziuă, griul zorilor se adăuga deprimat

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

griului, încă mai deznădăjduit, al ploii, astfel că, o dată cu ziua, părea că se naște din magmele umede însuși universul oferindu-ni-se sub forma acelu peisaj fără rost și fără speranță pe care aveam să-l locuim după legi încă necunoscute. Totul era rece și umed, sfârșitul lui mai nu se trăda decât în violența topirii zăpezilor și, peste întreaga priveliște, frisona pentru mine spaima sfârșitului, care încă nu mă părăsise din vis. Înaintam încet, tot mai încet, trenul a sfârșit prin a se opri: apele săpaseră pe dedesubt terasamentul, iar linia rămăsese suspendată în aer, stângace și fragilă ca o machetă de viaduct. Nu se putea pune problema unei reparații, încât, după o primă derută și expectativă, am pornit-o, încolonați aproape, de-a lungul căii ferate, înfundându-ne în noroi când nu reușeam să ne ținem pe taluz și lăsându-ne muiți de firele subțiri ale ploii care nu părea să mai înceteze vreodată. Am mers, cred, două sau trei ore pe fâșia aceea îngustă de pietriș, oțel și traverse gudronate, cu ochii pierduți pe întinderile de apă dintr-o parte și alta a liniei; și știu că mi-a trecut la un moment dat prin minte că nimeni nu s-ar fi mirat dacă din apele acelea ar fi început să iasă deodată ihtiozauri – cu gâturi lungi terminate comic prin capete minuscule și corpuri opulente, deplasând la mișcare noroiul în valuri – în așa măsură părea total străin de universul nostru și gata să înceapă din nou, de la sine. Și dacă mai putea părea ceva ciudat în această lume lacustră, care atât de firesc luase locul lumii noastre, atunci ciudate nu erau apele întinse asemenea unei mări calme din tare în tare, ci pâlcurile de arbori care reușeau din loc în loc să-și înalțe coroanele deasupra lor, ca niște insule înspumate de frunziș. Căci, pe cât ne apropiam de fluviu, pe atât nivelul câmpiei de apă creștea: dacă la început se mai zăreau pe ici, pe colo acele pete de noroi presărate pe întinderea de apă, acum abia mai răzbăteau la suprafață crengile rotunjite ale pomilor, văzându-se de departe ca niște mici mușuroaie verzi-cenușii în cenușiuul ceva mai pal al priveliștii. Și totul ud, ud într-un fel atât de profund, încât gândul nu te mai ducea la putreziciune, ci dincolo de ea, la supraviețuirea în alt regn. De fapt, încărcăți cum erau cu bagaje, abia mai purtându-și hainele impregnate de apă, înaintând silnic fără o clipă de odihnă (pentru că singura speranță putea fi undeva, cât mai departe, în afara ploii), tovarășii mei de drum păreau însăși imaginea supraviețuirii. Când, după mai multe ore, am ajuns la Dunăre, când m-am văzut, instalată – ce nume bombastic pentru felul în care mă chircisem pe punte sub ploaia devenită atât de fină încât se transformase în ceață – pe șlepul care

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

urma în patru sau cinci ore să ajungă în insulă, n-am mai fost sigură că trăisem cu adevărat mersul acela pe jos, din traversă în traversă. Oboseala, desigur, îşi spunea cuvântul, dar nu faptul că nu mai ţineam minte mă făcea să mă îndoiesc ci, dimpotrivă, prea marea acurateţe a senzaţiilor înregistrate şi păstrate cu acea intensitate a coşmarelor, de care realitatea numai rareori e capabilă. Desigur, îmi aminteam clipa când mă trezisem în sala de aşteptare din somn, din somnul acela scurt şi năclăit de vise luptându-se între ele şi lăsând învingător în cele din urmă oraşul tâşnitor, marele oraş, "poate chiar Parisul", cu apa izvorându-i blând din hornuri, metropola autoinundându-se într-un ciudat elan sinucigaş. Şi-mi mai aminteam trenul supraaglomerat, pornit în sfârşit cu o întârziere de mai multe ore şi înaintând încet aproape tactil, prin universul haşurat de ploaie compus din mari întinderi lichide pe care insulele de pământ păreau mai ude, mai mistuitoare decât chiar pustiul de apă. Nimic nu mă împiedica să presupun că, în acea lentă şi lucioasă alunecare de ore şi ore, aţipisem din când în când, din moment ce îmi aminteam redescoperirea la răstimpuri a întinderilor argintii. Dar nu eram sigură - n-aş fi avut cum fi - dacă episodul mersului pe jos, segmentat de traverse, se desfăşurase într-una dintre acele eclipse sau, dimpotrivă, în realitatea abulică dintre ele. La drept vorbind, clipa exactă a opririi trenului nu mi-o aminteam decât teoretic, ca şi cum mi-ar fi fost relatată pe scurt de altcineva.

Multe dintre fiinţele încovrigate în jurul meu pe puntea lunguiaţă a şlepului adormiseră din nou, într-un fel hotărât, ca şi cum somnul ar fi avut capacitatea de a le apăra de ploaia care continua să cadă, aproape nevăzută. Eram mai trează decât oricând. Aşa cum se întâmplă după o lungă somnolenţă, mă cuprinsese deodată, tocmai când nu mai aveam nevoie de ea, luciditatea cristalină în care aşteptam, cu groază, ca găză în lumina unui chihlimbar, să coboare valul peste mine. De fapt începea să se întunece, adică cenuşiul văzduhului căpăta tonuri mai închise, în timp ce apa, având probabil o gamă mai redusă de nuanţe, nu cobora decât până la ultimele reflexe ale argintului ce nu înceta, chiar şi acolo, în imediata apropiere a negrului, să lucească uşor, aproape luminos. Oricum raportul culorilor ameninţa să se inverseze, haşura întunecată a ploii prin văzduhul mai deschis devenea după rapida depăşire a unui echilibru monocrom, o alergare de linii abia luminescente pe un fond din ce în ce mai poros. Se vedea încă destul de bine şi priveam cu lăcomie făpturile din jur,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

pregătindu-mi rezerve pentru clipa în care întunericul și nesomnul meu se vor înfrunta fără a reuși să se înfrângă. Printre mormanele de bagaje și de trupuri cu fețele ascunse sub pălării sau baticuri – ca și cum, apărute de ploaie, ele, fețele, ar fi transmis și restului corpului consemnul indiferenței la ud – rar câte unul privea ca și mine ploaia; celorlalți, celor mai mulți, auzul le era de ajuns.

Indiferenți la tot ce-i înconjura, ca și cum nici ploaia nici noaptea n-ar fi avut vreo legătură cu ei, un bărbat și un copil ședeau cu spatele sprijinit de balustrada punții și mâncau dintr-un același pachet. Nu știu dacă poziția lor degajată, exprimând o atât de puțin probabilă beatitudine, mi-a atras atenția sau numai faptul că erau singurii care făceau ceva. Sau poate a fost numai asemănarea. În orice caz, a trecut destul de mult timp de când îi priveam până să-mi dau seama că îmi aminteam ceva, și încă mai mult timp până să înțeleg ce îmi aminteam. Un bărbat destul de tânăr, poate de treizeci de ani, poate de patruzeci, și un copil mai degrabă urât, dar de o urâțenie adultă, care îl făcea într-un anume fel fascinant. Mâncau amândoi ceva greu de definit dintr-o hârtie de ziar unsă pe care ploaia o muiase și o transformase într-o zdreanță imprimată cu texte și titluri ilizibile; duceau bucătura la gură pe rând, întinzând mâna la pachet cu mișcări iuți, dar perfect sincronizate, cu o indiferență care împiedica graba să se transforme în lăcomie. Și tocmai sincronizarea aceea, părând a fi rezultatul unor îndelungi calcule și repetiții (prin lipsa de greș, era în felul ei o performanță!), mă făcu să-mi amintesc.

Situația semăna în multe privințe. Același fel de așteptare nedeterminată, în care inerția, atentă totuși la ce se petrece în jur, apărea ca singura salvare, ca singura soluție de eludare a timpului care nu putea, până la urmă, să nu treacă. Acum era ploaia cea care determina totul, atunci plecarea inevitabilă, dar amânată cu o noapte, a tatei. Stăteam cu toții pe scaun în camera aceea prelungă pe care ne obișnuiam să o numim "de zi", stăteam deja de ore întregi, atunci când a început să se desfășoare scena pe care mâncatul pe puntea șlepului mi-o amintise; stăteam uitându-ne obositor de susținut unii la alții, și numai din când în când, cu mare atenție, dar parcă în treacăt, la omul acela de care depindea totul, dar care nu părea mai puțin încordat, nici mai puțin obosit decât noi. Stătea și el pe un scaun – pe care singur îl luase de lângă masă și-l așezase cu speteaza lipită de perete – și ne privea într-un fel neliniștit, pe toți deodată, fără a-și putea opri pe careva dintre noi privirea

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

pentru că era mereu grăbit să treacă la ceilalți. Era cu puțin înainte de căderea serii când sunase lung (păstrez și acum în urechi țârâitul imperativ) și-i spusese grăbit tatei, care-i deschisese, că a venit pentru a-l transporta în orașul C., de la celălalt capăt al țării, de unde provenea mandatul de arestare și de unde plecase el însuși de mai puțin de 24 de ore. De fapt chiar așa arăta, după ce tata l-a invitat în casă și ne-a anunțat cu un calm demonstrativ și prevenitor că va trebui să plece imediat cu dumnealui, și-l desemnase cu un gest pe care nu i-l cunoșteam, în același timp vag și reverențios. Atunci l-am privit întâia oară – fără să înțelegem de fapt ce ni se spune, intuind doar că e vorba de o veste deosebit de gravă și tocmai de aceea privindu-l cu atenție pe aducătorul ei – și așa arăta, într-adevăr: ca un om care de 24 de ore este pe drum, obosit și nemâncat, motololit și murdar, încât ceea ce persoana lui reușea să inspire nu era în nici un caz frica, ci numai neliniștea în fața mecanismului care îl puneă în mișcare și îl obliga acționeze. (Ciudat, atunci, ca și mult mai târziu, de câte ori revedeam în gând scena aceea, nu mă puteam împiedica să mă gândesc că prin tonul atât de liniștit și de – cum să spun? – amabil, tata încerca nu numai să ne protejeze pe noi de îngrozitoarea noutate pe care nu avea cum să ne-o ascundă, ci și să-l protejeze pe străinul acela de reacția noastră necunoscută.) Cum, după enunțul calm al scopului acelei vizite, enunț care ținea evident loc și de prezentare, tata nu mai știuse ce să adauge, iar noi rămăsesem încremeniți cu ochii la musafirul de la care așteptam urmarea sau poate confirmarea celor spuse, omul se enervase deodată și începuse să strige – de acolo de unde ședea, așezat ca pe un postament, cu ambele picioare pe ștergătoarea de papură din fata ușii – că e grăbit, că nu e vreme de pierdut, că trenul pleacă peste mai puțin de o oră și că dacă nu avem de gând să-i facem repede bagajul, tata va trebui să-l urmeze așa cum e, în pantalonii cârpiți în genunchi pe care-i folosea când lucra în grădină și în vestonul cu mânecile tăiate pe care îl puneă ca pe-un pieptar. Dar cum, înainte chiar de a-și termina strigătul, ochii îi căzuseră pe arătătoarele de bronz ale pendulei, el înainte câțiva pași și se lăsă într-un mod abrupt, neașteptat, pe primul scaun, adresându-se în același timp, pe un cu totul alt ton, obosit și intim, așa zice, mamei, care se repezise înnebunită, înțelegând, în sfârșit, să ia un geamantan de pe dulap.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Merge bine ceasul? Și fără a mai aștepta răspunsul, adăugă și mai scăzut: Nu vă mai grăbiți, am pierdut oricum trenul.

Așa a început noaptea aceea în care cu toții - tata, mama, sora mea de cinci ani, eu și străinul - am stat așezați pe scaune, așteptând ivirea zorilor și ora următorului tren spre C. Aveam ceva mai mult de zece ani și mi se părea că înțeleg - poate chiar înțelegeam totul. Ne așezasem pe scaune și noi, uitându-ne cu toții la tata care - ca și cum ar fi vrut să sublinieze că a înțeles că, totuși, nimic esențial nu s-a schimbat - a scos din dulap hainele groase, de iarnă, pe care le-a îmbrăcat încet, cu un fel de rarefiere studiată a mișcărilor. Apoi, când s-a considerat gata, și-a aruncat în oglindă - ceea ce nu-mi aminteam să-l mai fi văzut făcând - o privire cercetătoare, de inventar, și numai după aceea s-a așezat și el, cu un oftat ca de mulțumire la masă. La început s-a discutat despre motivul arestării, pe care vizitatorul mărturisi că nu-l știa și, ca să-și arate bunăvoința, scoase din nou (o mai arătase odată la ușă) hârtia aproape mototolită a mandatului și îi arată tatei că, în afara numelui și adresei, nu este completat nimic, iar după ce o puse la loc în buzunar ceru voie să-și scoată haina pe care - ca și mama, tata se grăbi să încuviințeze - o așeză pe spătarul propriului scaun.

Nu mai era nimic de spus. Dar nici nu puteam tăcea stând față în față toată noaptea. O noapte de la care, oricum, noi, copiii, eram excluși; ar fi trebuit să ne mirăm - dacă am mai fi avut rezerve de mirare - că nu fusesem încă trimise la culcare. E adevărat că înainte de culcare ar fi trebuit să ne dea să mâncăm. Dar nu părea să se gândească nimeni la asta. Sau poate că da. Mama se mișcase de câteva ori, ca și cum ar fi vrut să se ridice de pe scaun, dar nu îndrăznise să ducă mișcarea până la capăt. Fără îndoială, ora cinei trecuse de mult. Privirile tuturor erau preocupate fiecare de ceva, cu o grijă care în mod demonstrativ reușea să le acapareze întreaga atenție: străinul se ștergea metodic, gospodărește, de sudoare pe față și pe mâini, cu o batistă mare, privind după fiecare mișcare urmele lăsate de grăsimea pielii pe pânza cadrilată; tata căuta prin buzunarele hainelor pe care nu le mai purtase de aproape un an, uitându-se cu atenție la fiecare din obiectele găsite, oricât de neînsemnate, ca și cum prin desfășurarea în public a acestei aproape intime ocupații ar fi vrut să arate, cu o lealitate necerută de nimeni, că nu are nimic de ascuns; sora mea despletea și împletea la loc, pentru a nu știu câta oară, părul păpușii; eu terminasem de numărat ciucurii, de pe partea mea,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

ai feței de masă, erau o sută treizeci și șapte. Tot mai des însă, pentru câte o fracțiune de secundă numai, privirile își lăsau în suspensie ocupația de bază, pentru a se furișa spre mama. Nu numai sărăcia cinei, nepotrivită pentru un musafir, o reținea însă pe mama, ci și întrebarea, infinit mai greu de rezolvat, dacă putea fi considerat un musafir. De fapt, cred că nici nu era sigură că avea dreptul să părăsească odaia. Țin minte cum, în mod evident, eram cu toții îngrijorați că ne vom încheia ocupațiile – care, oricât de himerice, nu puteau fi totuși nici ele continuate la infinit – înainte ca mama să fi găsit o soluție.

În cele din urmă se hotărî. Se ridică în picioare și stătu pe loc un moment, ca și cum s-ar fi odihnit după mișcarea făcută, sau ca și cum ar fi așteptat vreo reacție care s-o împiedice să continue.

Nu spuse însă nimeni nimic și mama se îndreptă, stânjenită, cu o anumită precauție în gesturi, parcă s-ar fi deplasat pe o scenă, spre ușa bucătăriei. Acolo se opri din nou și așteptă puțin timp fraza care o ajunsese într-adevăr din urmă și o făcu să se întoarcă grăbită, vinovată parcă de ceva.

– Unde vă duceți? – strigase aproape străinul, ridicându-se brusc în picioare și încercând să compenseze prin înălțimea tonului întârzierea reacției.

– Să aduc ceva de mâncare – răspunse mama, gata să renunțe la inițiativa ei.

Dar cum străinul nu știa cum să continue, tata spuse simplu:

– Du-te, Otilia.

Și mama ieși, iar străinul se reazează stânjenit pe scaun. Din nou însă – și, iată, îmi amintesc cu exactitate impresia aceea, dovadă că ea a fost neobișnuită și m-a uimit și atunci – mi s-a părut că vocea calmă a tatei încerca s-o protejeze nu atât pe mama, dezorientată de noua situație (care avea să dureze apoi destui ani pentru a avea timp să se familiarizeze cu ea), ci pe străinul acela care (chiar dacă numai ca simplu mesager) o produsese.

În curând mama se întoarse cu o tavă pe care aducea farfurii, cuțite, resturile unei mâncări de prânz, o sticlă cu lapte, un borcan cu marmeladă, o bucată de slănină. Întinse o față de masă curată și așeză în centrul ei, puțin stânjenită, bucatele sărace, de jur împrejur farfuriile, tacâmurile și, după o scurtă șovăire, șervetele brodate care dădeau mesei un aer exagerat și nepotrivit festiv. Musafirul

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

tăcuse, o ajuta chiar să întindă fața de masă și, numai când mama vru să-i ia farfuria pentru a-l servi, el o retrase aproape violent și spuse cu o voce pentru prima oară dușmănoasă cu adevărat

- Eu nu mănânc.

- Otilia - spuse tata, ca și cum ar fi știut că așa se va întâmpla și pregătise dinainte soluția unei astfel de situații - musafirul nostru va mânca din aceeași farfurie cu Getuța o omletă pe care o va face chiar dumnealui. Tu nu trebuie decât să-i arăți unde găsește ce-i trebuie. Și adăugă imediat, cu o voce mai intimă, Ai ouă, nu?

Dar mama nu reușise să încuviințeze decât plecând pentru o clipă fruntea, atât de uimită era, nu atât de intervenția extravagantă, dar logică și comprehensibilă a tatei, cât de promptitudinea, întreruptă doar de infinitezimala șovăire repede înfrântă, a musafirului, care s-a ridicat și a urmat-o în bucătărie stânjenit, dar nu mai puțin hotărât.

Așa s-a născut scena pe care perechea de pe puntea șleului mi-o amintise: un copil și un bărbat, mâncând din același spațiu îngust - al pachetului sau al farfuriei - și ritmându-și cu un savant instinct mișcările pentru a nu se stânjeni, într-o uimitoare și neliniștită cooperare. Pentru că asta a fost ceea ce nu am mai uitat: scena acelei stranii cine în care noi - tata, mama și eu - abia dacă reușeam să înghițim rămășițele prânzului, devenite reci în așteptare, cu ochii nedezlipiți de la musafirul așezat în capul mesei, cu sora mea de cinci ani pe genunchi, împletindu-și mișcările fără greș cu ale ei, și mâncând, cu o poftă în sfârșit liberă de spaimă, uriașa omletă de pe platoul unde mama aranja duminica feliile de cozonac. Mândră de importanța ei, al cărei sens desigur nu-l înțelegea, dar de care nu putea să nu fie conștientă, Geta mânca emoționată și, ca niciodată, tăcută, iar emoția dădea mișcărilor și expresiei ei copilărești un hieratism care contribuia la aura stranie a clipei. Cu acest tablou se termină dealtfel întreaga amintire. După cină, fusesem trimise, fără multă vorbă, la culcare, iar dimineața, când ne-am trezit, tata nu mai era. Când revenise, după mai mulți ani, nu mai eram noi, crescusem, încât scena aceea nefirească a rămas încremenită emblematic, asemenea ilustrației unei coperte întoarse definitiv peste sfârșitul copilăriei mele.

Copilul adormise rezemat de genunchii bărbatului, care nu terminase încă de mâncat din hârtia răsfrântă acum chiar peste fruntea celui adormit. Continua să plouă dar firele de apă nu se mai

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

zăreau decât în raza murdară a unui bec agățat la marginea punții și, în mod absurd, această fragmentară demascare a ploii îi făcea pe cei aflați în întuneric să se simtă mai la adăpost. Din nou cred că am adormit. Sau cel puțin am încetat să receptez frigul și umezeala ca pe o realitate prezentă. Dunărea care se estompase în beznă era, dealtfel, mai prezentă în conștiința mea trecută decât în realitatea de acum. Undeva pe Dunăre se trimiteau pachetele sărace, încropite cu eforturi ("asta trebuie s-o lăsăm pentru tata"), pachetele care uneori se întorceau nedeschise, altele nu, fără să știm vreodată cu siguranță dacă au ajuns la destinație. Poate de-atunci, din acea nesiguranță existențială a pachetelor cu bunătăți intangibile trimise în neant, Dunărea – în preajma căreia era localizată destinația misterioasă și incomunicantă – își trăsese încărcătura de taină distribuită pe toată întinderea copilăriei mele și nepuizată nici acum. Nu cred că Nilul mi se părea mai exotic. De fapt Nilul îmi era perfect indiferent și, chiar dacă m-aș fi gândit la el, era prea departe și prea neutru pentru ca să mă înspăimânte cu crocodilii lui decorativi și cadavrele lui de milenii. Dunărea, în schimb, ea avea cu ce să mă înspăimânte, ea era aproape și familiară, dar în stare să ascundă taine înfricoșătoare și de nepătruns. Dunărea, cea care mărginea Bărăganul și era legată de mare prin canal... Poate și faptul că n-o văzusem contribuia la aura ei negativă, care nu încetase de-a lungul anilor să mă îngrozească și să mă fascineze.

Inundațiile catastrofale și ploile care păreau să anunțe cu obstinație sfârșitul nonșalant al lumii creau acum, că o vedeam, un cadru pe măsura vechilor îngroziri. Trecută, pentru a se salva, din domeniul istoriei în cel al geologiei, moartea refuza să părăsească – în ochii mei oripilați – malurile fluviului.

Nu știi dacă lenta rememorare a afectelor mele danubiene s-a petrecut în vis sau numai pe marginea dinspre vis a oboselii, dar imediat după aceea dormeam cu siguranță pentru că, stând în aceeași poziție chircită, sub o ploaie identică, pe un șlep asemănător, străbăteam iarăși o nesfârșită întindere de apă sub care știam că se află Parisul. "Nici coloana Vendôme nu se mai vede, –îmi spuneam – nu mai e nici o speranță", lamentare care nu mă împiedica să observ că îmi adusesem aminte de coloana Vendôme prin asociație cu Nilul la care mă gândisem și de unde știam că fusese adus de către Napoleon obeliscul. "Nu, nu mai este nici o speranță", îmi repetam, simțindu-mă totuși

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

În siguranță pe puntea șleului și, poate tocmai de aceea, simțindu-mă vinovată pentru soarta marelui oraș, pe care n-o împărtășeam. Nu era însă o vinovăție neplăcută, priveam totul cu o anumită lăcomie, gândindu-mă dinainte cu voluptate la clipa când o s-o descriu. "Sunteți de la ziar?" a întrebat cineva, dar eu știam că nu e frumos să te bucuri că poți descrie pieirea unui oraș și m-am făcut că nu aud. "Sunteți de la ziar?" "Sunteți de la ziar?" întrebau toți, și eu știam că nu am scăpare, pentru că nu mai pot nici să nu răspund, dar nici să explic de ce n-am răspuns din prima clipă.

- Sunteți de la ziar?

Mă treziseam, dar oboseala făcea încă valuri-valuri în mine, ca o apă clătinată cu furie într-un vas care nu mai reușea s-o încapă, și am mai ținut ochii închiși un timp destul de lung, un timp suficient în orice caz, pentru ca ecourile visului să se stingă și să pot răspunde firesc, ca și cum aș fi auzit pentru prima oară întrebarea.

Era un bărbat îmbrăcat într-un fel de salopetă impermeabilă, cu cizme înalte de cauciuc și cu o glugă, așezată strâmb pe cap, descoperindu-i o jumătate destul de avansată de chelie. Înainte de a răspunde mi s-a părut că-l mai văzusem undeva, că-l cunoșteam chiar și, nu știu de ce, această impresie avu darul să-mi amplifice oboseala și să mă facă să închid din nou ochii.

- Sunteți de la ziar? - mai spuse o dată bărbatul din fața mea, care își dăduse seama că, în sfârșit, m-am trezit și începea să-și piardă răbdarea.

Am dat din cap și m-am ridicat cu greu, fără deschid cu totul ochii, în orice caz fără să-l privesc pe cel ce părea să mă aștepte sau să aștepte de la mine ceva. Impresia că-l cunosc, deși el nu dădea nici un semn că m-ar mai fi văzut cândva, îmi amplifică starea de iritare și nesiguranța ce nu era, desigur, decât o formă a epuizării asupra căreia somnul nu mai avea nici o putere. Continua să plouă, dar devenise mult mai frig, sau poate numai oboseala făcea să mi se pară astfel. Începea să se lumineze de ziuă, ceea ce însemna că mersesem întreaga noapte sau, mai degrabă, că ajunseseam de mult și continuasem să dorm chircită pe punte, până când mă trezise cel ce, acut avea aerul că așteaptă să mă decid. Faptul că pe toată puntea nu mai eram decât noi doi pleda pentru această a doua posibilitate. Era ora aceea de cumpănă când noaptea se terminase, dar ziua nu începuse încă. În golul rămas între ele, obiectele păreau suspendate și văzduhul de altă consistență. În prima clipă

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

avusesem impresia că e încă întuneric, dar apoi începusem să disting, iar acum totul îmi apărea clar, mai clar poate decât pe lumină pentru că aspectul fantomatic al lucrurilor le pune în atenție, le decupa din obișnuita lor platitudine. Numai ploaia nu se vedea. Era exact ora la care, în nesfârșit de nuanțata ei degradare spre zi, noaptea atinge exact nuanța ploii, cenușiul acela care nu s-a hotărât încă să opteze între lucios și opac, între negru și alb, între cosmic și mineral. Nu-mi amintisem încă de unde cunosc pe cel ce mă trezise, dar mă decisese să-l urmez pe scândura sprijinită între șlep și pământ, gata să fiu răsturnată de vântul care se pornise deodată sau pe care, deodată, am început eu să îl simt. Am pus piciorul pe țărnișă și din prima clipă noroiul s-a căscat înghițindu-mi gheata până mai sus de gleznă, într-o încheștare vâscoasă care îmi garanta adeziunea la sol și mă asigura că nu voi putea fi smulsă de rafale. Însoțitorul meu mă prinsese de braț și încerca să mă tragă în sus pe malul povârnit, spunând ceva despre o baracă încălzită, dar, ca și cum deodată mi s-ar fi destupat urechile, mă descopeream înconjurată de un vacarm în care zgomotul ploii și al vântului se învâlmășeau cu strigăte omenești și uruitul tot mai apropiat al unei șalupe. N-am înțeles ce-mi spunea și m-am smuls din mâna care încerca să mă sprijine, întorcându-mă cu fața spre Dunăre. Ziua care prindea puteri și propria mea trezie, în sfârșit eliberată din scutecele somnului, mă răsuciseră fără menajamente cu fața spre Dunăre.

Era neînchipt de frumoasă. Chiar în priveliștea aceea suferindă, tumefiată, cu apa întinzându-se moartă până la orizont, și în mod evident și dincolo de el, în continuare, ea, Dunărea neoprită, vie, secretând ea însăși mișcarea, nu înceta să păstreze o incontestabilă, tot mai înfricoșătoare măreție. Din cer în cer nu era decât apă, nemișcată, nemărginită, neînsuflețită, și prin mijlocul acestei planete placide curgea Dunărea, rostogolindu-se în sine însăși și în cosmos, mestecând ca într-un malaxor al furiei universale vite umflate, acoperișuri desprinse, arbori porniți în lume cu rădăcinile descriind dezmațate volute prin aer, folii de plastic despletite colorat în vârtejuri, garduri, butuci, butoaie, păsări înecate, pești morți și gunoaie, hecatombe de gunoaie, universuri întregi transformate în gunoaie involburate magnific și amenințător. Ea era Dunărea, mișcarea, răscoala, distrugerea, moartea, forța vitală în stare să dea magnitudine și elan gunoiului însuși, curgând fără încetare în sine însăși și în cosmosul bucuros de a o conține. Ea era Dunărea de care-mi fusese întotdeauna

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

teamă, fascinantă și străină, misterioasă și devoratoare, dușmănoasă, puternică, vie. O văzuse, oare, tata așa cum o vedeam eu acum? O privise, oare, de undeva de pe-aproape, poate chiar de pe acest mal povârnit și surpat? O admirase? O urâse?

În jurul insulei, cuprinși de fluviu, plopilor adolescenți, subțiri ca un braț de copil, erau aplecați de vânt până atingeau cu frunzele apa. Câți ani puteau să aibă: doi? trei? patru? Rădăcinile lor erau menite să oprească, să naturalizeze pământul adus de aiurea, insula creată împotriva naturii de om. Acum apele smulgeau însă furioase hălci mari din malul îngrămădit cu încăpățănare în câteva decenii de suferință. Nu păreau s-o facă la întâmplare, ci urmând un plan sistematic de distrugere, surpând cu încăpățănare, temeinic, tot ceea ce nu era autentic, tot ceea ce li se împotrivise. Părea că Dunărea însăși, marea zeitate, după ce îngăduise ani la rând sfidarea, se răzgândise deodată și fălcile largi ale valurilor mușcau ciosvârte întregi de pământ pe care-l scuipeau în grabă, cu scârbă, pentru a încerca din nou, imediat, să înghită, să mestece, să înlătore obstacolul indigest așezat cu atâta suficiență în calea ei milenară. Dezorientați și nehotărâți în fața înfruntării care le depășea nu numai forțele, ci și puterea de înțelegere, plopilor se aplecau în vânt, atingând umiliți cu frunzele apa. Ceea ce nu-i împiedica să fie frumoși. Dealtfel, această frumusețe nesfârșit de fragilă, cu frunzele pâlpâitoare abia născute, mai mult luminoase decât verzi, pe ramurile subțiri și tulpinile flexibile, era singurul element real care opunea – prin simpla sa existență și chiar prin gingășie și incapacitatea sa de a lupta – celeilalte frumuseți, mărețe și destructive, luptătoare și intratabile, a dezastrului.

Am reușit cu greu să mă întorc cu fața spre insulă să urc panta clisoasă, extrăgându-mi cu efort fiecare pas din nămolul elastic care acționa cu șiretenie aproape animală, ca o ventuză. Deasupra vântul bătea încă mai puternic, și m-ar fi doborât poate, dacă dintr-o baracă, ciudat de lungă și ocupând aproape întreaga perspectivă, nu s-ar fi repezit doi bărbați ascunși sub glugi, să mă sprijine. Glugile lor mi-au adus aminte că încă plouă.

- V-am rugat să mă urmați - îmi spuse, în timp ce mă sprijinea, unul dintre bărbați, pe care îl presupusei a fi același care mă trezise, și, deși reproșul său îmbrăcase o formulă exagerat de politicoasă, mi se păru impertinent și-mi consolidă antipatia pe care din prima clipă o simțisem

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

pentru el. Nu-mi aminteam încă de unde-l știu, nici cu cine seamănă. Avea aerul jignit, ca și cum nesocotisem un drept pe care îl avea asupra mea, dar de care nu putea totuși să uzeze nelimitat.

Am intrat. Baraca era împărțită, evident, în multe încăperi, pentru că aceea în care ne găseam nu depășea o lungime de cinci sau șase metri. O sobă de tuci, încălzită cu tuleie de porumb (o rezervă umedă se afla clădită alături) răspândea un miros de toamnă și o căldură descrescătoare în jur. La masa lungă, acoperită cu o pânză roșie găurită pe alocuri, pătată cu cerneală și mai scurtă decât tăblia, stăteau neglijent mai mulți inși obosiți și nervoși, doi sau trei dintre ei în uniforme. Păreau nedormiți și înfrigurați, cu hainele boțite și stropite de noroi, împerecheate la întâmplare. Mirosea a blană udă (cei mai mulți purtau căciuli) și a tutun umezit. Când am dat mâna pe rând, unul singur mi s-a părut c-ar aparține altei categorii decât ceilalți, mai puțin obosit, mai puțin ud, îmbrăcat într-un nepotrivit de elegant costum de vânătoare; cizme, vestă, harnașamente de piele fină, moale, de culoare naturală și cu etichete celebre, puse la vedere. Dealtfel – chiar și fără acele etichete – deferența pe care i-o arătau cu toții trebuia să-mi indice în el pe superiorul ierarhic. Era – am dedus – venit din capitală pentru a conduce operațiunile de salvare a insulei.

M-am așezat lângă sobă pe mormanul de tuleie, cu pixul în mână și carnetul pe genunchi. Dar nu puteam fi atentă. După frigul din timpul nopții, căldura oricât de precară a sobei mă moleșea și-mi făcea atenția lunecătoare, lucioasă. Mă uitam la bărbații strânși în jurul mesei aceleia lungi (nu puteam să văd dacă era chiar o masă sau numai niște scânduri sprijinite pe două capre), îi priveam cu atenție, dar nu reușeam să urmăresc ce spun. Cu excepția unuia sau, poate, a doi, erau oameni cu funcții mai importante, veniți de la județ, din ministere. Se vedea că nu mai sunt obișnuiți de mult cu astfel de condiții și că numai prezența unora și mai înalți în grad îi împiedică să-și manifeste nemulțumirea și nervozitatea. Erau sfârșiți, extenuați, dar nu de acea oboseală a încordării nervoase a ședințelor și instructajelor nesfârșite, căreia îi rezistau de ani de zile, ci de o oboseală pe care o uitaseră de mult, fizică, izvorând din frig și din foame din epuizarea fiecărei fibre, o oboseală în care fiecare celulă de carne suferă și cere odihna. Nu mai dormiseră de zeci de ore, făcuseră zeci de kilometri prin ploaie și noroi. Îi dureau mușchii nemaiobișnuiți cu mișcarea, îi ustura pielea nemaiobișnuită cu murdăria, obrazul nemaiobișnuit să nu fie proaspăt ras. Plecat, cu evidență, de

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

puține ore de acasă, cu reacțiile netocite și frazele încă prefabricate, noul sosit le vorbea privindu-i cu superioritatea instinctivă a celui ce se simte bine în propriul său trup, curat și proaspăt, în fața bolnavului care se știe murdar și mirosind urât. Iar ei rezistau, supuși și respectuoși, acelei priviri pentru că știau că, la rândul lor, vor putea să-i privească cu aceeași inflexibilă superioritate pe cei ce le așteptau hotărârile afară în ploaie, supuși...

Vorbea despre strângerea forțelor, despre neprecupețirea efortului, despre concentrarea tuturor resurselor, despre salvagardarea realizărilor, afară ploua în continuare, din când în când își frecau ochii și fețele nerase ca să se țină treji, vântul făcea pereții barăcii să vibreze într-un fel aproape emoționant și, deși mă aflam pentru prima oară acolo și nu-i mai văzusem niciodată pe oamenii aceia, totul mi se părea cunoscut, privit, auzit și zadarnic, parcă totul mai fusese cândva și fusese degeaba, iar eu eram obosită de moarte să tot văd și să tot ascult, să tot însemn în carnețele și să tot transcriu pe curat. Și deodată, în timp ce frazele continuau să curgă în felul știut și ploaia continua să cadă și vântul să bată, m-am gândit ce-ar fi ca Dunărea să fi desprins între timp insula și să o fi împins încet la vale, cu tot cu baraca, și cu soba, și cu mănunchiul de tulee, și cu masa lungă de scândură, și cu fața de masă roșie pătată de cerneală și arsă de țigări, și cu bărbații din jurul mesei care ascultau frecându-și obrații nerași, și cu cel ce le vorbea odihnit, și cu mine cea care notam aceleași și aceleași vorbe, ce-ar fi ca totul să fi pornit de mult fără să ne dăm seama, fără să bănuim măcar...

Apoi au urmat propunerile.

Problema concretă era de fapt aceea a consolidării malurilor în așa fel încât să reziste viiturii, anunțate peste mai puțin de douăzeci și patru de ore și a cărei putere de distrugere era foarte greu de evaluat, ceea ce făcea ca, logic, să fie presupusă enormă. Apele care aveau s-o formeze, vărsate din Someșuri, Crișuri și Mureș aveau deja la activul lor orașe și sate inundate, uzine și poduri distruse, ogoare acoperite; coborau spre mare strânse în aceeași albie care nu le mai încăpea și nu mai putea să le țină în frâu. Iar în calea lor era această insulă construită, făcută, nu născută, această insulă pentru care se plățiseră vieți și care își plățise datoriile în porumb, această insulă-simbol care trebuia salvată pentru a se arăta că nu fusese în zadar. Desigur, țărmurile, din care apa cu fiecare val

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

mușca îmbucături de pământ, trebuiau întărite cu ceva solid, cu bolovani de piatră, sau cu stâlpi de lemn, cu drugi de fier, cu beton armat, și totul în mari cantități, în cantități inexistente.

- Singurul element de care dispunem la discreție, este elementul uman - spuse la un moment dat unul dintre bărbați, începând să prezinte efectivele care se găseau în insulă. Și deși expunerea lui avea ceva aberant ca și cum ar fi pierdut din vedere obiectul discuției și s-ar referit la un război adevărat, la o bătălie militară împotriva apelor, ca în vechile practici magice de supunere a naturii, era prima pe care puteam s-o urmăresc, vorbea rapid despre ceva concret, înțelegeam ce spune fără nici o greutate, fără plictisitorul efort al dezghiocării ambalajului netrebuitor de cuvinte.

Nu aveau nici timp, nici posibilități de transport pentru uriașele cantități de materiale care ar fi fost necesare lucrărilor de consolidare. Nu se puteau baza decât pe materialele existente în insulă. Iar în insulă nu se găseau decât tuleie pe jumătate putrezite de porumb și barăcile, vechi și ele, deși fuseseră la vremea lor foarte solide.

- Hă, hă, și încă ce solide - răsă absolut straniu cel ce mă trezise, declanșând printre ceilalți o reacție destul de curioasă: unii zâmbiră ambiguu, alții se foiră cu ochii în pământ, iar cel în costum de vânător se încruntă vizibil bătând cu creionul în masă și cerând mai multă responsabilitate în asemenea momente.

- Mai sunt plopii - spuse cineva cu gravitate, pentru a sublinia readucerea discuției la obiect. Sunt, desigur, prea tineri, dar ar putea fi legați mai mulți la un loc și folosiți ca armătură...

O secundă am sperat că ideea nu va fi acceptată, dar apoi i-am văzut dând cu indiferență și fără prea mare entuziasm din cap.

- Nu se poate, m-am surprins strigând, ar fi păcat! Sunt prea... (și am vrut să spun vii, dar mi-am dat seama că argumentul n-ar fi avut nici un sens, și am căutat repede un altul, mai puțin esențial, mai economic)... sunt prea subțiri! N-ar folosi la nimic...

- E adevărat, mi-a răspuns chiar cel din capul mesei - și am fost uimită de oboseala care i se citea în ton și de faptul că nu-l enervase intervenția mea - dar suntem datori să nu precupețim nici un efort - și era ciudat cum modulul acela de frază, trecut prin oboseală, pierdea din zădărnici și câștiga în sens.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Suntem datori să gândim - aş fi vrut să-i strig, dar chiar gândirea mă împiedica să mai continui. Plopii, ale căror rădăcini vii erau singura armă a ţărmlui împotriva apei, căzuseră, o dată cu logica.

- Ar mai fi ceva - se auzi vocea care mă trezise pe şlep, şi nu ştiu ce inflexiune specială mă făcu să mă uit cu atenţie la vorbitor. Părea încurcat, ceea ce evident nu-i stătea în fire, dar şi hotărât să se reabiliteze prin propunerea pe care nu ştia cum s-o formuleze, şi care presimţeam că va fi extraordinară. Dealtfel, toţi îl priveau aşteptând. Ar mai fi ceva - începui el din nou după ce îşi dresese glasul - ceva... ştiţi... mă iertaţi... poate că ar fi mai bine... în cadru mai restrâns... dacă îngăduiţi...

Se creă o oarecare confuzie, unii se mişcară pe scaune, alţii îşi aprinseră ţigările, alţii părură a nu fi înţeles şi se interesară de la vecini ce vruse să spună, cu toţii aveau aerul vag jignit, ceea ce dădu naştere unei mici rumori, pe care cel mai înalt în rang o interpretă ca o slăbire a propriei autorităţi.

- Ce cadru restrâns, tovarăşe? Nu e destul de restrâns? Ce secrete putem să avem unii faţă de alţii? Suntem cu toţii tovarăşi vechi, oameni cu experienţă, nu avem nimic de ascuns! Spune ce ai de spus, că nu avem timp de pierdut. Trecem prin momente grele şi nu avem dreptul să precupeţim nici un minut... Se montase în timp ce vorbea şi, de enervare sau poate din dorinţa de a schimba ceva, înlocuise în fraza dată cuvântul *efort* prin *minut*. Se vedea că omul îi este - ca şi mie, dealtfel - antipatic, dar acesta nu-şi pierduse cumpătul, deşi regreta vizibil că începuse să vorbească; stătea cu ochii în pământ şi aştepta să se consume rezerva de fraze a superiorului, aruncându-mi o dată sau de două ori câte o scurtă, foarte scurtă privire.

Am crezut că înţeleg şi m-am ridicat. Politeţea a fost întotdeauna mai puternică decât mine. Şi, culmea, am simţit că roşesc.

- Ştiţi, eu ar trebui să vizitez insula, am spus, mai am atâtea de văzut... Am stat oricum prea mult aici... Vă mulţumesc pentru căldură...

Dar cel în haine de vânătoare era un cavaler.

- Dar nu era vorba de dumneavoastră, tovarăşa. Dumneavoastră sunteţi aici reprezentanta presei centrale şi aveţi dreptul să cunoaşteţi totul pentru a putea informa pe oamenii muncii despre eforturile depuse fără precupeţire pentru salvarea...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Da, am spus eu, dar pentru a putea scrie trebuie să văd cu ochii mei, trebuie să vizitez insula...

N-aș putea să spun de ce mă încăpățânam să plec. Aș fi fost curioasă să aflu propunerea, pe care o bănuiam neobișnuită, dar pe care, nu știu de ce, o presimțeam periculoasă, îngrozitoare. Mi se părea că nu aveam decât de câștigat renunțând să o aflu și, în același timp, că sunt rușinos de lașă, procedând astfel. Mi se întâlniseră ochii cu cel ce nu aștepta decât să ies pe ușă pentru a o rosti, și îl simțisem victorios, aproape recunoscător iar această supunere a mea, această cooperare a mea tacită cu el o simțeam nedemnă și umilitoare.

- Desigur, spunea în timpul acesta cel cu rangul înalt, fără să intuiască nimic și puțin jignit de refuzul meu de a-i fi acceptat protecția cavaleriească, desigur, vă va conduce cineva oriunde doriți...

Și, într-adevăr, un tânăr pe care nu-l observasem în baracă până atunci, în orice caz nu stătuse la masa de ședință îmbrăcând o manta cauciucată, pregătindu-se să mă însoțească. Avea o figură deschisă și care ar fi fost chiar plăcută dacă nu ar fi avut întipărită pe ea o prea mare dorință de a fi simpatică, ca și cum și-ar fi interpretat propriul său rol, dar într-un fel exagerat, șarjat care îi scădea din autenticitate.

Continua să plouă. Dealtfel era o mișcare atât de continuă încât, dacă n-ar fi fost hainele care se îmbibau de apă în cel mai scurt timp, cred că aș fi încetat să o mai observ. Am pornit spre interiorul insulei, de-a lungul barăcii.

- Zmârcea cunoaște resursele insulei - spuse cu zâmbetul său de băiat bun însoțitorul meu -, a fost aici de la începutul începutului, și mă privi ca și cum ar fi vrut să suplinească astfel o explicație mai complicată. Dar eu nu mai voiam să ghicesc și să contribui la dezlegarea sub- sau semi-înțelesurilor.

- Ce început? - am întrebat.

- Păi, începutul... Pe vremea când nu era decât stuf! și râse din nou, ca de o glumă.

Continuam să mergem de-a lungul barăcii. O stradă nesfârșită formată dintr-o singură baracă. Sau poate erau mai multe, dar abia se termina una că începea cealaltă.

- Ce stuf? - am întrebat.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Ei, parcă dumneavoastră nu știți... înainte de a se face insula propriu-zisă... Nu știți că așa se spunea, "la stuf"... Când erau ceilalți...

- Care ceilalți? - am întrebat.

- Ceilalți, cei cu barăcile... Erau ținuți aici, în barăcile astea...

- Cine-i ținea?

S-a uitat la mine să vadă dacă nu cumva îmi băteam joc de el. Dar nu, eram serioasă. Foarte serioasă. Începea să se enerveze, și nu știa dacă își poate permite.

- Dumneavoastră pe ce lume ați trăit? - spuse alb și dezorientat, încercând să mă clasifice, să se lămurească.

-Lumea din ziare - am răspuns eu, și am izbucnit imediat în râs de amestecul de stupoare și de admirație care i s-a citit în aceeași secundă pe față. Era foarte încântat de gluma mea. Credea că l-am dus.

Acum, că-i venise inima la loc, continua să vorbească, în timp ce cotisem și înaintam printre alte barăci, perpendiculare pe prima.

- Zmârcea a lucrat încă de pe vremea aceea aici. Cred că era cam șef sau așa ceva, oricum, mult mai șef decât astăzi, când nu-i decât un fel de ajutor de băgător de seamă. De fapt, lumea zice că-i cam într-o dungă.

- De ce? am întrebat.

M-a privit să vadă dacă nu încep din nou, dar s-a liniștit și mi-a răspuns serios:

- Nu știu, despre toți cei care-au lucrat pe vremea aceea aici se spune că sunt puțin nebuni.

Nu-l mai ascultam. Îmi dădusem seama de ce mi se păruse cunoscut personajul care mă trezise pe puntea șlepului. Nu-l mai văzusem. Și nu semăna cu nimeni dintre cunoștințele mele. Aparținea însă unei categorii pe care o știam, a cărei existență mă marcaseră încă din copilărie și pe care o recunoșteam oriunde și sub orice formă.

- ... De fapt eu cam bănuiesc ce voia să propună nea Zmârcea... - continua să pălăvrăgească însoțitorul meu. Din barăci începuseră să iasă soldați care se încolonav îndreptându-se spre țarm. Locul fiecărei cizme în noroi rămânea adâncit, ca un mic puț din care părea să izvorască apa. Îmi

trecu prin minte că s-ar putea să fie chiar Dunărea, urcată până aici, atacând din interior, de dedesubt, pământul nesigur. Ajunsesem la capătul satului de barăci.

- Cine stătea în ultimul timp în ele? l-am întrebat pe băiatul care se oprise din vorbă dându-și seama că nu-l ascult.

- Păi, primăvara tractoriștii, după aceea paznicii geaseului și toamna cei care vin la cules porumbul: studenții sau armata. Vreți să mergem mai departe? mă întrebă cu un fel de codeală.

- Unde?

- Păi unde v-am spus: la groapă. "Ce groapă?" am vrut să întreb, dar mi-am dat seama că l-aș fi jignit. Cu siguranță îmi spusese, dar nu fusesem atentă. Am încuviințat. Am mai mers. Cred că ploua mai tare sau pur și simplu, din cine știe ce motiv, simțurile mele deveniseră mai ascuțite. Însoțitorul meu se opri.

Aici e.

- Ce? întrebai, pentru că nu vedeam nimic.

- Groapa.

- Ce groapă? nu mă mai putui reține să întreb, chiar cu riscul de a-i părea zăpăcită cu totul.

- De care v-am spus - și după un timp adăugă: comună. Îi pierise cheful de vorbă. Și, după încă un timp, mai spuse: cam pe-aici.

- Nu se știe chiar exact? întrebai eu aproape în șoaptă, deși nu vedeam nimic, cu excepția pământului îmbibat de apă, acoperit de bălți mari, aproape unite între ele. Nu s-a pus nici un semn?

- Nu... ba da... vreau să spun că era un fel ridicătură... dar acum, cu apa asta... de fapt au cam început să iasă la suprafață.

De fapt, între două bălți, parcă... M-am întors să plec, smulgându-mi cu spaimă și grabă ghetetele din nămol, ca și cum m-aș fi temut să nu mă tragă în jos, mai adânc.

- ... Cred că la asta se referea Zmârcea, încheie băiatul cu orice poftă de vorbă pierită, bucuros că-a terminat.

- Cum la asta? m-am oprit, cu toată spaima, pe loc neînțelegând sau nevenindu-mi să cred.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Da, adică... să fie culese... ca armătură. M-am întors spre el, să văd dacă n-a înnebunit. Nu, părea numai foarte rușinat și grăbit.

Am mers amândoi, aproape ținându-ne unul de altul, în orice caz ajutându-ne unul pe altul atunci când lunecam, cât am putut mai repede, înapoi către țărm, încercând să ne depărtăm cât mai mult și cât mai repede de locul acela, de discuția noastră, de propriile noastre gânduri. "Tata a murit acasă", îmi repetam pentru ca nu cumva să uit și să-mi fie și mai frică. "Tata s-a întors și abia apoi a murit."

Dunărea era de nerecunoscut. Viteza apei crescuse mult, crescuse atât de mult încât toată priveliștea se schimbase, așa cum o melodie se schimbă cu totul când o asculți pe o altă turație.

- Cât mai este până la viitură? - i-am strigat băiatului de care mă țineam cu amândouă mâinile ca să rămân în picioare, în vântul ce bătea cu un fel de dușmănie isterică, furios că nu mai are ce smulge, că nu are în ce se poticni.

- Vreo cincisprezece are, îmi urlă el în ureche, dar vântul duse vorbele în direcția opusă și le auzii de undeva, de foarte departe. E anunțată numai la noapte, spre dimineață.

Cincisprezece ore? Dar aici totul părea să fie gata pentru a exploda din minut în minut. Plopii nu mai existau. Vremea începea să-și aburească și să-și umfle contururile. Cât putusem sta în interiorul insulei pentru ca să fie tăiați toți plopii între timp? Mă simțeam vinovată, ca și cum prezența mea ar mai fi putut salva ceva, ca și cum absența mea fusese prin ea însăși o sentință. Din flăcările lor lunguiețe și verzi, pâlpâitoare în vânt, nu mai rămăseseră decât niște cioturi neînchipuit de subțiri și de fără apărare. Pentru că (da, asta era culmea!) așa decapitați și cu gâturile golașe dezvelite din când în când de val, nici acum nu păreau morți, ci numai încă mai fragili și mai lipsiți de apărare. Crengile, aureolate de spuma încă foarte verde a frunzelor, formau pe țărm un morman imens din care soldații legau grăbiți fascii firave și le treceau mai departe spre apă.

Abia atunci am observat. De fapt nu vedem niciodată decât ceea ce ne imaginăm dinainte c-am putea vedea. Și cum aș fi fost în stare să-mi închipui scena care exista lângă mine, sub ochii mei, fără s-o bănuiesc, și pe care o dezlegam acum, ca într-un rebus al groazei, din peisaj? În apă, de-a lungul malului, așezați la mai puțin de un metru unul de altul, se înșirau soldații. Frigul și oboseala le dăduse o culoare cenușie ce nu se mai deosebea prin nimic de cea a apei care le ajungea până la

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

subțiori și de cea a apei care curgea peste ei din norii coborâți până deasupra creștetelor lor încărunțite de mâl. Spre deosebire de plopi, nu păreau vii de foarte demult, nu trezeau compasiunea ci bocetul. De când stăteau acolo? Trecusem pe lângă ei, fără să-i observ măcar, atunci când coborâsem de pe șlep, plină încă de amintirile și visele nopții și îndreptându-mă spre frazele sosite cu mari sacrificii până aici, dintre care unica pe care o înțelesesem era "singurul element de care dispunem la discreție este elementul uman"? De când stăteau acolo cu degetele încleștate în pământ, sprijinind cu propriile piepturi pământul orgolios și artificial al insulei? Cei de deasupra le dădeau fasciile firave de crengi de plop și poate materialul mai solid și mai inflexibil pe care îl propusese zelul atât de imaginativ al veșnic prezentului Zmârcea. Dar toate aceste iluzorii armături erau zidite sub apă, la temelia acestei țărâne străine, aduse de-aiurea și încăpățânându-se să se sudeze cu sânge aici. Ceea ce se vedea peste furia mereu crescătoare a valurilor erau numai capetele lor încărunțite de nămol și umerii cenușii, ca de morți, cu brațele răstignite pe mal sprijinindu-l. Cadavre de vite înecate se rostogoleau umflate pe lângă ei, trunchiuri frânte de arbori amenințau să-i strivească, se depuneau gunoaiele peste trupurile lor și spuma epileptică a firii jignite îi troienea. Dar ei nu se mișcau. Poate muriseră într-adevăr și numai cine știe ce inerție a neființei îi făcea să mai sprijine, împotriva naturii, pământul acela sfruntat...

Am căzut în noroi, doborâtă de vânt, gata să fiu smulsă, încleștându-mi la rândul meu degetele în țărâna aceea disprețuită și falsă, dar singura care-mi rămăsese, țărâna aceea despre salvarea căreia venisem să scriu. Vântul îmi smulgea hainele ude, ploaia scurgea ultimele resturi ale cerului peste mine, și inepuizabile fraze se buluceau ca niște zoaie călduțe din barăci, pe când eu întindeam oase de părinți și ramuri de plop tinerilor morți care sprijineau, ca niște statui răstignite, pământul și mă gândeam că poate e numai un coșmar, fără îndoială un coșmar; dar aș fi preferat să fie unul mai impersonal, mai exotic, să se petreacă în cine știe ce îndepărtat și indiferent tărâm, "poate chiar Parisul", în care să sufăr numai în numele meu, și, mai ales, pe care să nu fiu datoare să-l descriu...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

FLORIN COJOCARIU

Un binevoitor care vroia să-mi spună, cu imaginată ironie, că textele mele sunt niște copii de proastă calitate, m-a asemănat lui Pierre Menard. E o eroare, în realitate eu sunt Borges.

Eu sunt autorul "Cărții de nisip", în același fel în care Menard e adevăratul autor al lui Don Quijote.

Am spus, cu mulți ani în urmă, că pentru mințile clasice numele autorilor nu au nici o importanță. Sau am citit undeva, nu-mi mai amintesc...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Mașina de scris

Am găsit-o pe când mă plimbam prin pădure, luasem obiceiul ăsta cu multă vreme în urmă, pe când mă certam cu Ana și nu mai voia să-mi răspundă, când simțeam cum mă părăsesc cuvintele, absurdul începe să-mi râdă la ureche și ieșeam să mă liniștesc. Eram tineri și ne iubeam. Acum nu ne mai certăm, dar după 15 ani de căsătorie am rămas cu obiceiul ăsta, să ies din casă fără nici un motiv, în cele mai neașteptate momente, și să mă plimb îndelung prin pădurea din apropierea casei. Când mă întorc e, de fiecare dată, ca și cum ne-am împăca, îmi e drag de ea și îmi vine să o strâng în brațe iar ea îmi zâmbește trist.

Acum câteva luni, dintr-o nevoie de schimbare, sunt prea bătrân să mai mut mobilele prin casă în iluzia că ceva s-ar schimba, mi-am abandonat traseul obișnuit, hotărât cred, să mă rătăcesc. Așa am descoperit Mașina. De la distanță părea un fel de baracă mare din lemn lăsată în părăsire.

Închipuiți-vă un mecanism complicat, creația unui inginer cu fantezie și resurse puține care de-a lungul anilor a tot construit și modificat folosind numai ce-i cădea sub mână (pe măsura ce, poate prea absorbit fiind de lucrul lui, parcurgea epocile istoriei făcând abstracție de ele): o piatră rotundă, de moară, drept volant inertial; o curea din piele de vițel, ale cărei încrustații s-au tocit demult, în chip de transmisie între două tambururi făcute din tuburile unei orgi dintr-o biserică medievală; o roată de căruță numai spițe, fără cercul exterior, ce folosește la a angrena periodic un levier făcut din lama unei săbii pe care se mai vede încă o urmă de sânge ruginit. Toată istoria trăiește în mașina asta ce frizează nebunia, dar care, de bine de rău, încă mai funcționează.

E aproape inutil să vă spun că nu i-am descoperit rostul decât după câteva săptămâni bune de explorare a exteriorului ei și a ceea ce puteam zări din mecanismul interior, săptămâni în care viața noastră avea să se schimbe. Pierdusem până și sentimentul că m-aș împăca cu ea atunci când mă întorceam acasă, lipseam ore întregi și când reveneam nici nu o observam. Devenise invizibilă, de fapt totul dispăruse pentru mine, singurul lucru la care mă gândeam era mașina.

Îmi amintesc de Ana dacă fac un efort, îmi pare că schimbarea asta începuse prin a o nedumeri și sfârșise prin a o face să se îndrăgostească din nou. “Acum, de când nu o căutam, mă căuta ea pe mine” mi-am mai spus înainte de a o uita din nou fascinat de construcția din pădure.

O vreme am acoperit caiete întregi cu schițe și cifre, urmărind până la epuizare să identific o relație între diversele mișcări, zgomote și evenimente. Unele sunete semănau cu cele scoase de ciocanul cu care pe vremuri, nici acum nu înțeleg de ce, un ceferist cu umerii lăsați și caschetă pe ceafă izbea obosit în roțile trenului pe când eu așteptam la geam cu nerăbdare fluierul care anunța debutul vacanței la țară. Altele aduceau cu zgomotul muzical pe care îl face un creion plimbat pe elementii caloriferului. Unele semănau cu foșnetul cearceafurilor apretate peste măsură de mama (nu știu de ce îmi amintesc doar de sunetele copilăriei). Am cronometrat până și în visele mele în încercarea de a găsi vreo periodicitate, în zadar, deși era asemenea unui mecanism de ceas, mașina se comporta haotic. Rostul ei îmi scăpa cu desăvârșire. În primele zile (ce pierdere de vreme) am fost atras de fanionul ce apărea din când în când exact în vârful mașinii, un fanion roșu, un drapel în miniatură ce părea din mătase și care avea brodat cu fir auriu imaginea unui tigru. Alta a fost însă calea pe care aveam să înțeleg rostul mașinii.

Înainte de a intra în detaliile acestei grozăvii, poate vă întrebați, ca și mine, ce anume o pune în mișcare. O bună bucată de vreme mi-a părut că e vorba de magie, că în pofida întregii noastre științe un perpetuum mobile există. Până când, neputând rezista ispitei mărunte de a-i bloca mersul, am luat o creangă groasă de alun și am înfipt-o, printre roți și curele, în măruntaiele mașinii. În liniștea care a urmat (am avut sentimentul că am ucis pe cineva), de undeva din centru, unde nu vedeam prea bine ce e, s-a auzit un mârâit de animal în agonie, sau cel puțin așa îmi păruse, un animal rănit. Începuse să mi se facă frică pentru că impulsul de a demonta alcătuirea din fața mea pentru a ajunge la sursa misterioasei energii devenea irezistibil. Îmi era teamă că odată dezmembrată nu va putea fi alcătuită la loc cum trebuie, că profanând misterul voi transforma totul într-o construcție moartă, simplă pendulă care nu face altceva decât să măsoare trecerea timpului cu mișcările ei regulate, incapabilă însă de a mai fascina pe cineva cu vreo dezordine vie.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Spaima asta oarecum paradoxală, sunt până la urmă un om care crede în știință, m-a făcut să mă dau câțiva pași în spate, să mă așez pe un bolovan de granit acoperit de mușchi verde și să privesc întreaga alcătuire în ansamblu încercând să găesc o explicație la presentimentul că, odată desfăcută, mașina va deveni pe veci inutilă. În fond nu aveam decât să notez atent unde e locul fiecărei piese, în ce poziție exactă se găsește, și apoi să repet cu precizie operația în sens invers. Nu era decât o spaimă irațională rămasă din copilărie, când, singur acasă, desfăceam ca posedat orice mecanism (ceasurile nu puteau să-mi reziste), urmărit neconținut de bănuiala că aș putea găsi ceva viu înăuntru. Spaima de cearta care mă aștepta când ai mei se întorceau acasă și eu eram invariabil rămas cu câteva piese al căror rost nu mi-l aminteam, plângând în parte de ciudă, în parte pentru a înmuia furia lui taică-meu. Era de fiecare dată o cursă contra cronometru invariabil pierdută deoarece credeam, precum orice copil, că pasiunea e capabilă să anuleze ignoranța. Mi-am mai spus că de atunci lucrurile s-au schimbat, învățasem științele și eram capabil să dezmembrăm obiecte cu pasiune rece și precizie de chirurg, rezultatele fericite ale exercițiului și experienței, îndrumate de cunoașterea rosturilor.

Am renunțat, nu eram convins nici măcar de propriile încurajări, m-am ridicat și am plecat spre casă cu pași nesiguri.

A doua zi aveam să descopăr că ea mă părăsise, la început nici măcar nu am înțeles dacă plecase cu o zi înainte sau acum câteva săptămâni. Reflectam, așezat lângă mașină, asupra posibilei legături între diversele sunete și fanionul de mătase când m-am gândit că o femeie – de ce anume acest gând, nu știu – ar putea înțelege mai bine decât mine. Am luat-o la fugă, pe drum mi-am amintit cât de dor îmi e de ea, mă grăbeam să o conving să vină cu mine, să vadă mașina. Casa era goală, în bucătărie, pe masă, o bucată de friptură deasupra căreia se adunase un roi de muște, puțea îngrozitor. Obloanele erau închise, un praf gros se așezase pe toate mobilele, am văzut cu uimire că în pat erau frunze uscate și urme de noroi pe cearceaf, urmele bocancilor mei. Probabil plecase demult, o ultimă încercare să devină vizibilă pentru mine, măcar prin absență. Nu îmi amintesc să fi fost trist, mai degrabă eram iritat și o învinovățeam deja că îmi incomoda printr-un gest patetic cercetările mele.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Mi-am spus în mod absurd “Bine, lasă că vezi tu cum totul are un rost” și am plecat spre pădure hotărât să încep demontarea din partea unde era vizibilă roata de căruță. Când am ajuns, aveam să descopăr un lucru surprinzător, fiecare parte a angrenajului complicat care alcătua mașina nu era fixată cu nimic, nu existau șuruburi, cuie, siguranțe, nici din lemn și nici din metal. Totul părea gândit să se miște într-un echilibru perfect și lucrul ăsta avea să-mi producă unele dificultăți. Nu puteam îndepărta un obiect fără a risca ca un altul să cadă de la sine; când am încercat să scot roata de căruță de pe axul ei am observat cum spada dădea să cadă în gol. Căderea ei ar fi atras o succesiune de dezechilibre în urma cărora mașina s-ar fi prăvălit peste ea însăși nelăsându-mi timp să notez pozițiile obiectelor din interior, o sinucidere perfectă care ar fi făcut din mine un criminal capabil doar de a contempla un morman inert de obiecte de interes arheologic, lipsite de viață și străine oricărei logici.

Mi-am amintit din nou cum iubirea noastră s-a prăbușit într-un depozit de amintiri fără noimă. Tulburat de gând m-am așezat pe bolovanul din granit. Mecanismul intim al unei iubiri drept o colecție de amintiri, dorințe sălbătice și reflexe condiționate, toate în perfect echilibru, un mecanism complicat și lipsit de sens întrucât toată mișcarea haotică pe care o produce nu servește la nimic, decât poate la a produce iluzia plăcerii. E de ajuns să uiți importanța unui gest mărunț, să renunți la el, și totul se prăbușește dezarticulat și devine inert. Sau cel puțin așa credeam, contemplând mașina din fața mea care începuse să-mi pară din ce în ce mai mult cheia propriei mele vieți. Mă simțeam deja vinovat că îi oprisem mersul, am scos creanga de alun și am privit din nou mișcările fanionului cu tigrul auriu. Eram obosit, m-am întins pe iarbă alături și în scurtă vreme am adormit.

Parcă am visat-o pe ea, zâmbindu-mi trist, sau doar mi-am imaginat că am visat-o ; când am deschis ochii din nou era întuneric. Era prima dată când mă prindea noaptea în preajma mașinii. M-am ridicat să mă dezmoțesc, se făcuse deja frig, alergam încet în jurul construcției, nu-mi amintesc dacă v-am spus dar toată alcătuirea ocupa o suprafață importantă, asemenea unui carusel de bălci și atunci i-am descoperit rostul.

Undeva în dreapta e o fereastră din maț de bou, o observasem din prima zi când fragmentele de pânză neagră, prinse între un cerc de lemn care înconjoară fereastra și peretele mașinii, mi-au atras

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

atenția. Nu le-am înțeles rostul până acum, când am văzut în noapte că fereastra era luminoasă, o flacăra de lumânare, pâlپând din pricina curentului, părea că arde în interior. M-am apropiat să descopăr că erau imagini proiectate din măruntaiele mecanismului. La început succesiunea lor nu îmi părea să aibă vreun rost, îmi părea la fel de întâmplătoare precum zgomotele mașinii. Valurile mării, o bibliotecă, un pește mort, o partitură, un craniu alb, o perucă din secolul șaisprezece, o femeie goală răsând, un dictator, a fost prima secvență notată în grabă, pieziș, în caiet. Fragmentele de pânză neagră erau ce mai rămăsese dintr-o bucată mult mai mare, folosită probabil pentru a umbri fereastra în timpul zilei, ascunzându-ți capul de lumină precum făceau pe vremuri mănuiitorii de dagherotipe sau cum mai facem și noi astăzi în timpul spovedaniei. Am rămas ore în șir (asta bănuiesc doar, timpul nu mai avea deja nici un sens pentru mine) privind hipnotizat șirul de imagini, în timp ce sunetele ce veneau din interior mă legănau imperceptibil asemenea unei muzici. Când soarele începu să le șteargă claritatea – am mai apucat să văd o vacă într-o sufragerie cu mobila putrezită – descoperisem deja ce însemna succesiunea lor. Erau povești, romane, nuvele, pamflete, toate povestite prin imagini. În fața mea se găsea Mașina de Scris.

O vreme am rămas privind în gol, zâmbind idiot așezat pe bolovanul meu de granit, fericit să descopăr geniul celui care construisese minunea asta. Așa cred că am și adormit, continuând să zâmbesc și în timpul visului în care dădeam autografe pe ultimul meu volum de 2000 de pagini, a cărui amintire am alungat-o asemenea unei necuviințe la trezire.

Mi-am amintit de toate automatele care combină cuvinte, de cele o sută de mii de poeme ale lui Raymond Queneau, de *Cartea* lui Mallarmé, de mașinile lui Eco, de alte deliruri care au căutat să ne convingă că, în fond, literatura nu e decât o problemă de combinatorică.

Mi-am amintit de scepticismul întemeiat al lui Borges, despre Biblioteca Babel, despre *Cartea de Nisip*, despre o viață infinită care ar permite scrierea întregii literaturi, prezente și viitoare, doar prin epuizarea combinațiilor posibile ale tuturor cuvintelor.

Îmi aminteam de toate aceste lucruri și zâmbeam înțelegând geniul celui care construisese imposibilul, imposibil care își continua mersul aparent haotic în fața mea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Primul meu gând, care mi-a părut extraordinar, a fost că Mașina nu avea nevoie să cunoască gramatică pentru că nu cunoștea cuvintele. Era totuși un gând trivial.

Sunt deja câteva săptămâni bune de când m-am instalat definitiv lângă mașină. Uneori mă mai surprind întrebându-mă dacă nu cumva Ana a sfârșit prin a se întoarce acasă. Altădată m-am întrebat mirat unde ar fi putut să se ducă. Alungam însă repede orice gând care nu era legat de obsesia automatului de compus literatură.

Am avut timp să observ că imaginile sunt în număr finit, 852 în total. Unele se repetă la numai câteva minute, altele, cel mai rar, o dată la două săptămâni. Când am descoperit pentru prima oară repetiția fiecărei imagini o îndoială a început să-mi obosească entuziasmul : “nu e decât o mașină, uluitoare însă limitată, mai devreme sau mai târziu toate combinațiile posibile de imagini se vor fi produs și în felul ăsta poveștile posibile sunt în număr finit” ; departe de ceea ce îmi demonstrase literatura, sau măcar acea parte a ei pe care o cunoșteam. Evident, greșeam, era o greșeală copilărească, imaginile nu erau cuvinte, numărul de cuvinte conținut într-o imagine e infinit și variabil, reflexii în mintea celui ce privește. Shakespeare, la vederea craniului ar fi scris scena din Hamlet, pentru un arab cu darul povestirii același craniu putea fi foarte bine începutul unei povești a Șeherezadei. Mie îmi aduce aminte de friptura plină de muște pe care am lăsat-o în bucătărie cu săptămâni în urmă.

În zilele ce au trecut am putut să văd șiruri de imagini ce povesteau infernul lui Dante, Odiseea lui Homer, am deslușit fragmente din Balzac și Goethe, câteva poezii de-ale lui Omar Khayyam, câteva nuvele extraordinare care îmi păreau cunoscute dar de ale căror autori nu-mi aminteam, toate printre secvențe pentru care, cel mai probabil, încă nu a fost scris nici un rând și care își așteptau încă autorul.

După ce i-am descoperit rostul, tentația de a afla ce anume pune în mișcare mașina devenise imposibil de îndepărtat. În una din zile, după ce dormisem un somn fără vise, din zori și până la amiază, am oprit-o din nou cu creanga de alun. Am auzit din nou mârâitul de animal rănit venind din miezul mașinării, cu mâinile făcute căuș în jurul ochilor am văzut că imaginea la care se oprise mecanismul era cea a unui cuțit și am început cu grijă să desfac, legând cu sfori restul pieselor pe

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

măsură ce le scoteam pe cele de mai la suprafață încât să evit ca întreaga alcătuire să se prăbușească; am notat cu grijă ordinea și pozițiile, nemaivând timp să mă mir de ciudățenia obiectelor pe care le descopeream. Îmi amintesc, de pildă, douăzeci de oglinzi de la capacele unor truse de farduri, zece dintre ele lipite de jur împrejurul unei coroane regale. Am găsit și cele 852 de imagini diferite, lipite pe zece mingi de cauciuc, asemenea celor de plajă. Mingile se puteau rostogoli pe jgheaburi făcute din scări de lemn, oprindu-se pe trepte în funcție de înclinare, iar apoi cele zece oglinzi, atașate și ele unui mecanism complicat, proiectau una din imagini pe fereastra din maț de bou, nu era nimic miraculos până aici, poate doar sentimentul inexplicabil că toate obiectele pe care le găseam aparțineau unei posibile vieți pe care nu am trăit-o niciodată și a cărei șansă o pierdusem definitiv.

După câteva ore, umplusem deja zeci de pagini cu desene și cifre, am ajuns în miezul mașinăriei. Toate legăturile conduceau spre podeaua unui container de metal în formă de cub, cu latura cam de patru metri, suspendat pe patru butuci. Din interior se auzeau, din vreme în vreme, pași înfundați și geamătul sălbăticiunii care va fi fost în interior și care acum îmi părea infinit mai trist. Strecurându-mă sub podea am putut să văd că era alcătuită din plăci mobile, pătrate cam cu latura de treizeci de centimetri, susținute fiecare de un resort, doisprezece pe fiecare latură, 144 în total. Acel ceva ce era înăuntru pășea pe plăci, care coborau sub greutate și prin pârgii puneau de fapt în mișcare întregul mecanism. Spun “acel ceva” pentru că nu eram deloc sigur că ar fi vorba de un animal, la urma urmei ce ființă ar fi supraviețuit ani la rând (nu credeam că mașina ar fi mai recentă) într-un container perfect închis.

Mai târziu aveam să-mi amintesc de acest gând, aveam să realizez cu mirare că, în fapt, eu însumi, mai toată viața mea, am trăit închis într-un container. Nu avea pereți de metal însă avea zidurile tuturor rutinelor comode în care mă instalasem, era mărginit de toate ideile preconceptuate pe care le învățasem de la alții, îmi ascundea lumina soarelui acoperindu-mă cu poveștile altora despre cum e soarele, cu definițiile lor despre libertate. Însă aveam să-mi amintesc toate astea prea târziu.

Deocamdată am simțit că trebuie să mă opresc, ce făceam începea să îmi pară o blasfemie. Mângâiam containerul încet, în timp ce mă plimbam în jurul lui, ca și cum aș fi vrut să mă asigur că e

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

acolo, când, în unul din pereții cutiei de metal, am descoperit o ușa decupată aproape perfect. Am înțeles imediat că se deschidea spre interior, acesta fiind și motivul pentru care, fără nici o încuietoare, acel ceva care era înăuntru nu putea ieși. Ajungea să împing ușa pentru a-l elibera. Am ezitat, m-am întors să mă odihnesc pe bolovanul de granit.

Poate din cauza intuirii unui pericol, poate din cauza oboselii, mi-am pus pentru prima oară o întrebare banală, atât de banală încât am simțit nevoia s-o repet cu voce tare, mirat că am putut s-o ignor până acum : “Pentru cine a fost construită mașina”?

Gândisem tot timpul că cel care a construit-o o făcuse pentru el, și cum am găsit-o părăsită, cel mai probabil a murit sau a abandonat-o. Dacă era însă o mașină de scris literatură, așa cum credeam eu, atunci înainte de a trece în lumea celor drepți va fi avut măcar timp să scrie câteva povestiri, ori în regiunea asta, unde se găsea mașina, nu se auzise de nici un scriitor. Mi-am spus că murise sau își pierduse mințile imediat ce terminase construcția și soarta a vrut ca eu s-o redescopăr, deci pentru mine era mașina.

Apoi m-am oprit îngrozit. Dacă așa era atunci ceea ce făceam era absurd. Am demontat o mașină, singura mașină care poate scrie întreaga literatură, fără să scriu un singur rând. Am privit nopți la rând cele mai extraordinare cu puțință povestiri, fără a le pune pe hârtie. Am dezmembrat o minune motivat doar de obsesia stupidă de a afla ce anume o pune în mișcare.

Abia acum pot să deslușesc motivul comportamentului meu absurd. Nu am scris în viața mea nici un rând, pasiunea mea pentru literatură se oprește la citit, nu am făcut decât să fiu eu însumi, cititorul prin excelență, atunci când urmărit de obsesia mecanismului intim al mașinării m-am apucat să o dezmembrez. Nu mi-am închipuit nici o secundă că aș putea scrie, cu excepția, poate, a visului în care îmi lansam cartea de 2000 de pagini – și de aceea am repetat singurul lucru pe care știu să îl fac : să analizez.

Mi-am amintit din nou de zâmbetul ei trist, acum îl înțelegeam, cred că era amuzată să mă vadă cum uit să trăiesc din cauză că sunt prea ocupat să înțeleg, mai cred că era tristă înțelegând că trăiește cu un mort.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Îmi trecea prin cap că ar trebui să uit de ambițiile mele, să reconstruiesc întregul mecanism, să privesc poveștile pe fereastra din mașină și să scriu. Însă asta puteam să fac și după ce voi avea răspunsul la enigma containerului de metal, în fond a scrie îmi părea doar umbra unei vanități, a înțelege era în schimb lucrul cel mai important.

M-am ridicat și cu un gest brusc, parcă aș fi dorit să-mi sfidez propriile orgolii, am împins ușa de metal. Au urmat lungi clipe de liniște, pașii se opriseră. A ieșit încet, cu gesturi nesigure, sprijinindu-se de rama ușii. Părul și barba îi erau nespuse de lungi, îl împiedicau la mers, bâjbâia ferindu-se de lumina zilei cu mâna stângă ale cărei unghii semănau cu un vrej de fasole. Bolborosea ceva și când m-a zărit mi s-a aruncat la picioare. L-am ridicat, puțea îngrozitor și hainele de pe el nu mai erau decât niște cârpe scortoase, i-am văzut însă, pentru o clipă, ochii limpezi și liniștiți, nefiresc de liniștiți, ca ai unui copil. Mi-a făcut semn spre deschiderea întunecoasă a ușii, încercând un zâmbet. Am crezut la început că vrea să-mi arate ceva, mormăia și râdea dezvelindu-și gingiile goale în timp ce arăta insistent spre container. I-am urmărit gesturile ca în vis, am intrat și mi-am venit în fire exact în momentul în care am auzit ușa trântindu-se cu zgomot.

A mai acceptat doar să scrie rândurile astea pe care i le-am dictat înainte de a se apuca febril de reconstrucția mecanismului.

Nota autorului: Mi-a mai spus că nu se simte nici singur și nici trist, că a regăsit-o pe Ana. Că nu a făcut decât să schimbe o cușcă invizibilă dar odioasă pe una din metal din care are privilegiul de a pune în mișcare literatura. A adăugat, râzând : «Cine oare, decât un cititor ar putea face asta ?» Cred că e fericit.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Orgoliul de a scrie literatură

Poate că aş fi uitat dacă acum, stând singur doar cu pretensele mele probleme pe marginea unei piscine, nu aş fi văzut-o. Îmbrăcată din cap până-n picioare, lăsând doar chipul liber, singura concesie făcută căldurii amiezii şi goliciunii generale din jur, o arăboaică. Aşteptând răbdătoare, mai la umbră, ca bărbatul şi copilul să termine bălăceala.

Imaginea asta, reflectată în oglinda întunecată a memoriei mele în care credeam că au murit toate mai puţin strigătul pescăruşilor, a chemat amintirea unui zvon, o ştire închipuită despre absurditatea fără sfârşit cunoscută drept războiul din Israel: istoria circulară în care Dumnezeu e pentru unii o întindere de pământ, pentru alţii strigarea numelui Lui înainte de a declanşa bomba lipită de corp deschide porţile raiului, o istorie în care unii îşi regăsesc identitatea împuşcând trecători rătăciţi.

Relatarea spunea despre "palestinieni revoltaţi şi îngroziţi în faţa noii şi perfidei tehnici de luptă a armatei israeliene". După o descriere melodramatică a săcâielii de împuşcături de pe linia frontului, cum nu se poate mai departe de senzaţia pe care probabil o simţi când eşti împuşcat în spate sau iei o piatră în cap, aflăm cum, la un moment dat, o evreică, o femeie soldat, iese din ascunzătoare şi, în plină lumină, începe să se dezbrace. Ni se explică apoi, cu detalii inutile şi oroare imaginată, pentru ca noi să nu pierdem cumva din vedere infamia faptului amintindu-ne cu un fior nepotrivit de toate femeile dezbrăcate pe care le-am văzut sau visat, cum palestinienii, care din pricina religiei lor vedeau pentru prima oară o femeie goală în public (şi în plin soare), ieşeau pentru a admira sau privi îngroziţi – ceea ce poate fi totuna – minunata oroare. Când spectatorii sunt pe deplin hipnotizaţi femeia soldat îşi împuşcă admiratorii immobili. Asta e relatarea pe cât de precis pot să mi-o amintesc. Apoi am încercat să înţeleg, ferindu-mă de a-mi construi analize pe marginea dezinformării, minciunii, puterii şi războaielor religioase, de unde fascinaţia pentru o astfel de ştire grotescă şi fără îndoială inventată. Am încercat să găsesc adevărul din spatele acestei întâmplări (aveam mai târziu să înţeleg că adevărul nu există).

Poate că femeia soldat era doar o amazoană chemată din ținutul lui Hades de zgomotul armelor şi mirosul sângelui. Nu s-a dezbrăcat, avea doar sânul gol (singurul, cel stâng) iar pistolul e o invenție

a mașinii de propagandă, când de fapt palestinienii au căzut țintiți de săgeți, dar cine a mai avut curajul să relateze adevărul unei minuni în care, ca odinioară, profeții să citească semnul unei victorii sau mânia zeilor? Deși cel mai probabil nu a fost nici o femeie și nici o armă, doar un funcționar gras și chel măcinat între dorința de a avea toate femeile din lume și îndatoririle și interdicțiile unei religii care-i justificau rangul, postul dintr-un birou al nu știu cărui serviciu de informații și în cele din urmă întreaga existență. Și care s-a răzbunat meschin și pe dorințele lui și pe constrângerile altora fabricând o știre suprarrealistă. Cum adevărul, odată cu imaginatul funcționar, îmi părea din ce în ce mai iluzoriu, m-am întrebat dacă o femeie frumoasă și goală mai are nevoie de vreo armă iar apoi mi-am imaginat, din frustrare, cum în timpul dezbrăcării aducătoare de moarte un palestinian, frumos ca un zeu, începea să se dezbrace și el. Am lăsat bătrânului Freud înțelegerea misterului care ar governa un asemenea striptease în marginea morții și în plin război și ofensând toate religiile la un loc, Eros și Thanatos glumind (fapt absolut imposibil) într-o poveste imaginată.

Ce rămâne însă, dacă e să uităm de orgoliul de a face literatură de proastă sau bună calitate luând drept pretext căutarea adevărului?

Nu ne mai amintim decât de prima femeie care s-a dezbrăcat în fața noastră și ceva mai nelămurit de spaima ca în fața morții pe care o vom fi simțit.

Toate poveștile dispar deși toate la un loc sunt adevărul, au fost scrise și vor fi rescrise la nesfârșit, visându-se unele pe altele și toate împreună folosindu-se de noi pentru a visa realitatea. După cum o altă poveste mă visează pe mine acum când scriu și în jurul meu sunt multe femei goale. Pe marginea unei piscine, departe de război, bând vin alb și rece într-o liniște de care se izbesc din când în când râsete ca niște valuri mai mari, așteptând femeia care să măucidă.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Proiect de orgă care cântă singură la nesfârșit un cântec care nu se repetă niciodată

Orga e la malul mării. Tuburile, șapte la număr, de lungimi diferite, asemenea celor de la o orgă obișnuită, sunt scufundate pe un sfert în apă. Nu sunt închise în partea de jos, astfel încât camera acustică e de fapt terminată de nivelul oscilant al apei care urcă și coboară după valuri. Un sistem de pâlnii făcute din scoici uriașe captează vântul pentru a-l sufla apoi cu putere în tuburi. Pentru ca totul să nu sfârșească într-un vuiet uriaș, aerul nu intră în toate tuburile deodată. O morișcă din pene de pelican antrenează un mecanism de pârghii și roți dințate care lasă în mod aparent întâmplător aerul să sufle, la intervale programate de un tambur cu cuie din dinți de rechin, în unul până la cinci tuburi deodată. Totul e construit de mine, mai puțin tamburul, de care nu-mi mai amintesc când sau unde l-am găsit, dacă mi l-a dat cineva, dacă a fost adus de valuri sau dacă l-am furat. Cântul mării și al vântului în orga mea are deseori o frumusețe stranie și pare că tulbură mințile muritorilor. De când mă știu pescari îmbătați de acordurile care nu se repetau niciodată, se năpusteau fericiți, visând femei cu corp de pește, zdrobindu-și bărcile de stâncile din jur, sfârșind absorbiți în sistemul de tuburi, și uneori erau atât de mulți încât trebuia să cobor să curăț mecanismul de craniile și oasele lor pe care le mutam pe plajă până au ajuns să lumineze toate, la amiază, asemenea unui al doilea soare, ascultând împreună cu mine vreun nou cântec născut din dorința zeilor și combinațiile întâmplătoare ale cuielor tamburului. În fiecare dimineață, schimbam poziția cuielor din dinți de rechin, știam că asta nu poate schimba melodia, era doar o vanitate copilărească care îmi spunea că în felul acesta am și eu un rol în compoziția divină ce urma să o ascult în ziua ce tocmai începea. Așa s-a întâmplat că, într-o seară, după a nu știu câta permutare a dinților tamburului, am auzit cum vântul tăiat de pescăruși a cântat Requiemul și pentru prima oară am adormit. Acum stau singur în vuietul trist și simultan al celor șapte tuburi de când, profitând de somnul adânc în care m-a vrăjit melodia, Mozart, copil neastâmpărat, s-a ivit din valuri și mi-a furat tamburul.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Un altfel de șah

"Ea stătea la soare foarte-atrăgătoare". Atras de vulgaritatea jucăușă a acestei rime care îi râse la ureche în clipa când o zări, se apropie și o întrebă cu îndrăzneala naivă pe care doar dorința o poate justifica: "Când e ultima oară când cineva v-a cerut să jucați o partidă de șah?" Ea purta un costum de baie cu pătrățele albe și negre, asemenea eșichierului, și-i răspunse fără imaginată pudoare, cu puțină plictiseală căutată : "Chiar astăzi, numai că se pare că nimeni nu are piesele potrivite". Ce a urmat e firesc. El, închipuindu-și că are pionii, nebunii, regele și tura de care ea avea nevoie, a iubit-o. Apoi s-au căsătorit și poate că ar fi trăit fericiți până la adânci bătrâneți dacă piesele de care ea vorbea, de fapt, și pe care dorința și orgoliul lui le-au ignorat, n-ar fi apărut. Acum el stă în mat, un rege pe jumătate nebun, înconjurat de patru copii, o soacră, o bonă, imaginea unui socru mustăcios ce privește fioros de pe peretele din sufragerie, două nore, multe alte piese mai mărunte numite prietenele ei, și, peste toate, țintuit într-o pătrățică de zâmbetul ei ironic de regină, privindu-l în diagonală în fiecare dimineață.

66/159

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Visul lui Coleridge sau palatul care se visează singur

În "Visul lui Coleridge"¹ Borges își amintește de visul poetului englez dintr-o după-amiază de vară a anului 1797, viziune în care un împărat mongol construiește un palat în secolul XIII și care avea să-i inspire ceea ce mulți au numit "cel mai înalt exemplu al muzicalității limbii engleze", fragmentul liric numit "Kubla Khan". Aflăm mai târziu că "douăzeci de ani după aceea, a apărut la Paris, fragmentar, întâia versiune occidentală a *Compendiului de istorii*, al lui Rashid ed-Din, datând din veacul al XIV-lea. Pe una dintre paginile lui se poate citi: <La răsărit de Shang-tu, Kublai Han și-a ridicat un palat, după un plan care i se arătase într-un vis și pe care îl păstrase în amintire>".

Pentru Borges cea mai probabilă explicație a acestei coincidențe, ce se apropie de miracol, este că "sufletul împăratului, odată năruit palatul, s-a strecurat în sufletul lui Coleridge, stârnindu-l să refacă zidirea din cuvinte, mai durabile decât marmura și metalul". Fără a iscodi prea mult explicația perfectă a lui Borges, o altă scriere din același volum, "Floarea lui Coleridge", mă face să cred că mai există o soluție, poate de o frumusețe mai rece și evident imperfectă.

În acest din urmă fragment, luând ca pretext o notă a poetului englez², o alta a lui Paul Valéry precum și un citat din Emerson (*S-ar spune că un singur ins a elaborat toate cărțile din lume; atât de mare este unitatea lor internă, încât nu încapе îndoială că toate sunt alcătuite de același individ omniscient*) Borges pune în discuție, mai mult printre rînduri, diferența dintre plagiat, temă universală, și citat: "pentru mințile clasice esențialul e reprezentat de literatură și nu de indivizi". Își denumește întreprinderea drept o modestă încercare de a face "istoria evoluției unei idei prin intermediul textelor a trei autori" iar concluzia pe care eu mi-o permit și pe care Borges o evită cu

¹ "Alte investigații", 1952

² "Dacă un om ar străbate în vis paradisul, și i s-ar da o floare drept dovadă că a ajuns într-adevăr acolo, și dacă la trezire floarea aceasta s-ar afla în mâna lui... ei bine, atunci?"

anumită pudoare (poate și pentru a evita o discuție tehnică sau controverse sterile) este că plagiatul nu există în adevărata literatură, chiar dacă tehnic vorbind autorul ar copia în mod minuțios după alții.

Acea altă soluție, la întâmplarea din "Visul lui Coleridge" despre care vorbeam la început, o întrezăresc plecând de la discuția despre autorul omniscient punând unitatea internă a literaturii nu pe seama lui ci pe seama lumii însăși: de fapt palatul se visează singur. Nu spiritul împăratului se strecoară în cel al poetului, e palatul însuși, ideea platoniciană a palatului perfect ce pune stăpânire mai întâi pe împărat și apoi pe poet, mesageri ale căror nume sunt necesare doar pentru că în lumea asta nu putem trăi decât în istorii. E un fel de a spune că unitatea lumii poate fi întrezărită doar în literatură, singurul loc în care același palat, aceeași oglindă, aceeași floare se visează singure peste secole în somnul magic al unor poeți diferiți.

P.S. : Nu mi se pare întâmplător că dacă palatul împăratului a ajuns inevitabil în ruină, fragmentul liric al lui Coleridge a rămas neterminat. După cum povestește poetul, deșteptat din somn se apucase să pună pe hârtie versurile pe care și le amintea cu o precizie uluitoare așa cum îi apăruseră în vis. Apoi a fost întrerupt de o vizită și când a reluat scrierea avea să descopere "nu fără o imensă surpriză și dezamăgire că, deși rețineam în mod vag forma de ansamblu a viziunii, tot restul, cu excepția a opt sau zece versuri răzlețe, dispăruse precum imaginile ivite pe suprafața unui râu în care se azvârle o piatră dar, vai, fără ulterioara restaurare a acestora din urmă". Barbu avea să scrie peste ani "Vinovat e tot făcutul".

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Arta de a face zmee

Un zmeu prost și o manevrare stângace, în loc de a imita păsările, le îndepărtează cu zbârnâitul lui fioros și zborul dezordonat de dragon lovit de nebunie. Nu prea departe pescărușii planează sceptici, ceva mai sus și mai imobili decât de obicei iar rândunelele scriu povestea neprevăzută a zborului lor ceva mai precaut și mai aproape de pământ.

La capătul sforilor ce atârnă de cer zmeul buimac, un copil. Copilul râde, descoperă cu uimire orgoliul de a imita lumea și pe Dumnezeu prin alcătuirii ce îngână creația. O pală de vânt mai tare sau puțină neatenție din plictiseală și zmeul plonjează zbârnâind fioros drept spre copil. Acesta urlă deodată, ca și cum s-ar fi născut a doua oară, mamele toate fug să oprească șuvița de sânge care izvorăște din frunte, de unde zmeul dement și neglijat pentru o clipă a ciupit cu clonțul lui din lemn ușor. Sub mângâieri tace doar mai sughițând din timp în timp, privind buimac și vag răzbunător.

Fără să știe cum joaca lui a repovestit istoria marilor imperii deasupra cărora dintotdeauna pescărușii au zburat mai sus și mai imobili decât de obicei iar rândunelele ceva mai aproape de ele.

Cuțit târziu; ultimele pagini ale unui roman care nu va fi scris niciodată

Sfârșit

Chiar înainte de a muri am întrezărit fața lui, contur de semilună palidă, luminând amenințător în întunericul parcului unde, de multă vreme, nimeni nu se mai obosise să schimbe becurile arse în locul cărora luminau cuiburi de vrăbii, pe aleile căruia umbrele îndrăgostiților îmbrățișați s-au descompus demult sub buruienile explodate peste tot, chiar și în crăpăturile asfaltului acoperite de frunze mirosind citadin a urină de cățel, adulmecând băncile de lemn din care nu mai rămăseseră decât socluri de beton pentru statuile piticilor posterității, chiar înainte de-a muri am întrezărit ochiul lui lucind arogant precum ochiul tatei când se întorcea beat acasă și privea stiva de vase din chiuveta, victimele unui război cotidian și perpetuu expuse înspre învățarea de minte a dușmanului.

Și apoi, nu îmi mai aduc aminte la fel de bine, conturul buzelor lui, buze subțiri, de om rău sau de critic, arcuite într-un semicerc de ură asemenea actorilor din filmele proaste pe care nu demult le priveam drogat de simplitatea lor falsă la televizorul cu butoane fixate cu scobitori, nemișcat, până când îmi trosneau oasele subțiri de domnișor când mă întorceam să mă sprijin în celălalt cot, buzele lui subțiri fugind de dinții lui albi și privindu-mă mai tulbure decât ochii pe care deja nu-i mai vedeam.

Departes-a auzit un hohot de râs, reflectat în întuneric, el s-a întors cu teamă, i-am văzut urechea clăpăugă în lumina lunii, curajul meu a crescut încercând un zâmbet și atunci, liniștindu-mă, am putut să văd un bec chior lucind timid în depărtare, un far, mi-am zis, în care pot să-mi regăsesc luciditatea printre sirenele care îmi cheamă sfârșitul, el, spaima mea închipuită cu urechi clăpăuge, e fricos, și m-am ridicat sfidător și exact când voiam a-i adresa întrebarea am văzut același bec chior lucind palid în lama cuțitului lui.

Apoi am murit, mai auzindu-l ca un zgomot în liniștea care mă îmbrățișa, uite, îmi spuneam, ce ușor e să mori, și cât de bine e să nu mai ai de pus întrebări la care nu vei primi niciodată răspuns, am mai auzit zgomotul răgușit al răspunsului lui: "La dracu' cu Louise!"

70/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

Cu câteva zile înainte

de această crimă tăcută stăteau cu toții în jurul unei mese acoperite cu mușama în ceea ce părea a fi o cârciumă la modă.

... o masă cu pahare pe jumătate pline care vorbeau în locul gurilor ce aveau să-și stingă setea. O masă în jurul căreia, priviri închipuind înțelepciune oglindeau nimicul. O masă cu fripturi zemoase, cartofi rumeniți, legume coapte, cu sosuri savante, în jurul căreia nimeni nu se putea găsi. O masă ca o gaură în lume prin care toți trăgeau cu ochiul, înfiorați, contemplând neantul.

E tot ce mai rămăsese din ceea ce odată numeau prietenia lor și care, de fapt, nu fusese mai mult decât o complicitate de ambiții într-o lume care îi strivea cu gloria ei, care îi tolera iritată precum multe alte imperfecțiuni ireparabile cum ar fi praful de pe străzi sau înzăpezirile din iarnă.

Nu mai aveau nimic să-și spună, foloseau cuvinte mute asemenea unor cărămizi cu care își construiau case care să-i apere de moarte.

Privind absent baletul grăbit al chelnerilor printre mese și nereușind să-și dezlipească ochii de manșetele lor murdare de istoriile chefurilor de altă dată înțelegea că, la urma urmei, acum deveniseră dușmani. Își spunea zâmbind că până și dușmănia asta devenise plictisită, deși era singura lor rațiune de a exista, o toropeală ireversibilă legăna până la adormire orice gest concret. O toropeală neplăcută ca după o masă prea sățioasă. La urma urmei înghițiseră prea multe mizerii, mizeriile lor.

Cine erau ei? Ei erau speranța renașterii țării, viitorul necorupt de concesiile trecutului, tinerețea impertinentă, normalitatea, verbul neinhibat de o cenzură care prin repetiție devenise din exterioară interioară, tinerii, intelectualii, studenții. Sau cel puțin asta fuseseră la început. Acum erau ziariști. Iar înainte de asta încercaseră să fie scriitori.

Acum erau maturi și jalnici. Poate pentru că înainte de asta încercaseră să fie celebri.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Un om mort

Avea un mers țeapăn și nu se uita pe unde pășea, călca în bălți sau chiar în excrementele câinilor de cartier atunci când i se întâmpla să iasă din casă. Cei mai mulți îl evitau pentru că îi lipsea abilitatea de a încropi o conversație de conjunctură. Noii veniți în cartier renunțau repede să mai intre în vorbă cu el după ce la un: «Frumoasă dimineață, domnule Paul» îi fixa cu un aer ironic și răspundea ceva de felul: «Frumoasă în raport cu ce ?».

Lui Paul Zahiu îi plăceau provocările intelectuale, făcea parte din acea categorie blestemată de oameni pentru care nimic nu e de neînțeles.

În 1987 se îndrăgostise. Era pe vremea aceea un student normal, își petrecea vremea mai cu seamă în chefuri pline de conversații inutile și învigorate din când în când de câte o bătaie lipsită de miză sau motiv, singurele distracții din cămin. Iubirea lui, ca și în alte multe cazuri, începuse ca o proiecție a unui complex al singurătății și se transformase într-o obișnuință confortabilă. În fiecare sâmbătă cumpărau o sticlă de Stalichnaya de la moldoveanul de la etajul trei, se lipeau la un chef de pe palier și beau până cădeau grămadă, parcă pentru a uita de propria plictiseală și inutilitate. Spre iarnă el plecase acasă pentru o săptămână și când s-a întors, într-o sâmbătă seara, a fost mirat de liniștea nefirească din cămin și de felul în care îl fixa lumea. Colegul lui de cameră i-a spus că moldoveanul de la trei cumpărase vodca, cretinul naibii, de la niște ruși în Obor, iar în sticle era alcool metilic. Doi, printre care și prietena lui, muriseră, iar alți trei orbiseră aproape în totalitate.

Îi părea rău pentru ea însă și-a dat seama că n-o iubea. I-a fost totuși greu să se obișnuiască cu singurătatea. Era greu de înțeles pentru el cum cineva poate înceta să existe și vă amintiți, desigur, nu putea accepta cu ușurință ceva ce nu putea înțelege. Atunci a început prima oară să-și bată capul cu problema timpului.

După câteva luni în care prietenii puneau pe seama deznădejzii orele fără sfârșit pe care le petrecea în bibliotecă, a ajuns la o concluzie îndrăzneță: “prezentul” este un concept primitiv și infantil, o realitate psihologică și nicidecum științifică. Se știe că până pe la 3 luni bebelușii nu pot vizualiza spațiul, pentru ei lumea este bidimensională. De asemenea, trecutul sau viitorul nu au nici

un înțeles pentru ei. Își spunea că, spre deosebire de felul în care ajungem să descoperim spațiul și să-i percepem adâncimea, nu înțelegem nimic din dimensiunea timpului tocmai pentru că nu avem un organ de simț temporal “stereoscopic”, capabil să perceapă simultan doua intervale de timp diferite, și nici nu avem posibilitatea de a ne deplasa în timp după voie. Nu putem explora timpul, asemenea spațiului, îl putem doar gândi și imagina. Celor, din ce în ce mai rari, interesați de ideile lui ciudate, le repeta: “Pentru un singur ochi, țintuit într-un punct fix, spațiul nu are decât două dimensiuni. La fel, mintea noastră percepe fals timpul, închipuindu-și că există doar prezent și transformând trecutul, de pildă, într-un concept abstract”. Dacă interlocutorul ridica mirat din sprâncene în fața unei asemenea afirmații, îi vorbea despre diferența între ce ne imaginăm și ce există, le spunea că atunci când privim un film la televizor ne imaginăm spațiul pentru că îl cunoaștem, în fapt imaginile se derulează în planul ecranului. “Ne imaginăm spațiul pentru că îl putem explora și trăim în el, însă nu putem explora timpul.”

În următorul an si-a scandalizat profesorul de mecanică în timp ce acesta le dicta enunțul unei probleme, sărind în picioare la fraza: “La momentul $t=0..$ ”. A spus apăsător: “Asta e imposibil”. A argumentat că nu există un moment 0 deoarece nu-l putem stabili cu precizie. “Timpul îl putem măsura, folosind numere, însă numerele sunt abstracții, nu realități. Măsurarea timpului se bazează pe măsurarea unor intervale de timp și, oricât de mare, precizia noastră e nu e niciodată infinită, așa că orice interval de timp pe care îl măsurăm e inevitabil mai mare decât zero și în el încap o infinitate de prezenturi.” Când profesorul, pe jumătate perplex, pe jumătate înfuriat, i-a spus să se așeze și să tacă naibii din gură, că nici un punct geometric nu există în realitate și asta nu ne împiedică să ne delectăm cu profunzimile geometriei, el a mai spus “În plus, zero nu este un număr. Zero degete înseamnă nici un deget – și își flutură pumnul în aer – zero e vidul, iar din punctul ăsta de vedere momentul t egal cu zero nu există . Există t egal cu unu, există t egal cu minus unu, însă t egal cu zero e un nonsens.» “Prezentul nu există !” a mai apucat să strige după profesorul care ieșea furios din amfiteatru. În fapt avea dreptate. Nici nu terminase de pronunțat “există” când totul devenise deja istorie.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

În toamnă și-a trecut examenul de mecanică doar pentru că decanul – vestea scandalului se răspândise fulgerător – a intervenit, făcând caz de traumatismul pe care l-ar fi suferit în urma morții prietenei lui. Profesorul de mecanică, în fapt un maestru care își făcuse facultatea la fără frecvență și a intrat în universitate pe vremea lui Stalin pentru că era un element sănătos, a aprobat tacit. În fond îl ura pe studentul care spunea vorbe de neînțeles și care îi submina autoritatea, găsea însă că e o bună oportunitate să-și pună în valoare calitățile umane.

Zahiu a găsit mai târziu o neașteptată confirmare când s-a apucat să studieze teoria Big Bang-ului. A citit o propoziție care pentru mulți era de neînțeles: “Timpul și spațiul au fost create în momentul marii explozii”. La momentul t egal cu zero timpul nu există, a interpretat el zâmbind. Celor mai familiari cu matematica le vorbea despre șirurile deschise nemărginite.

În ultimul an de facultate a început să se gândească la implicațiile curioasei lui teorii. A ajuns inevitabil la teologie, era fascinat mai cu seamă de faptul că Dumnezeu, Creator care nu are nevoie să cunoască pentru ca deja știe, fiind totul, cunoaște în cel mai mic detaliu viitorul, până la infinit. Își spunea că pentru Dumnezeu ceea ce numim noi viitor e de fapt trecut iar prezentul e un nonsens: cum poți măcar gândi prezentul când poți percepe toate clipele timpului simultan? Nu există “un prezent”, există o infinitate de prezenturi.

A terminat studiile primul din anul lui și i s-a propus un post de asistent. Profesorul de mecanică murise cu doi ani în urmă, puțin după revoluție, de inimă rea pentru că studenții l-au alungat ca pe un câine, repartițiile dispăruseră, fostul secretar de partid preda acum la o universitate particulară, lumea se schimbase mai mult sau mai puțin însă nu pentru el. Au ajuns să-l respecte pentru simplul motiv că nici unul dintre ei nu citise atât de mult, evitau orice polemica pentru că știau că exista riscul să le închidă gura cu un citat din Leibnitz sau Goedel. Îl respectau și îl evitau.

Am putea spune că timpul trecea ireversibil, nevăzut, evitându-l la rândul lui, intimidat poate de înfrâncenarea lui atemporală de a înțelege. A vândut casa părintească din provincie – ai lui se prăpădiseră într-un accident de mașină despre care el își mai amintea doar că era inevitabil – și s-a instalat într-un apartament în unul din depozitele de oameni care sunt cartierele bucureștene. Era cu desăvârșire singur însă nu simțea. Îmbătrânise însă nu realiza.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Trăia printre cărți, dialogând cu Einstein, propunându-i experimente imaginare, muștrându-l înțelegător pe Platon pentru naivitățile lui, răstindu-se la Kant pentru cutezanța lui nesăbuită.

De trei ori pe săptămână ieșea din casă să-și țină seminariile. Mergea țeapăn, călcând în bălți și în excrementele de câine care se întâmplau să se găsească în drumul lui. Aceiași vecini care îl evitau l-au găsit într-o dimineață spânzurat de cârligul lustrei din sufragerie. Lângă scaunul răsturnat, o hârtie pe care era scris: “Eram mort încă înainte de a mă naște”. Au clătinat din cap, între oroare și compasiune: “Alt nebun”. Se credeau, bineînțeles, nemuritori. Ori aveau impresia că sînt vii...

P.S.: Intenția, nu știu cât de bine împlinită în rândurile de mai sus, a fost doar de a sugera că singurul motiv pentru care timpul devine o obsesie este moartea. Spațiul e o dramă doar pentru un invalid complet paralizat. În același fel, dacă am fi nemuritori problema timpului ar fi cu totul ne semnificativă și strict academică. Sinuciderea poate fi până la urmă o încercare disperată de a redobândi, dacă nu nemurirea, măcar atemporalitatea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Născut la 20 septembrie 1956, într-un sat spectral. În același an, Marilyn Monroe se căsătorește cu Arthur Miller și Congresul al XX-lea al PCUS înfierează cultul personalității. Incomplet restabilit după experiența rurală, revine, la complicata vârstă de patru ani, în capitala unde fusese conceput în stil liber.

Absolvă terifiat Facultatea de Medicină Generală din București, în '82. Lucrează ca medic trei ani în orașul luminilor stinse și cinci în județul Dâmbovița – la două dispensare cu un irepresibil dar succesiv aer bucolic. Datorită căruia va prezenta în fața pacienților câteva crize de asfixie și o cădere nervoasă urmată de internare pentru sindrom depresiv. La spital se simte bine. Îi plac medicamentele, susține că-l ajută să deosebească binele de rău, de copaci etc.

Între 1990 și 1994 va fi redactor la revistele "Cuvântul" și "Amfiteatru", apoi la Editura Litera. Trece și prin Ministerul Culturii, pe vremea lui Spiess, învață să cânte operă în Herăstrău. Din 1994, îl găsim la ore greu de imaginat lecturând în neștire printuri pe podeaua editurii Editura Allfa (Grupul Editorial ALL). Nu știe ce-i rezervă viitorul. La editura Cartea Românească îi vor apărea volumele de proză scurtă *Grădina de vară*

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

(1989, premiul Fundației Liviu Rebreanu), *Eclipsa* (1993, premiul orașului Târgoviște – 400 de dolari plus vizită la capul lui Mihai Viteazul) și *Într-o după-amiază de vineri* (1997, premiul Cartea Anului la Salonul Național de Carte de la Cluj, premiul ASPRO pentru cea mai bună carte de proză a anului și premiul pentru proză al Asociației Scriitorilor din București). Scris și piese de teatru ademenit de banii premiilor: *Farsa* (1994, Editura Unitext, premiul UNITER) și *Primăvara la bufet* (1995, Editura Expansion, Marele Premiu la Concursul Național de Dramaturgie “Camil Petrescu” ediția I, plus premiul Uniunii Scriitorilor).

Colaborări la aproape toate revistele literare din țară. I se traduce povestirea *Jurnalul unui locatar* în volumul *The Phantom Church and Other Stories from Romania*, University of Pittsburg Press, USA, 1996.

Căsătorit cu Mașa, născută la Sankt Petersburg. Un metru optzeci și cinci. Pașnic, agresiv. Pasiuni: busturile și muzica. Cea mai importantă realizare a sa: Andrei Ioan Petrescu.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Locuiesc pe strada Mirajului, numărul nouă. Un bloc vechi, cenușiu, bine întreținut. Șobolanii intră rar aici. Gândaci însă există, sunt roșii și vin pe țevi. Stau la etajul zece, într-un apartament cu două camere, bucătărie, baie și debara. Ferestrele sunt mari și am o perspectivă frumoasă. Văd linia de tramvai, oamenii care așteaptă, podul, parcul cu arbori piperniciți, lacul și imobilele de pe malul opus, scăldate-n fiecare dimineață în lumina răsăritului. Majoritatea colocatarilor mei se bucură de această priveliște. Sunt oameni liniștiți, meditativi, cu ocupații serioase. Conviețuim în bună înțelegere.

O stranie epidemie s-a abătut însă de la un timp asupra blocului. Totul a început într-o dimineață mohorâtă de februarie. Coboram încet scările gândindu-mă la lucrarea pe care trebuia s-o predau când, pe neașteptate, am auzit un sunet armonic ce-a învăluit scara în câteva clipe. Semăna cu un cântec monoton, oarecum trist, ce urca în spirală. Am coborât sărind câte două trepte deodată, ținându-mă cu mâna de balustradă. Melodia devenea tot mai puternică. La parter, lume multă, lumânări aprinse, un preot înalt și slab, un sicriu strălucitor, nou-nouț, cu mânere de alamă. Apartamentul 1. Murise Panait, scriitorul. M-am gândit că n-are rost să-mi fac sânge rău. Omul era înaintat în vârstă și asigurat în ce privește posteritatea. Totuși evenimentul m-a impresionat. Era primul mort de pe scara noastră.

Peste câteva zile, mai exact patru, am auzit din nou cântecul acela. Mi-am pus papucii și-am ieșit în hol. Împins de o curiozitate pe care nu mi-am putut-o reprima, am coborât fără zgomot câteva etaje. Da, acum nu mai era nici o îndoială. Se prăpădise Apostol, librarul. Un om de mare cultură. Ce de țipete! M-am reîntors în apartament și am deschis televizorul. Pe urmă radioul. Am mâncat o omletă.

Când a murit și Lola Baltag, violonista, mi s-a făcut rău. O indigestie, probabil. Mi-am adus aminte cât de frumos cânta ea concertul pentru vioară și orchestră numărul șapte de Mozart. Nu putea fi vorba decât de-o viroză sau ceva asemănător. Am studiat atent presa, telefonul, vocile

prietenilor. Nimic ieșit din comun. Totul părea a fi în regulă, viața decurgea în chip obișnuit. Pentru orice eventualitate am cumpărat însă patru folii cu talazol. Și-un disc cu Lola.

După cinci zile arhitectul Baciuc era transportat în sunet de fanfară spre micul dar elegantul cimitir din cartier. Alămurile sclipeau, oamenii se mișcau încet în urma camionetei deschise. Etajul trei era curățat.

Deși nu aveam pregătirea necesară, am luat cuvântul cu ocazia primei ședințe de bloc. Am expus pe scurt subiectul care mă frământa, nimeni nu m-a ascultat. Cu excepția unui bătrân cu o șapcă pe cozorocul căreia scrie *Pyrates*, care s-a uitat urât la mine. Imediat după alocuțiunea mea s-a trecut la probleme serioase, s-a votat, ca pe vremuri. De acum înainte pământul din fața blocului va fi transformat într-un părculeț pentru copii. Să aibă și copiii unde se juca. N-am comentat și m-am rugat în gând să mă fi înșelat. Poate vedeam eu lucrurile în negru. De-ar fi dat Dumnezeu.

Peste numai două zile inginerul Fulga, douăzeci și opt de ani, și Ganea, marele istoric, în vârstă de șaizeci de ani, pe care i-ar fi împlinit de fapt în iunie, se retrăgeau cu pompă din viața socială. Erau foarte galbeni amândoi și miroseau puternic a parfum bulgăresc. Nu mai aveai loc să treci pe scară de-atâția prieteni, rude, colegi de serviciu, vecini. Parastasul s-a prelungit până noaptea târziu. Cuvântări, necrologuri, sughițuri, toasturi, Verdi, *Recviemul*, insuportabile hohote de plâns, Beatles, zbierete, tropăit, sticle aruncate pe fereastră, în memoria răposaților, *Recviemul*, vărsături, icre. A trebuit să înghit o pilulă de diazepam ca să pot dormi.

Când m-am trezit a doua zi, încă unul. Era să vin în nas, împiedicându-mă de crucea de lemn sprijinită neglijent de perete. Fără să vreau am citit ce scria pe panglică: *Noi muncim, nu murim*. N-am înțeles mesajul dar mi s-a părut frumos. Din apartamentul respectiv, a cărui ușă era tivită îngrijit cu negru, ieșea un miros greu. Așadar plecase dintre noi și Almaș, farmacistul. Dar nu înainte de a transmite boala sau ce-o fi fost, soției sale, o doamnă înaltă, cu forme alungite, care l-a urmat în scurt timp pe același drum. Cu preotul în frunte – care se făcea tot mai gras –, prapuri și toate celelalte. A fost lume puțină. În schimb toți erau foarte bine îmbrăcați.

Începând de sâmbătă, decesele au luat cu adevărat avânt. Nu erau iertați nici măcar copiii. Cei de la Pompe Funebre s-au văzut nevoiți să renunțe la incrustațiile în lemn, reprezentând de obicei

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

cununițe și scene de balet, de pe capacele sicriilor. Le livrau simple, cu așchii, superficial date la rindea. Etajul patru, etajul șase, o reîntoarcere la cinci pentru o doamnă avocat rămasă văduvă, etajul șapte, opt. Mai rău ca la cutremur. Ce puteai face? În ziare nu scria nimic. Continuam să privesc răsăritul în fiecare dimineață, ca și cum de acolo, din micuțul soare tot mai roșu, ar fi putut veni dezlegarea, ca la rebus. Într-o zi am scris în jurnalul meu: "micuțul soare roșu seamănă cu o pupilă". Crăciun, medic oculist, Manole, redactor, și Axente, profesor de chimie ratară aceste priveliști minunate. Pentru moment nu mai puteau zări decât cel mult un soi de întuneric. Am audiat din nou muzică funebră.

Nicăieri în oraș nu se mai murea în ritmul ăsta. După un timp destinat reflecției, am început să fac memorii, am trimis scrisori la reviste, ministere, serviciului de pașapoarte, președintelui țării. În vremea aceasta gazul și-a redus presiunea, apa caldă s-a întrerupt, lumina a început să pâlpâie. De peste tot am primit răspunsuri frumos redactate, bătute la mașină, în care eram sfătuit cu delicatețe să-mi văd de serviciu, să nu mă neliniștesc, să-mi caut o prietenă. În consecință a trebuit să renunț. Și să mă obișnuiesc cu florile, tămâia, mirosul de mort, farurile aprinse, claxoanele, banderolele negre – mi-am pus și eu una –, lacrimile funerare și slujba din ce în ce mai răgușită a preotului. Devenise obez. Și foarte comunicativ. Am făcut greșea să-l întreb o dată dacă este convins că există viață de apoi. S-a uitat la mine, s-a uitat la stele (era noapte, tocmai se consuma parastasul unui mare poet) și a râgâit. După care mi-a spus, iritat, că există. Mi-am cerut scuze, se pare că n-au folosit la nimic. Mi-a întors spatele și de atunci nu mi-a mai vorbit. Zilele treceau. Le zăream dimineața picurând din pupila aceea roșietică. Sau violetă. Una câte una. Epidemia continua.

Luni, la ora opt dimineața, și-au făcut apariția trei cetățeni îmbrăcați în alb. Comisia de control m-am gândit, simțind cum renaște în mine speranța că lucrurile vor reintra în normalitate. Au luat informații pe un ton amabil, zgâindu-se încoace și încolo. Au verificat. Au notat în carnețele. Carnețelele aveau coperte gri. Au cotrobăit, au pipăit, au ciocănit pereții. În mai puțin de o oră s-au aureolat cu un vizibil nimb profesional și au plecat spunându-ne că vor reveni.

Miercuri, la intervale de câteva ore, s-au stins două familii de actori, sculptorul Badea împreună cu mama sa, un pictor impresionist, apoi Ene, Jitea și Paraschiv, cântăreți de operă. Ionescu,

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

iluzionistul, singurul om fără diplomă din bloc, a încercat înainte de a intra în comă să evite moartea transformându-se în statuie. Fenomen înregistrat însă de medicul salvării drept cauză a decesului. Coliva a fost delicioasă. Mașini multe, umbrele și mai multe. Ploua cu găleata.

Nici nu dispăruse bine după colțul blocului ultimul convoi c-au și reînceput bocetele. Familia Gutenberg, de la nouă. Pe copilul lor minune îl ascultasem și eu o dată, la Ateneu, cântând la flaut. L-au pus și flautul în coșciug. Apoi i-am zărit încărcându-și mobilele într-un tir. M-am îmbrăcat și am plecat într-o vizită în centrul orașului. M-am întors seara și am rămas destul de surprins de ecoul prelung pe care îl stârneau pașii mei pe scară. Poate că locuințele goale îndeplineau acum rolul unor camere de rezonanță, ca niște cutii de vioară. Dar fără corzi. La etajul opt m-am întâlnit cu administratorul blocului. Un renumit critic literar. Se sprijinea de balustradă, în pijama, și fuma o țigară. S-au mutat Gutenbergi, domnule Pană? am întrebat. M-a privit obosit. Era palid, neras, cu părul în dezordine. Cine știe câte cărți fusese obligat să citească pentru recenziile sale. S-au mutat, a zâmbit el. Într-un fel... Strivi mucul țigării sub papuc și intră în apartament.

De ieri blocul a devenit pustiu. Lovite cu pumnul zidurile sună a gol, deși apartamentele sunt încă pline cu lucruri. Exceptând rudele micului flautist nimeni n-a mai avut timp să le ridice. Domnește o tăcere adâncă, care mă incită. Dacă aș vrea, aș putea să mă plimb nestingherit prin camerele mobilate, să privesc în voie tablourile, cărțile, bibelourile, oglinzile, albumele de fotografii, aș putea mirosi apa de colonie sau parfumul, aș putea să mă tăvălesc pe carpete ori covoare persane, cu ciucuri, să mă joc cu ciucurii, să-i tai, să-i rup, să aprind candelabre, lămpi, veioze, să încerc cămăși de noapte, ciorapi, chiloți, costume, să mă dau cu ruj, să cânt la vreun instrument, sunt sute, unele extrem de vechi, să declam cu voce tare diferite roluri, să arunc cu perne, să plâng printre obiecte străine, să deschid uși și sertare, să ascult discuri, casete, cutii muzicale, să mănânc icre negre și turtă dulce, să beau coniac ori șampanie, să adorm în oricare dintre aceste paturi, să deslușesc clinchetul porțelanului în vitrine, să sparg câte-un pahar de cristal trecând din cameră în cameră, din apartament în apartament, descoperit la răstimpuri de luminile palide aruncate de becurile de pe stradă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Închid ușa cu cheia, pun lanțul. Mă bag în pat, sub plapumă, și-ncerc să mă gândesc la ceva frumos. La o plajă. O plajă pustie pe care ciugulesc pescăruși. Când te apropii se îndepărtează țopăind nu foarte speriați. Unul dintre ei are-un singur picior. Țipă mai ascutit decât ceilalți. Din nefericire țipătul nu reușește să acopere cântecul ăsta care-mi tot sună în urechi. O aspirină, un pahar cu apă. Televizorul nu funcționează. Nici radioul. S-a întrerupt curentul, probabil, pentru că nu se aprinde nici veioza. Încerc sentimentul c-am rămas singur printre ecouri care se îndepărtează, ieșind din armătura clădirii. Blocul e înghițit de liniște, o liniște albă, spongioasă. Ridic privirea, sticla geamului a înghețat. Ce curios.

Azi dimineață, când am ieșit afară m-am izbit de-un gard înalt, din sârmă. Am scăpat servieta din mână. Strada, cu pomii, frunzele și tomberoanele ei, părea că se înceteșează. Ca privită printr-un binoclu defect, cu ocularele pline de scame. Am urcat repede înapoi, gâfâind, în apartamentul meu.

O rază scânteiază în partea de sus a ferestrei. Un mic curcubeu. Dispare. Mă duc la geam, privesc, și-mi dau seama că perspectiva s-a schimbat. Senzația se datorează fie poziției mele, fie faptului că imobilul s-a scufundat cu cel puțin un etaj. Îmi umplu un pahar cu apă, îl beau. Apa are un gust neplăcut. Privesc paharul, apoi fereastra.

Totul scârțâie, pocnește, pârâie. Mă doare capul îngrozitor. Ca și cum aş avea un bulgăr de gheață, acolo, sub frunte.

(Din volumul Eclipsa, Editura Cartea Românească, 1993)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Blitz

Era într-o joi, pe la șase. Ieșisem afară cu câinele, un setter englezesc cu o pată neagră pe ochiul stâng, pentru că trebuia să facă pipi. Eu de obicei nu fac pipi la ora asta, însă e plăcut în parc, cad frunzele, păsările, apar mugurași, alteori ninge, ești, cum s-ar spune, în mijlocul naturii, care tace. Și când mă simțeam mai împăcat cu natura, cu prietenul omului care lasă păr, cu oamenii, contemplând c-un aer abulic iarba crescută printre crăpăturile aleilor, cățelul înhăță o hârtie, or, unele sunt mânjite cu otravă de către cei care urăsc câinii sau pur și simplu se simt bine întinzând otravă pe ceva. I-am smuls-o cu violență dintre colți și, înainte să o arunc, am privit-o în treacăt. Eram eu. Din semiprofil, pe hârtie raster, format 13/18, cu o minge de baschet în mână.

Am privit fără nici o expresie câinele și i-am înapoiat fotografia.

A înghițit-o.

Au mai trecut, cred, vreo două zile. Mă aflu în centrul capitalei, orașul copilăriei mele care s-a stricat, agitație mare, mașini colorate, lumini, reclame, telefoane, țârâituri, bălți de înghețată, unii priveau lung zidurile unor case mari, un fel de vile cu creneluri și acoperișuri în stil pagodă, înconjurată de garduri verzi electrificate de după care stăteau, nemișcați, paznici cu trăsături ermetice, alții făceau coadă la ziare, bilete de loterie, scoici de mare și hârtie igienică, care-i de mai multe feluri, eu, de exemplu, nu o folosesc pe cea extrafină, poroasă, în nuanțe roz, decât în situații urgente, ca batistă, altfel se rupe la mijloc și poți avea surprize dintre cele mai dezagreabile, câțiva oameni beau sucuri cu priviri tragice îndreptate în sus, și mai multe grupuri compacte mâncau mititei. Am cumpărat și eu patru, am mușcat o dată și, când să-i azvârl la coșul de gunoi, am zărit în cutia de metal, oranj, o fotografie. Nu știu ce m-a îndemnat să o ridic. De fapt știu. Eram tot eu. Pe hârtie lucioasă de data asta, luat de sus în jos, mi se vedea începutul de chelie, lângă un ursuleț. Râdeam, la munte.

M-am simțit ușor stânjenit.

I-am dat foc ursulețului, nu se aprindea bricheta, pe urmă s-a aprins în spatele agenției de voiaj aflate vizavi de Intercontinental.

83/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Vineri seară, Ioana, soția mea, mi-a spus că a găsit două poze de-ale mele la coafor. Zăceau pe ciment, nu departe de casierie. Câteva doamne în drum spre casă îmi găuriseră cu tocurile lor cui un obraz și ochiul drept. Am întrebat-o ce a făcut cu ele. Mi-a răspuns cu seninătate că le-a dăruit fetelor. Cum știu că de regulă coafezele nu se uită cu plăcere la fotografii, mai ales dacă sunt ale mele, am sperat că în cele din urmă le-au aruncat la tomberon, împreună cu părul clientelor. Totuși am rămas cu un fel de neliniște. Seara am băut un foarte puternic ceai sedativ, de sunătoare. A doua zi dimineață, Ioana mi-a spus că sunătoarea nu e sedativ, teiul e.

Poate aceasta-i explicația faptului că două ore mai târziu, în plină noapte, am visat că mă fotografiază cineva gol pe plajă. La Mamaia.

Luni, mergând spre troleibuz, mi-a atras atenția cerșetorul de la colțul străzii – este plin de cerșetori la colțul străzii de la un timp, unii sunt orbi – care, deși îl văd zilnic de mai bine de cinci ani, nu mi-a stimulat niciodată caritatea, umilința, rușinea, carmacul (unealtă de pescuit), sentimentul culpabilității ori alte sentimente de acest tip. Adevărul este că evit cât pot să-l privesc, deoarece mă irită. Are dinți de aur – pe care și-i mai și arată când cere – păr în urechi și e buzat. Ca să nu mai spun că-i destul de bine îmbrăcat, sacoul lui gri mi s-ar potrivi perfect dac-aș fi ceva mai gras. Acum vindea, în chip oarecum bizar, lumânări pentru vie și fotografii cu mine. L-am întrebat de unde le are, fotografiile, după ce le-am cumpărat pe toate. Erau zece. Mai exact unsprezece, însă ultima se găsea într-o stare atât de avansată de mototolire și decolorare încât m-am gândit că nimeni nu m-ar fi putut recunoaște. În plus, instantaneul era destul de vechi, bănuiesc că n-aveam pe-atunci mai mult de cinci ani. Milogul m-a îmbiat s-o iau și pe asta, spunându-mi că tatăl lui, care-i extrem de bătrân, îi tot repetă de la o vreme că lumea se micșorează. Se micșorează văzând cu ochii, chiar fixată pe hârtie fotografică, unde se observă bine fenomenul. Cât despre locul unde găsisse pozele, mi-a mărturisit că pe stradă, în drum spre casă. Cu toate că locuia într-un bloc pe jumătate dărâmat, amplasat la marginea cartierului, am fost nevoit să fac o excursie până acolo. N-am mai găsit alte fotografii, însă în imobil domnea o jale adâncă, cu câteva ore-n urmă o mamă de la parter, obeză, se așezase după micul dejun pe pat, să se odihnească, direct pe propriul copil în vârstă de două luni. Uitase de el, se gândea la alte lucruri, nu-l observase. De altfel era și mic, un

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

prunc foarte drăgălaș și, mai ales, foarte tăcut, din păcate. A stat pe el cu toată greutatea aproape trei minute, oftând, după cum s-a susținut mai târziu, motiv pentru care n-a mai fost nevoie de medic. Micuțul n-a mai apucat să zică nici păs, cum se obișnuiește în situații mai mult ori mai puțin similare. Sau, dacă a zis, n-a avut importanță, fiindcă nu putea fi auzit de sub atâtea kilograme de mamă, care, se știe, nu sunt bune conducătoare de sunet. Femeia urla acum cu volumul la maximum, înnebunită de disperare, se lovea cu pumnii în nas, în tâmpile. Cerșetorul mi-a sintetizat, în timp ce-și descoperea capul, avea părul vopsit în indigo, opinia lui potrivit căreia, lăsând, dacă se poate, la o parte suferința atroce provocată de o asemenea dramă, ar trebui totuși recunoscut un fapt ce ține de domeniul evidenței și-al bunului simț, și anume că-i mult mai ușor de înmormântat un copilăș transformat în gelatină chiar de mama sa, fiind cu siguranță ființa omenească ce are nevoie de cele mai mici, așadar ieftine, accesorii funerare. Nu l-am contrazis, părea violent.

În ziua următoare m-am dus la un prieten care e fotograf profesionist, i-am arătat pozele și, spre surprinderea mea, nu s-a mirat, explicându-mi că uneori se mai întâmplă, să nu-mi fac griji, e ceva cu corpul astral, yoga, și le-a mărit. Tocmai văzuse un film al lui Antonioni cu un artist fotograf care descoperă o crimă pe negativ și la sfârșit niște mimi după o nuvelă de Cortázar, *Funigei*, parcă, numele filmului mi-a scăpat, numai că în cazul meu n-a apărut nimic interesant, cu excepția calității foarte proaste a imaginilor și a unui ciocănel de traforaj inexplicabil. Fotograficul și-a dres vocea. Tot ce pot să-ți spun e că pozele-s făcute cu același aparat, noaptea, detaliile abia se disting. Te-au luat de la o distanță mică, cu o sursă suplimentară de lumină. Un blitz, dar n-aș pune mâna-n foc, e posibil să fi fost și-un reflector. Apoi a stins becul roșu din atelier, am băut împreună un pahar cu vin și mi-a sugerat să mai caut, poate găsesc unele mai izbutite.

Nu a trebuit să fac un efort deosebit. După trei săptămâni am început să le găsesc peste tot, și mai și ploua, venise primăvara, erau ude, pline de găinaț, păsările călătoare se reîntorseseră acasă, și, cu toate acestea, figura mea putea fi ușor de recunoscut.

Eu sunt ziarist. Câteodată scriu și povestiri scurte.

Într-o zi, în metrou, o femeie plinuță, sociabilă, dificilă, a intrat deodată-n vorbă cu mine de pe scaunul alăturat deși nu o încurajasem prin nimic la așa ceva, mi-a spus că e croitoreasă, mi-a dat o

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

sumedenie de amănunte despre această frumoasă profesie, poate dorea să mă inițieze în tainele meseriei, să ajung croitor până la Dristor unde așteptam cu un tremur nervos tot mai accentuat să cobor, apoi mi-a văzut poza în buletinul din care scosesem o chitanță pentru a o citi în timpul drumului și mi-a istorisit în șase stații povestea unei alte femei necăjite, Eleonora. M-a întrebat dacă sunt scriitor, am ocolit răspunsul, mai ales că nu-l știam, până la urmă am zis că nu, fotografia era a vărului meu, un cunoscut sportiv, cu siguranță-l văzuse la televizor, de unde și confuzia, păcat doar că Eleonora dispăruse, după câte înțeleseam.

Singura fotografie care mi-a apărut în public până nu demult a fost una făcută cu un aparat cu burduf în Franța, de un prieten care e preot și lucrează-n timpul liber la o publicație religioasă. În spatele meu se contura o mânăstire ce avea un steguleț alb fâlfâind pe turnul din dreapta. Eu stăteam în dreptul celuilalt turn, așa că, practic – cadrul vizat fiind cel cu steagul –, nu puteam fi zărit. Și totuși fotografia asta nu numai că a apărut cu mine în prim plan dar se pare că a avut și succes, poate fiindcă eu eram groparul. Cum satul din vale era superstițios, pe jumătate basc, nimeni nu voise să-și asume o astfel de responsabilitate, și m-au rugat pe mine. Așadar murise cineva de-acolo, un bătrân aproape volatil, însă cu o zi înainte murise și groparul, și chiar în clipa declinului aruncam o lopată de pământ peste el. Ca necrofor amator m-am descurcat destul de bine. Mormântul se înălța frumos, pe fundal era Loara, și avea deasupra un păr desfrunzit, dar în care se mai vedea totuși o pară.

A fost prima mea poză la care am ținut cu adevărat.

N-am aflat însă niciodată ce s-a întâmplat cu ea, n-am mai descoperit-o nici măcar în colecția ziarului.

Peste încă o lună Ioana s-a apucat să strângă toate fotografiile găsite pe străzi, lipindu-le cu mult bun gust într-un album legat în piele roșie. Din nefericire, în momentul în care potrivea ultimul portret, a apărut guvernanta, așa apare ea, la ultima filă, femeia e de la țară, Ioana a lipit strâmb, s-a enervat și a ieșit din cameră și, ca să fac o paranteză, trebuie să spun că detest oamenii de la țară, care-au venit în capitală să ne ia apartamentele, să fure becurile de pe palier, sforile de rufe, rufe, chiar și pe cele neuscate, mufele de antenă, oglinda din lift, butonul soneriei, să mestece semințe de

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

floarea soarelui, negre, scuișând coji peste tot, în tramvai, în sufragerie, la serviciu, prin ministere, cu imensă voluptate, să vorbească invers, să poarte căciuli cu urechi, să simtă nevoia irezistibilă să se descalțe când intră-n orice locuință, rămânând apoi în ciorapi cu dungi, greu de uitat, să facă nori groși de praf bătând covoare-ntr-una, să ardă frunze toamna c-așa se cuvine, să se ardă frunze, nu se știe deloc ce rezultat practic are un asemenea obicei, se știe doar că-i implacabil, de unde și tusea pricinuită de fumul înecăcios, dulceag, cancerigen, să se strige unii pe alții de la balcon, schimbând înfiorări și onomatopee legate de ultimul episod din Sânge din sângele meu, Femei înșelate, Luisa Fernanda, Antonela, Eleonora, Căsuța din prerie, Și bogații plâng în timp ce vântură varza, o să fac mai mult ca sigur bronșită de la fum, sau dacă nu din cauza lui atunci de la pulberea răspândită pretutindeni de țurțurii lor de ipsos atârnați de tavane, să-și dubleze pereții din hol tot cu ipsos, însă aici închipuind figuri geometrice, sătești, sau să-și pună tapet imitând coaja de copac, ca să fie elegant, ca-n pădure, lipindu-l definitiv cu aracet, de nu-l mai poate da jos nimeni decât o dată cu zidul vecinului, să stea zile-ntregi pe bănci de fier în fața blocului, ca să vadă cine intră și mai ales cine iese, să planteze roșii și ceapă în părculețul din imediata apropiere a imobilului și după aceea să arunce peste legume, de la etaj, sticle goale de țuică, ca să pută, să pută dincolo de bine și de rău, și, concomitent, să-și toarne-n cap litri întregi de apă de colonie cu care eu nu mi-aș stropi câinele nici măcar în glumă, bun, a apărut așadar guvernanta și i-a explicat fiului meu, care pe lângă faptul că este un copil deosebit de ascultător e și foarte naiv, ca să nu spun mai mult, că lucrul cel mai bun pe care l-ar avea de făcut în dimineața aceea ar fi să bage câinele în sobă.

A intrat destul de greu, însă reunindu-și forțele au reușit până la urmă să-l îndese. Când am ajuns acasă, am simțit un neobișnuit miros de ars, noroc că m-a lămurit fiu-meu, a venit în goană și mi-a zis tata, cățelu' stă în sobă de o oră și nu mai latră.

Am uitat să spun că pe lângă setter îl incendiaseră și pe Dante, ediția din 1932, îngrijită de Ramiro Ortiz și tipărită pe hârtie velină granulată, deoarece nu se înălța pălălaia.

Cum nu puteam să-mi bat guvernanta nici măcar teoretic, fiind mai înaltă cu un cap decât mine, am bătut copilul, cu toate că dorința mea perfidă, abjectă, freudiană era să-l așez și pe el peste *Divina Comedie*. Însă ar fi fost de prisos. Focul se stinsese.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Am recuperat din cășel scheletul pe care l-am îngropat printre roșii, iar pe guvernantă nici măcar nu am concediat-o, pentru simplul motiv că pe lângă niște șolduri paralizante are și relații la Ministerul Culturii. Relații ce-i justifică toate inițiativele. Pe de altă parte, atunci când avem musafiri, se îmbracă întotdeauna cu rochii foarte strâmte. Ceea ce creează o ambianță plăcută, în special când se-apeacă să pună tava. Pe deasupra, legănarea înfundată a pieptului ei de doică, ivit parcă din istoria noastră zbuciumată, sublimează des stările acelea intime, transformând ambianța plăcută într-o atmosferă solemnă. Etnografică.

După mai bine de cinci luni de la ultimul incident am început să întreb, discret, pe la reviste, notariate, studiouri de artă, prin tot felul de redacții și bodegi, dacă știe cineva de unde apar fotografiile mele pe străzi. Mi s-a răspuns printr-un ridicat din umeri atât de expresiv încât i-aș fi putut face un desen.

Nu l-am făcut.

În schimb, parcă era tot într-o joi, am prins-o pe guvernantă punându-mi mustăți cu stiloul pe una din cele mai frumoase fotografii, aceea unde port o cască de aviator, găsită de curând în Piața Amzei. În același timp, sâcâită că sărea mereu de pe șine, Ioana se apucase să demonteze cu cleștele trenulețul electric pe care-l făcusem cu toată dragostea cadou de Crăciun înduioșătorului meu copil. Era la masă, spărgea calm nuci cu fruntea. Am simțit că îmbătrânesc, astfel încât m-am îmbrăcat și am ieșit. Se făcuse frig. Oprindu-mă pentru o clipă lângă rigolă, am dat peste altă fotografie. Aici fusesem pozat mâncând pufuleți, la o nuntă.

M-am apucat din nou de scris.

După scurt timp, editurile mi-au înapoiat manuscrisele împreună cu mai multe fotografii de-ale mele, ușor retușate, pe care nu le trimisesem vreodată.

Am început să devin suspicios, să mă uit mai atent pe unde calc, să nu mi se lipească pe tălpi vreo poză. În noiembrie, tot umblând suspicios, am călcat din greșeală o bătrânică pe mont. A căzut mototol, cu o privire tristă. Mergeam acum mai mult pe lângă ziduri, cu gulerul ridicat. Ajunsesem cunoscut prin toate cartierele. Și eu, la rândul-mi, le știam sârmele spiralate din pavaj, adâncimea hârtoapelor, misterele, mormanele de moloz, de conserve, de hârtii folosite, cioburile înșelător

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

presărate pe trotuare, tufișurile. Odată, un băiețel mi-a întins o fotografie ce părea abia scoasă din revelator, spunând că seamănă cu mine. Bineînțeles că seamăna cu mine, din moment ce eram chiar eu, dar nici până azi n-am izbutit să înțeleg de ce l-am cârpit pe băiețel.

După nouă luni din ce în ce mai apăsătoare, am ajuns la divorț. La tribunal Ioana a declarat că-i imposibil să mai suporte să-mi vadă chipul încontinuu, zi și noapte, oriunde s-ar duce, ca pe-un afiș electoral etern, s-a săturat, nu mai rezistă să-mi zărească fotografiile împrăștiate prin întreg orașul, ori să-i fie zilnic aduse de vecini, rude ce rămâneau apoi la masă, mâncând tot, verișoare malițioase, uite, dragă, ce bine-a ieșit aici, trecători, poștași, gunoieri care mai și cereau bani pe ele și pentru înmormântarea unui coleg dispărut într-un accident de muncă, îl mărunțise de fiecare dată malaxorul de gunoi, fotografi ambulanti, câte-un polițist cu privirea pierdută, albanezi, copii ai străzii, pompieri, măturători, Moș Crăciun, panicat, la interfon, greșind anotimpul, primarul de sector, adolescente febrile în căutare de idoli și chiar necunoscuți atletici cu ciorapi de nailon pe cap. Adunase în jur de două mii de poze, câteva destul de reușite. Toate aveau un punct comun, fuseseră făcute noaptea, cum bănuise prietenul meu, diferea doar calitatea hârtiei și deschiderea diafragmei. Judecătoarea le-a privit mai bine de patru ore, a ales patru, apoi mi-a zâmbit.

Ioana a rămas cu casa, copilul, guvernanta și pensia alimentară.

Eu mi-am găsit în cele din urmă o garsonieră în Drumul Taberei, cu vedere spre câmpie și pereți din BCA crăpați, pe care i-am acoperit în întregime cu fotografii. Unele sunt lipite cu poxipol, altele prinse-n pioaneze, bătute în cuie ori încastrate-n zid. Din păcate, nu-i nici una color.

Foarte rar, mai ies seara prin oraș și caut.

(Din volumul Într-o după-amiază de vineri, Asociația Scriitorilor din București & Editura Cartea Românească)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Mai întâi apare obsesia. Un gând, o stare provocată de cineva anume, sau de o știre, sau de un simț, deraierea spre o realitate străină și teama. Toate acestea pun stăpânire pe ființa mea și încep să tragă de cărnuri. Intru într-o stare de agitație, nu-mi mai place nimic (de parcă, altfel, mi-ar plăcea ceva), închid orice canal de comunicare cu ceilalți și îi aduc, fără voia lor, în stadiul în care simt nevoia să împartă palme. Și ca să reduc proporțiile dezastrului, mă izolez. Intru în atelierul meu cu ferestrele închise, extrag un disc, sau o casetă audio, de obicei unul/una cu cea mai nepotrivită muzică, stau la pândă. Atunci când trebuie să se nască un text.

Pe nepregătite, asaltez calculatorul băgând în el electricitate, mult peste ceea îi poate oferi o biată priză. Acesta cuminte, sau înțelept, intră elegant în Microsoft Office, își etalează cursorul pe font 12, Times New Roman CE și așteaptă. Devin în acel moment element al unui climax ce întârzie să se consume. Prima frază, primul cuvânt, titlul – litere ale unui abecedar pe care, iar și iar, trebuie să-l învăț, căruia trebuie să-i întorc paginile, întotdeauna altele, să mă încarc cu înțelepciunea lui, cu lecțiile lui despre viață, despre fericire sau despre tristețe, despre sex sau despre moarte, despre sens sau lipsa acestuia, despre oameni și despre fiare, despre tot ceea ce poate oferi existența unică și tocmai de aceea insignifiantă a unui singur individ, despre mine.

Apoi încep să scriu. Frazele se depun cumiți, parșive, gata să-mi arate la fiecare ENTER dosul, să-mi demonstreze, prin alinierea lor nemaiîntâlnită, că poartă fiecare cu sine germenul ratării, configurația unei estetici minore, muntele urât al muncii în zadar, al minciunii. Furia mea sporește cu fiecare frază care se adaugă, simt ura cum mi se strecoară în sânge, cum ajunge la creieri și nimeni, dar nimeni nu scapă nepedepsit. La sfârșitul primului paragraf mă opresc și recitesc totul. Lucrurile încep să capete o logică, textul se ridică precum un arbust ornamental plantat pentru orbi, capătă o formă bizară, o ordine proprie. Apoi încă un paragraf și încă unul, sub ochii mei întotdeauna oboșiți și uimiți se conturează o lume unică. Imperfectă dar unică. Dintr-o materie ambiguă și murdară, dintr-o realitate străină și stranie, dintr-o ambiție creaționistă absolută prin lipsa de sens și dintr-o generozitate care le leagă pe toate. Personaje vii circulă de colo colo, mișcarea lor generează

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

evenimente, încep să producă reguli, pretind lucruri imposibile, suferă sau se bucură, apar și dispar, își pun întrebări, se îndoiesc, mă invocă. Mă transform într-un Dumnezeu adorat și damnat în același timp, observ cum mi se ridică ode și cum mi se ard învățăturile, cum urc și cobor pe scara unui adevăr în care nici eu nu mai cred – pentru că niciodată nu mă opresc, niciodată nu sunt convins că ajunge, pentru că nu știu cine sunt.

Ultimele fraze sunt cele mai dificile. Au un aspect indecent, prezintă striaii sau zbârcituri, sunt nervoase și triste în același timp. Ele sunt martorele sfârșitului. Crepusculul le învăluie precum o aură abia vizibilă, agonizează trântite pe pământul sărac al inspirației și nu este nimeni care să le ofere o șansă – Dumnezeul lor e, în sfârșit, mort.

Încremenită în piatră, povestea acelei lumi pornește într-o lungă și bezmetică călătorie prin timp, până când cineva, o ființă vie, superioară, o va opri pentru o clipă pentru a-i citi și descifra mesajul – piatra va căpăta din nou viață, viața își va conserva încă o dată esența în piatră, va călători...din noi...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Stăpânul lumii

Câteva pale de vânt se fugăreau prin părul său, fără ca el să se sinchisească. Era aproape ora amiezei dar soarele, deși strălucea, nu încinsese încă atmosfera. În jurul scaunului cu rotile buruienile subțiri, de un verde incert, se înfiorau la fiecare mișcare în timp ce, printre ele, ființe mici mișunau îndeplinind rosturi doar de ele știute.

Înainte de toate mirosul. Un amestec de ierburi crude, pene transpirate și pământ virgin îi invadează plămânii și creierul. Își amintea cu dispreț de aerul închis din camera de spital, de aromele urâte emanate de medicamente, aparate și substanțele menite să păstreze climatul curat, neviciat – o prostie. Acum, însă, se simțea puternic și înlătură fără nici o greutate imaginea încăperii pe care el o ocupase ca pacient. Și în care nu se va mai întoarce niciodată. Ținea, așadar, ochii larg deschiși și fiecare imagine care se lipea de retine era bine venită. Privea încet, fără grabă, fiecare colț din peisajul vast deschis în față, nu lăsa să îi scape nici un amănunt. Iar toate acestea intrând în ființa lui găseau locurile memoriei pregătite special pentru ele – locuite cândva de mult, fuseseră părăsite, dar nimic altceva nu le ocupase, erau acolo libere, aceleași, așa cum le lăsară, așteptând. Iar acum așteptarea lor era pe deplin răsplătită. Ultima stradă a satului, casele lui Halmache, Brașnov și Cristea păstrând cadrele identice; imaginile își redescoperiră lesne locurile din memorie și le ocupară natural. La fel și liziera de nuci din fosta livadă, drumul ce lega satul de transformatorul electric și de aeroportul utilitar, lanul de porumb din față și din spate, toate neimpresionate de trecerea timpului și rezistându-i cu o indiferență maiestuoasă.

Era înconjurat de câteva persoane. Soția lui, fiica și cei doi nepoți. Niciunul dintre ei nu înțelegea prea bine și se manifestau ca atare. Soția, bătrână dar în putere, ținea strâns de mânerul scaunului privindu-și soțul îngrijorată. Încă de dimineață, când acesta își formulă ciudata rugămintă, se simți străbătută de un sentiment apăsător dar prezent și, înainte de toate, clar – acela că o întregă istorie urma să se sfârșească cât de curând, poate chiar în ziua aceea. Istoria unui cuplu, care trecuse prin viață încercând să lase ceva în urmă fără a fi convins nici o clipă că ar fi reușit, cunoscând bucuria și

tristețea, deznădejdea și curajul, un cuplu pierdut printre alte miliarde de cupluri ce străjuiau un drum al cărui început și sfârșit nu le aflase încă nimeni.

Și mai era și Movila – motivul pentru care veniseră cu toții până aici. Stăteau la poalele ei privind-o fiecare cu alți ochi. Copiii se bucurau. Era pentru prima oară când ochii lor neinițiați întâlneau o astfel de formă de relief. Erau copii născuți în oraș, destinele lor erau condamnate a se desăvârși tot acolo. Ajunși aici, însă, fură gata să o escaladeze. Numai gestul hotărât al bătrânului urmat imediat de cel al fiicei lui, care prinse copiii de mână immobilizându-i, opri pentru moment iminentul asalt. Soția și fata așteptau. Această ridicătură de pământ urâtă și cariată nu le spunea absolut nimic, ba chiar le trezea un sentiment de neliniște. Aducea perfect cu un mormânt de dimensiuni ceva mai mari iar priveliștea unui mormânt nu face nimănui plăcere.

Bătrânul o privea cu ochii în lacrimi. Cu o zi în urmă nu s-ar fi gândit nici o clipă la locul acesta, la faptul că ar mai fi putut ajunge aici, după 50 și ceva de ani. Cu o zi în urmă era încă preocupat de starea sănătății sale, mai avea putere să țină de ghemul tot mai subțire din care cineva necunoscut extrăgea implacabil materia. Dar avusese un vis... Căruța cu doi cai negri, condusă de tatăl lui, drumul de praf parcurs în viteză, stolurile de grauri acoperind cerul, prigoriile și Movila, singurul element static din decor, ridicându-se impunător, chemându-l cu blândețe către ea.

O privea fără să se sature. Era aceeași și, totuși, o cu totul alta. Dacă în trecut, atunci când o escalada în fiecare iarnă pentru a-și da drumul de pe culmea ei la vale cu sania sau vară de vară în căutarea gușterilor, era lipsită de gropi și crăpături, arătându-și obrazul neted ca de copil, astăzi era doar o umbră. La baza ei oamenii satului săpaseră an după an în căutarea pământului galben pentru chirpici, iar pe la mijloc era plină de gropi făcute de ciobani noaptea, pentru a proteja focul. Ierburile sălbatice fuseseră înlocuite de culturi iar, în ultimii ani, culturile înlocuite din nou de ierburi sălbatice, dar nu aceleași. Trecuse și peste ea timpul așa cum trecuse peste toate. Și totuși era ceva care nu se pierduse, ceva care o mai ținea în viață. Din acest motiv bătrânul se trezi dis de dimineață, își chemă familia, obținu externarea și se îndreptă direct către Movila.

Urma partea cea mai dificilă a călătoriei. Știa că aici se afla capătul, că aici trebuia să se termine. Își rugă soția și fiica să îl ridice și să îl depună la poalele ridicăturii. Acestea se opuseră mai întâi dar

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

bătrânul era ferm. Atunci îl apucară fiecare de câte o mână, pe care o trecură pe după umăr și îl conduseră la baza celei mai line pante. Curios, aceasta scăpase de asaltul umanității și arăta la fel ca la început. De parcă îi aștepta. Acolo îl lăsară și la un alt semn ferm se îndepărtară.

Bătrânul singur la poalele Movilei. Desfăcându-și mâinile, îmbrățișând-o. Firele de iarbă ajutându-l să înainteze. Mușuroaiele de cârțițe folosindu-i drept pernă, pentru odihnă. Și drumul spre culme. Drumul spre culme - o distanță imensă presărată cu obstacole, evenimente și întâmplări, îndoieli și certitudini, cedări și victorii, figuri cunoscute și necunoscute, unele însoțindu-l până aici, altele pierzându-se într-un trecut complex și absurd, viața lui toată.

Ajuns le jumătatea distanței, cu un efort supraomenesc întoarse capul și privi în jos. Patru persoane, patru forme nemișcate precum niște păpuși, așezate cu fața către el, urmărindu-i încordate călătoria. Ar fi vrut să le facă cu mâna dar știu pe loc că aceasta i-ar fi năruit întreaga construcție, gestul său ar fi căzut în banal și visul nu i s-ar mai fi împlinit. Întoarse iar capul și privi înainte, spre vârf. Nu îl vedea încă pentru că soarele ocupa acum orizontul, dar simțea, știa că în spatele luminii se ascunde cineva; o prezență vie era acolo, îl aștepta.

Înainta încet, din ce în ce mai greu, fiecare centimetru parcurs însemna o pierdere imensă de element vital, o altă cedare, dar era convins că odată ajuns la capăt toate acestea urmau a fi răsplătite pe măsură, exista ceva pentru care merita să lupte în continuare.

Ultimii metri, culmea tot mai aproape, soarele... Iar acolo sus, în picioare, copilul. Era îmbrăcat într-un pantalon scurt de culoare verde și un tricou alb, murdar, părul blond cârlionțat se lăsa vesel în voia vântului, iar privirea... Ei bine, privirea : vie, arogantă, lacomă, înghițind parcă fiecare imagine a satului și a împrejurimilor. Bătrânul vru să îl strige dar nu mai avea putere. Copilul nu trebuia decât să îl privească, era tot ce îi cerea, era prețul sacrificiului, dovada că era încă parte a acestei lumi. Dar acesta nu își coborî privirea nici acum, nici atunci când, pradă unui ultim spasm, bătrânul deschise gura și expiră pentru ultima oară. Ci privi încă o dată livada, cireșul în care urma să se urce, brațele mamei în care seara urma să adoarmă, jocurile copilăriei, viitorul... De acolo de sus vedea întreaga lume. Iar el era stăpânul acesteia.

Woman in love

“ ...Știi, câteodată mă gândesc dacă nu cumva lumea nu este decât o imensă centrală telefonică. Închipuie-ți milioane de apeluri pe secundă... și, uneori, dintr-o dată unul care îmi este adresat mie. Mi se pare îngrozitor. Milioane de indivizi pe care nu i-am cunoscut și pe care nu îi voi întâlni niciodată comunică, simt nevoia să-și spună lucruri. Dar ei există sau sunt doar elemente ale unei banale teorii a probabilităților, contestabilă câtă vreme o construiesc eu însumi? Și cine sunt eu? Nu sunt un element al unei alte teorii a probabilităților contestabile pentru că este construită de altcineva, un nimeni, o existență doar presupusă? Eu exist? Noi existăm, Marc? Eu asta te întreb, este adevărat ceea ce se întâmplă acum, în crâșma asta...?”

Camelia surprinse acest fragment de conversație, privind plictisită paharul din față, acum golit. În fața sa, Valentina încerca să-și îndepărteze discret câteva urme de rimel de pe obraz – tocmai plânse. Erau acolo, la Cassel, de câteva ore bune și evoluau monoton pe marginea unor mici exerciții de solidaritate. Fiecare dintre ele și-ar fi dorit ca cealaltă să se afle într-o dispoziție de bună ascultătoare dar, din păcate, amândouă aveau ceva de spus, amândouă înmagazinaseră câțiva litri buni de lacrimi care se cereau vărsate. Valentina căpătase dreptul de a vorbi prima și o făcu pe îndelete. Acum se simțea ceva mai bine, de parcă tocmai ieșise de sub duș.

– Viața mea este atât de plictisitoare – spuse Camelia, după ce trase concluzia că îi venise rândul. Se gândi o clipă că nu asta ar fi vrut să spună, de fapt voia să vorbească despre cu totul altceva, dar pe gură nu ieși decât fraza asta patetică, decupată parcă dintr-o telenovelă. Probabil că fragmentul de conversație oarecum neobișnuit surprins la masa vecină – cine își pune astfel de întrebări într-un bar? – sau poate că, vreodată, chiar i-a trecut prin cap faptul că viața ei era un imens plictis. Se scutură de o scamă inexistentă și continuă:

– Simt cum trec zilele, una după alta, iar eu nu fac nimic, absolut nimic ca să le opresc. Bine, bine – întrerupse încă din față un reproș care se contura pe buzele încă apetisante ale Valentinei – spun o prostie; cum să oprești timpul? Am vrut să spun că nu reușesc să fac nimic astfel încât această trecere, această risipă, să nu-mi provoace atâta rău.

- De ce nu te căsătorești? o întrebă neglijent Valentina. Tonul vocii trăda siguranță; oricine ar fi văzut-o acum ar fi putut jura că o astfel de femeie este incapabilă să plângă sau, în cel mai bun caz, să-și lase la vedere tensiunile. Învățase de mică să-și cenzureze reacțiile, iar când a crescut felul acesta de a fi a ferit-o de multe dintre complicațiile care nu ocolesc femeile comune. Spre exemplu bărbații, fie au considerat-o ca fiind una de-a lor, fie au ocolit-o pentru victime mult mai accesibile, întotdeauna în inflație. Din acest motiv, și nu numai, a trăit o singură experiență amoroasă majoră din care a rezultat, finalmente, o căsătorie reușită. Problemele ei erau, însă, de altă natură și tocmai reușise să le arunce în sala de așteptare a memoriei, confesându-se bunei ei prietene. Acum îi era la îndemână să o asculte pe Camelia și, eventual, să o consilieze dându-i cele mai bune sfaturi.

- Să mă căsătoresc... repetă gânditor Camelia și imediat izbucni într-un râs nervos dându-și capul pe spate. Hohotele ei necontrolate sparseră liniștea amestecată cu murmurul aproape imperceptibil al celorlalți consumatori. Câteva perechi de ochi se îndreptară instantaneu spre ea, dar reveniră imediat la direcțiile inițiale; în realitate nu se întâmplase nimic deosebit - o femeie râdea în urma unei glume bune, sau poate a unei amintiri hazlii, sau poate a unei tristeți nemăsurate. Chiar și bărbatul care, ceva mai devreme, își puna la îndoială individualitatea și existența, o privi preț de câteva clipe, dar reveni la rându-i. Dacă în acel moment Camelia i-ar fi întâlnit privirea ar fi remarcat o doză de interes dincolo de pragul în care privirile se intersectează doar pentru a se putea evita. Și în acel moment, fără nici o îndoială, întreaga teorie a bărbatului s-ar fi acoperit cu ridicol. Dar cum femeia era prea mult ocupată de râsul ei, momentul nu făcu decât să se scurgă spre groapa de gunoi a starturilor ratate.

- De ce râzi? întrebă Valentina încruntându-se mai mult de fațadă; altfel era gata, gata să o imite. Camelia însă își savura cu toată ființa excesul și nu îi dădu atenție.

- De ce râzi? repetă Valentina întrebarea, aceasta fiind însoțită de data aceasta de o atingere de mână, fermă și rece. Contactul o făcu pe Camelia să amuțească la fel de brusc precum început.

- Nu știi - îi răspunse după câteva minute în care se strădui să caute măcar un singur argument.

- De ce nu te căsătorești? insistă Valentina. Ești încă tânără și - Dumnezeuule!- ești foarte frumoasă. Sunt atâția bărbați care te doresc, atâtea partide care așteaptă doar să le dai O.K.-ul.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

– M-am săturat de bărbați care mă doresc! Toată viața nu am întâlnit decât bărbați care mă doresc! Dar pe mine nu mă iubește nimeni? Nimeni?!? izbucni Camelia trântind poșeta de masă. Avea dreptate. Era femeie periculos de frumoasă și nu trecea o zi fără ca vreun bărbat să nu îi facă curte. Este adevărat, cedase de câteva ori, iar aceasta numai ca un tribut adus animalului care tropăia prin viscerele ei, dar nu făcuse niciodată excese. Dimpotrivă, avusese o atitudine mai mult decât rezervată față de calea ce i se deschidea în calitate de femeie mult râvnită. Dar, se știe, o femeie frumoasă are mult mai ușor acces la șlițul unui bărbat și proporțional mai greu la inima acestuia. Izbucnirea Cameliei explica, într-un fel, totul. Imediat după aceasta se lăsă liniștea. Cele două femei evitau pentru moment să se privească în ochi, găsindu-și fiecare de lucru printre obiectele ascunse în poșete.

“... nu e mai presus. Nu știi, am impresia că trec printr-o criză majoră. Cred că m-am dedicat prea mult profesiei, am pus prea multă bază pe latura socială a existenței mele; și cu ce m-am ales? Am bani, am o poziție, circul prin lume... dar seara ajung acasă. Marc, oamenii se bucură când ajung acasă, eu nu. Și știi de ce? Pentru că nu mă așteaptă nimeni...” Propoziția aceasta finală avu darul se declanșeze două lucruri : un oftat puternic al celui care tocmai o comisese și o clipă de stupefacție pe fața unei femei de la o masă alăturată. Femeia aceea era Valentina. O privi scurt pe Camelia, dar aceasta era prea preocupată de persoana ei ca să bage de seamă. În mintea ei încerca să-și facă loc încet dar sigur o idee. Așadar o privi din nou pe Camelia apoi trase cu ochiul la masa de unde confesiunea aceea porni asemenea unui porumbel voiajor, încărcată de mesaje care solicitau răspunsuri și reveni la prietena ei.

– Am o idee – îi spuse.

– Poftim?

– Am o idee – reluă Valentina și îi făcu un semn discret către masa celor doi bărbați. Camelia privi într-acolo fără interes. Ochii i se opriră pe chipurile a doi bărbați. Unul dintre ei, cel care își făcuse un obicei din a tăcea, era bătrân și avea o mină care te făcea imediat să ai încredere în el. Cel de-al doilea, mult mai tânăr, dar nu prea tânăr, arăta pur și simplu bine. În plus avea o privire care trăda nesiguranță, un anume stil de viață la limita suportabilului; într-un cuvânt, orice femeie l-ar fi

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

văzut ar fi avut imediat sentimentul că trebuie să facă ceva pentru el – majoritatea să-l ocrotească. Același sentiment îl trăia acum Camelia și a trebuit să fie trasă de-a dreptul de mânecă pentru a-și desprinde privirea de pe acest exemplar fascinant. Pentru că, dintr-o dată, omul care mai devreme îi zgâria auzul cu reflecțiile lui strâmbe despre lume și viață, devenise un personaj fascinant. Noroc că acest bărbat, cu aerul său de zăpăcit elegant, se scufundase adânc într-un ocean de eu-ri agitate și fluide, insensibil la ceea ce se întâmplă în jurul său, spre hazul patern al bătrânului care, fără doar și poate, fusese prevenit cu privire la agitația bruscă ce cuprinsese masa vecină. Dar nu lăsa să se vadă aceasta.

– Ei? chicoti Valentina.

– Ei ce? nu găsi altceva mai bun Camelia care începuse să roșească vizibil. Îi plăcea bărbatul și simți pe loc ceva deosebit, ceva de care experiența sa nu avusese parte până atunci.

– E singur!!! exclamă în șoaptă Valentina, apropiindu-și capul de Camelia, peste masă.

– De unde știi? o întrebă atunci Camelia, absolut naivă.

– Știi că ești culmea?!? izbucni Valentina, dar se corectă imediat coborând vocea la un nivel acceptabil. L-am auzit mai devreme, e singur. Este exact omul care îți trebuie, bărbatul care este capabil să te aprecieze și pentru ce ascunzi sub carapacea asta strălucitoare. Dacă nu aș fi căsătorită l-aș fi abordat fără nici o îndoială, spuse aceasta.

– Ești nebună ! râse scurt Camelia, dar de data aceasta mult mai destins. Hotărâra pe loc să tragă mai mult cu urechea. Orice informație era acum de o importanță capitală. Războiul sexelor putea începe.

Aflară, în continuare, că pe bărbat îl cheamă Rudi, că ocupa o poziție importantă la o firmă de softuri, că Dumnezeu s-ar putea să nu fie decât un imens site apelat de cele mai bizare ființe ale Universului conectate la un fel de INTERNET galactic, că bucătăria japoneză aduce mult cu cea a Dobrogei de Nord și că, niciodată, dar niciodată, nu trebuie să-ți lași destinul pe mâna întâmplării. În schimb, nu amintise aproape nimic despre femei, nici o aluzie la vreo aventură galantă, de parcă subiectul cu pricina ar fi fost un lucru tabu, ori ceva mai puțin decât neimportant. Celălalt bărbat îl asculta oarecum amuzat, superior, dar se vedea de la o poștă că avea pentru Rudi un soi de

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

sentiment protector, patern. Femeile gândiră că acest Marc i-ar putea fi tată, dar existau indicii care făceau mai greu credibilă o asemenea ipoteză - la urma urmei ce tată și-ar fi ascultat fiul debitând atâtea prostii într-o perioadă de timp extinsă fără să-l oprească de cel puțin câteva zeci de ori pentru a-l corecta. Nu, omul acela bătrân și simpatic, nu putea fi tatăl lui Rudi. Și oricum, considerând mica furtună ce se declanșase brusc în sufletul Cameliei, persoana lui conta mai puțin. El doar stătea, asculta și, din când în când, sorbea discret din paharul său cu vin alb, demidulce.

Lucrurile mergeau în direcția dorită, cel puțin în viziunea Valentinei; Cameliei i se aprinseseră călcâiele după Rudi și nimic nu părea că avea să o întoarcă de la aceasta. După cât o cunoștea era prima oară când o vedea așa încurcată. Se temu pentru o clipă dacă nu cumva risca un munte de reproșuri care avea să i se arunce pe umeri într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, atunci când relația celor doi ar fi putut să se rupă, dar șterse cu un gest discret această imagine sumbră și mișcă din cap - așa ceva nu avea să se întâmple.

“... dacă aș fost atent la toate nedreptățile care mi s-au făcut ar fi trebuit să mă sinucid. Dar am învățat să trec peste ele și să-mi urmez calea pentru că eu, Marc, am o misiune. Fiecare om are o misiune... Greșesc ?” Într-adevăr, nu exista pe Pământ un bărbat mai potrivit pentru Camelia decât acesta. Putea pune mâna în foc. Se amuză apoi pentru noul rol pe care se trezi dintr-o dată că trebuie să-l joace, acela de sfătuitoare de taină a Cameliei. Nu concorda deloc cu felul ei de a fi, dar experiențele noi o incitau întotdeauna. Iar una dintre acestea abia urma să se consume pentru că, era clar, fără intervenția ei imediată și sigură lucrurile s-ar fi înscris pe un drum înfundat : niciunul dintre cei doi nu ar fi făcut primul pas. Camelia nu făcea decât să tragă tot mai insistent cu ochiul la profilul bărbatului, iar Rudi ar fi obosit într-un anume punct al monologului, ar fi plătit consumația și ar fi plecat fără doar și poate, gândindu-se superficial la femeia aceea frumoasă din bar a cărei privire îl făcuse să se cutremure o fracțiune de secundă, ca după un șoc electric. Hotărî că trebuie să acționeze. Nu trebuia decât să se ridice, să se apropie de masa celor doi și, apelând la o atitudine proprie, standard, cu care nu dăduse greș niciodată, să i se adreseze lui Rudi astfel :

” Domnule, prietena mea s-a îndrăgostit de dumneavoastră. Mi-am permis să trag cu urechea la monologul dumneavoastră ușor patetic - cu care pe mine nu m-ați convins pe deplin - și am tras

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

concluzia că, de asemenea, sunteți o persoană singură, nemulțumită de statutul acesta. Vă previn că femeia de acolo este cu mult peste toate așteptările dumneavoastră așa că, vă rog, încercați să nu mă dezamăgiți și cu atât mai puțin pe ea.” Era mai mult decât sigură, cu speech-ul acesta urma să-l dea gata, dar...

De masa celor doi se apropie o blondă superbă, tipul acela de blondă irezistibilă, fundamentală, care se aplecă dezinvolt și îi sărută pe amândoi dar – fără nici un echivoc – mai mult decât familiar pe Rudi. Iar acesta roși vizibil și arăta încurcat.

Momentele cele mai frumoase ale unei vacanțe la mare au printre ele, negreșit, și diminețile când plaja este încă goală, când apa este rece și nu te primește, când soarele deschide o pârtie între orizont și tine și când, în sfârșit, încărcat cu asemenea imagini, începi să ridici un castel de nisip – castelul tău. Bucuria secretă care te învăluie atunci când solzii de nisip ud se depun unul peste altul ca niște cărămizi ciudate, imaginare, dezvăluind încetul cu încetul o lucrare copiind perfect starea ta de spirit, sufletul. Și dintr-o dată, neprevăzut, într-un gest absurd și nedrept, valul acela rebel, evadat din chingile materne ale mării, aventurându-se dincolo de graniță, tocmai peste castelul tău, peste sufletul tău, năruindu-l, transformându-l într-o masă uniformă de granule minuscule, fără personalitate, fără viață. Te surprinzi dintr-o dată trist și exclus din marile cărți ale naturii. Așa trebuie că s-a simțit și Camelia surprinzând uimită asaltul femeii blonde asupra bărbatului ei – pentru că Rudi era deja bărbatul ei, castelul ei de nisip – și imposibilitatea acestuia de a se apăra, forța lui insignifiantă în fața unui asemenea uragan. Se simți distrusă. Distrusă și umilită. Dacă nu s-ar fi aflat în acel loc populat, s-ar fi trântit la pământ și ar fi început să dea din mâini și din picioare, urlând, isterizând. Asta simțea ea nevoia să facă acum, să urle din toți răunchii. Dar pentru că era într-un local public se mărginii la un oftat prelung – atât de prelung încât frunzele florilor din vaza dispusă la mijlocul mesei fremătară îndelung – și la o lacrimă în colțul ochiului drept, lacrimă a cărei cădere ar fi vrut din tot sufletul să o împiedice. Nici Valentina nu se afla în cea mai bună dispoziție. Fusese, la rândul ei, surprinsă de scena mai sus descrisă și rămăsese absolut fără replică. Mica ei dizertație era acum acoperită cu ridicol și era gata să roșească pentru tupeul de care îndrăznise să se suspecteze. Bine că nu apucase să vorbească; se gândea cu groază la ce ar fi urmat

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

să se întâmple – spectacolul oferit de femeile geloase este întotdeauna dezgustător. Ura femeile geloase care se dau în spectacol. Femeia blondă se instalase fără alte amabilități la masa celor doi bărbați și monopolizase pe loc toată discuția. Cuvintele ei, rostite suficient de tare pentru a fi auzite de întreg localul, erau însoțite de gesturi largi, poate puțin cam forțate. Să nu uităm însă că femeilor li se trec ușor cu vederea astfel de gesturi. Și cu atât mai mult cu cât acestea sunt mai blonde și mai frumoase. Aceasta emitea fluxuri consistente de mesaje care arătau în clar faptul că era conștientă de abilitățile și darurile sale și că nu era dispusă să cedeze în nici un fel în fața unui eventual afront, fie chiar formal. Cei doi bărbați încercară să facă față situației în cel mai rezonabil mod cu putință. Dacă bătrânul nu se simți deranjat de această intervenție vădit neprevăzută – sau dacă era într-un fel sau altul jenat nu o lăsa să se vadă – Rudi, în schimb, făcea eforturi importante de a ajunge la un echilibru. Era roșu tot, se bâlbâia atunci când trebuia să răspundă la câte o întrebare care îl viza și, în general, prezența lui acolo devenise dintr-o dată nepotrivită. Probabil că la prima scuză mai credibilă care i-ar fi trecut prin cap, ar fi profitat și s-ar fi cărat de acolo fără regrete, dar în acel moment scuzele credibile nu dădeau semne că ar fi fost interesate prea mult de soarta bărbatului. De la masa Cameliei și a Valentinei, însă, prin lumina unei subiectivități distructive, lucrurile se vedeau cu totul altfel. Cele două femei puteau jura că blonda reprezenta un capitol din viața intimă a lui Rudi, unul al cărui final era departe de a se consuma în vreun fel. Precum flash-urile unui aparat foto performant, prin mintea Cameliei treceau acum tot felul de imagini, însoțite permanent de un triumphi roșu, în stânga jos. Se afla într-un impas jenant și habar nu avea cum trebuie să se comporte. Evita până și să își privească prietena; într-un cuvânt, în clipa aceea și-ar fi dorit să moară.

– Nu lua totul în tragic – încercă să îndrepte cumva lucrurile Valentina, însoțindu-și vorbele cu o atingere de mână, caldă, maternă. La urma urmei ne-am aprins puțin și nimic mai mult. Astfel de exerciții nu fac decât să te călească; am presentimentul că bărbatul vieții tale este aproape, îl miros, îl simt. Ultimele vorbe fură rostite hotărât, sunând ca o sentință.

– Dar eu îl vreau pe ăsta! izbucni Camelia, lăsându-și prietena fără replică. Un ospătar se opri cu piciorul în aer, instalația de aer condiționat amuți, iar jetul de coniac care se scurgea dintr-o sticlă aflată în mâna barmanului încremeni la jumătatea distanței dintre gâtul acesteia și pahar. Tăcu până

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

și blonda care se pregătea să descrie cu lux de amănunte impresiile sale după vizionarea ultimei colecții de mănuși din piele pe care o admirase la unul din magazinele scumpe din oraș. Bătrânul nu schiță nici un gest, iar Rudi, ei bine Rudi aruncă Cameliei una dintre cele mai frumoase priviri pe care reușise să o producă vreodată – un amestec unic de simpatie și recunoștință. Femeia ușor isterică de la masa alăturată reuși, prin izbucnirea ei – numai Dumnezeu știe din ce motiv – să oprească asaltul insuportabil al musafirei nepoftite. Îi venea să sară de la masă și să o îmbrățișeze, eventual chiar și să o sărute. Simți instantaneu că între el și persoana aceea misterioasă exista o legătură puternică, păstrată de o veșnicie într-o nemișcare mută și acum, iată, trezită la viață de un simplu strigăt de indignare. Numai că el era un bărbat educat, inteligent și peste măsură de timid, o combinație cât se poate de nefericită pentru un bărbat pus în situația de a se apropia de o femeie. Adulmea de aproape un alt eșec și se întristă.

Camelia nu sesiză fluxul emoțional emis în direcția ei și se pregătea să se ridice și să plece. Pentru ziua aceea era îndeajuns. Se simțea epuizată și nu-și dorea nimic altceva decât să se culce și să se trezească cu convingerea că, în realitate, trăise doar un vis urât. Iar cât îl privea pe Rudi, la dracu' cu toți bărbații! Înainte de a o face, însă, efectiv simți cum o palmă străină se puse caldă pe umărul ei stâng. Se întoarse cu o oarecare violență dar elanul războinic îi fu imediat curmat de chipul blând al bătrânului de la masa vecină. Când se ridicase de acolo, când se apropiase de ea și, finalmente, de când devenise interesat de persoana ei, au rămas pentru ea o enigmă.

– S-a întâmplat ceva domnule? reuși totuși să bâguie încurcată. Bărbatul o privea, însă, fără să spună nimic. În schimb zâmbea larg și fără ironie – în general un astfel de om putea fi cu greu suspectat de aroganță. S-a întâmplat ceva? repetă întrebarea mirată, chiar și ea, de culoarea sonoră a acesteia, un gri șters, inutil.

– Poate că cedați prea ușor – spuse, într-un târziu Marc, fără să renunțe la zâmbetul său.

– Ce vreți să spuneți? întrebă Camelia și se trezi cu o zmucitură zdravănă din partea Valentinei.

– Cred că eu sunt persoana cea mai potrivită cu care puteți sta de vorbă – spuse aceasta adresându-i-se bătrânului cu o voce sigură; eu sunt Valentina, prietena și sfătuitoarea ei. După cum vedeți – adăugă arătând cu un gest larg către Camelia – femeia aceasta are mare nevoie de așa ceva.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Ca și domnul de colo – termină indicându-l pe Rudi care asista mut la acest dialog insolit. Femeia blondă își pierduse instantaneu strălucirea și abia putea fi recunoscută printre celelalte elemente de decor. Te-ai fi mirat dacă ai fi descoperit-o printre jerbele frumos colorate care prinseră a se înălța de pe creștetul lui Rudi înspre cel al Cameliei.

– Îmi face o mare plăcere să vă cunosc – răspuse elegant bătrânul – într-adevăr facem parte din categoria oamenilor indispensabili. Mă numesc Marc; al dumneavoastră...

– Mai rămâne de lămurit o problemă – continuă imperturbabil Valentina, aruncând semnificativ o ocheadă blondei care își turna excesiv de multă apă, cantitatea depășise de multa capacitatea paharului.

– Ah! Mihaela – spuse Marc hohotind discret ca să nu fie auzit decât de partenera de conversație – Mihaela este asociata lui și atâta tot. Fiecare bărbat în preajma ei devine incomodat, nu-ți trebuie prea mult ca să-ți dai seama de aceasta. A încercat de câteva ori, e adevărat, dar lui Rudi îi este destinată o altă femeie, sunt convins – mai spuse și apucând-o de mână pe Camelia o dirijă cu grijă spre masa lor.

Camelia la mijloc, Marc în partea dreaptă, Valentina în partea stângă... totul aducea a ceremonie de nuntă; nu trebuia decât să fii atent. Dar cine să fie atent câtă vreme un barman bezmetic dădu muzica la maxim; întâmplător sau nu, o voce suavă tocmai intona un cântec lent despre o femeie îndrăgostită și despre amestecul dulce amărui de bucurie și tristețe pe care ți-l aduce sentimentul iubirii. Pe eroina cântecului nu o chema Camelia. Nu o chema în nici un fel.

Apariția acestui grup insolit în imediata apropiere a lui Rudi declanșă în acesta o a doua furtună. Încercă să se ridice dar sesiză că nu avea atâta putere, așa că se mulțumi să zâmbească fals și să se scarpine în cap. Fu îndeajuns, însă, să surprindă ochii Cameliei fixându-l încurajator și toată teama i se topi ca prin farmec. “Acum ori niciodată” își spuse și răspuse fixându-o la rândul lui. Rudi și Camelia se priviră așa preț de câteva secunde, dar pentru ei contactul vizual dură o veșnicie. O veșnicie și ceva. În acel moment toate întrebările bărbatului erau saturate de răspunsuri, singurătatea sa părea o figură de stil forțată iar, cel mai important lucru, milioane de apeluri telefonice porniră spre destinația sa într-un marș victorios. Devenise un mic zeu și situația asta îl făcea chiar fericit.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Cât despre Camelia, oboseala îi dispăru ca prin vis, deveni pe loc o femeie irezistibilă și rezista cu greu tentației de a-și înfășura șuvița favorită în jurul degetului arătător.

– Poate că ar trebui să te prezinți – se auzi o voce din altă lume, o lume mult mai urâtă și de care își aminteau amândoi cu mare greutate. Era vocea lui Marc, care adoptase pentru a fi cât mai convingătoare un ton relativ dojenitor. Rudi reacționează precum o păpușă mecanică defectă dar, tocmai de aceea, simpatică. Adică ridică încet și nesigur mâna dreaptă, așteptă ca o altă mână nesigură să se ridice pentru a fi apucată și spuse cu un glas stins;

– Rudi... mă numesc Rudi.

– Camelia – spuse și femeia și tăcură pentru o altă veșnicie.

Din acest punct al poveștii noastre totul devine comun și, ca urmare, neinteresant. Poate fi ușor de dedus faptul că cei doi vor fi început o frumoasă aventură care se va fi încheiat oricum – finalurile nu sunt niciodată cele pe care ni le dorim și tocmai de aceea preferăm să nu ni le imaginăm până când nu ajung la scadență. Ba chiar și atunci, le negăm veridicitatea și le considerăm niște accidente nefericite ale destinului, cel care – singurul, nu-i așa ? – sabotează adevăratul final, cel fericit. De aceea, vom lăsa la voia întâmplării viitorul acestui cuplu, dar nu vom încheia înainte de a descrie următoarea scenă. Apăru ca de nicăieri un ospătar elegant care le oferi o sticlă de șampanie franțuzească. Pe eticheta sticlei era înfățișat un foarte frumos castel de nisip luminat, surprinzător, de soarele unei după amieze evidente. Consumară conținutul, nu înainte de a toasta, fiecare alegând fraze banale dar atât de potrivite pentru un astfel de eveniment comun, apoi se ridicară și plecară. În sală rămaseră câțiva tineri sărbătorind victoria echipei lor favorite de fotbal, o pereche de bătrâni care se țineau de mână și un bărbat cu un copil care consumau înghețată. Rând pe rând și aceștia vor părăsi localul, acesta se va închide pentru curățenie și pentru dimineața care va veni în prologul aceleiași zile, unice, primordiale și, drept urmare, fără amintiri. Ca singură dovadă vie a celor întâmplare acolo n-a mai rămas decât un petic de hârtie ascuns printre alte câteva sute, într-un carnet cu note de plată. Într-un elan de generozitate pe care, de altfel, nu și l-ar fi recunoscut niciodată, toată consumația fu plătită de femeia blondă. Dacă ar fi existat un Dumnezeu, ei bine, acesta nu ar fi lăsat niciodată să se întâmple așa ceva.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

lui Miguel Torga acolo unde este

Satul era în fierbere. Încă de dimineață femeile puseseră apa la încălzit pentru opărirea păsărilor de curte ce urmau a fi sacrificate. Bărbații, cu gâtul lungit în fața oglinzii, treceau grăbiți lama briciului peste bărbile groase și îndărătnice. Copiii dormeau încă, dar nu era departe momentul când agitația din curți avea să li se transmită și lor, perturbându-le somnul. Plânsul lor, însă, va fi repede domolit de mame cu cuvinte alese și alinturi. Apoi, dimineața unui sat este urâtă fără plânsul mofturos al copiilor lui.

Puține zile de sărbătoare trecuseră peste ei, de-a lungul istoriei recente. De aceea fiecare dintre acestea era întâmpinată cu atenție sporită, treburile diurne treceau într-un con de umbră și toți păreau a simți la fel. Satul se transforma brusc într-o imensă familie iar sentimentul pe care i-l putea insufla unui străin era unul al unei păci încremenite precum un zid în spatele căruia minuni minore creșteau și descreșteau după o logică proprie dar seducătoare. Nu trebuia decât să ți se permită a fi martor.

Acea, însă, era o zi mai specială decât celelalte. Și, deși la prima vedere, fiecare încerca să o disimuleze în diverse gesturi comune, emoția îi cuprinsese pe toți ca o febră. După ani mulți se întorcea acasă Vili.

Vili. Dacă ai fi întrebat pe oricare dintre săteni ce știa despre el, niciunul nu ar fi putut să-ți spună exact. Ba chiar amintirile tuturor nu ar fi fost îndeajuns ca să poți înnoda o istorie. Pentru că Vili plecase de foarte tânăr. Iar dacă plecarea unui tânăr nu este un lucru tocmai deosebit prin lumea largă – sunt atâția care o fac, aproape toți – opțiunea lui Vili de a alege liceul a fost un eveniment mai mult decât epocal pentru cătunul din munți; pentru că el era primul tânăr de acolo care înlocuise tradiția împlinirii majoratului pe coastele line ale munților, cosind ori adunând fânul pentru iarnă, cu eretismul unei dispariții de o efemeritate îndoielnică.

Plecase cu acordul nesigur al părinților. Mai ales mama era cea care încercă din toate puterile să-l țină acasă. Tatăl avea o constituție șubrezită de vârstă și muncă și locul lui trebuia luat de urmaș – singurul băiat între șase fete a căror soartă se țesea deja la alte războaie. Dar nu se putu cu nici un chip, iar cel care reuși să îi convingă fu bătrânul învățător, regăsindu-se într-un fel în destinul încă crud al copilului; dacă el ajunsese un institutor ramolit și năzuros al unei școli pierdute în inima munților, se simți dator să împiedice parcursul copilului în aceeași direcție.

Vili absolvi liceul. Și absolvi și o facultate. Aceste informații, deși cu greu, ajungeau și în satul lui natal. De venit nu o făcuse niciodată preferând să înlocuiască culcușul dulce al acestuia cu atmosfera nesigură dar atractivă a orașului. Și scria acasă foarte rar. Știa că fiecare rând nu reușea decât să o facă pe mama lui să suspine, iar pe tată să înjure cu năduf. Își asumase un anume egoism care, paradoxal, îl lega mai mult de locurile de mult părăsite decât oricare alt motiv. Aproape tot ce făcea era împotriva a ceea ce s-ar fi putut întâmpla rămânând acasă. Dar, cu toate acestea, veștile despre el ajungeau acolo, lumea lua act de ele și le disecau până la cele mai mici amănunte. Devenise un soi de emblemă la care se raportau zilele, anotimpurile, oamenii. Iar Vili era un om din ce în ce mai important. Vili era doctor.

Astfel de destine au arareori șansa de a mai întâlni un punct de inflexiune, un loc în care întreaga istorie a unui individ devine dintr-o dată incertă și intră sub semnul neplăcut al îndoielii; poate datorită instrucției, poate datorită unei anume plictiseli existențiale pe care o acumulează odată cu trecerea anilor și ca martor al atâtor suferințe umane... Cert este că Vili simți dintr-o dată nevoia să se întoarcă acasă.

Dacă l-ar fi întrebat cineva ce anume l-a determinat să o facă nu ar fi știut ce să răspundă. Se întrebă și el de câteva ori, căută prin memorie un gest, un obiect ori un chip cunoscut care să-i fii declanșat această reacție illogică, dar nu găsi nimic plauzibil. Acceptă doar ideea că este posibil ca, undeva în adâncul ființei, să existe un mecanism fin aflat într-o stare latentă și care, ca urmare a unei excitații, a unui impuls la fel de fin, imperceptibil, să se trezească brusc la viață și să înceapă să funcționeze din plin, antrenând cu sine părți din fizic și părți din suflet. Cu ce finalitate și din ce

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

motiv, acestea vor rămâne doar câteva din misterele care dau personalitate ființei umane. Lucru de care Vili era perfect conștient.

Așezară în fața bisericii un L mare format din mese de diferite dimensiuni înconjurate de scaune. Pe mese se odihneau oale și alte diverse recipiente încărcate cu bunătăți. Sticle butucănoase adăposteau vin vechi, negru și plin de putere, iar sub mese coșurile încărcate cu fructe de pădure așteptau momentul când aveau să fie ușurate de năvala simpatică a puilor de om. Câțiva lăutari își acordau cu deferență instrumentele – pregătiseră pentru eveniment o suită de piese clasice, așa cum ascultaseră la radio. Totul era pregătit într-un mod aproape luxos ceea ce conferea întregii scene un anume aer artificial, neobișnuit, în care personajele își găseau cu greutate și stinghere un loc convenabil. Femeile își dădeau coate și își șopteau cuvinte interzise, iar bărbații, mai dreپți ca de obicei, tăceau semnificativ, superior, lucru de care vor råde mai târziu la bufet.

Dintr-o dată se așternu liniștea. Pe drumul șerpuind printre munți precum o reptilă uriașă dar blândă, își făcu apariția un obiect minuscul care, în scurt timp, căpătă forma unei căruțe trasă de doi cai. În căruță doi oameni nemișcați, părând a nu fi conștienți unul de prezența celuilalt. Ca la un semn, sătenii se adunară într-un grup compact, alcătuind un fel de organism cu mai multe inimi dar cu un singur sistem nervos; de departe grupul părea o arătare nemaivăzută, ce își schimba în fiecare moment forma și atitudinea, fără ca din aceasta să răzbată vreun gest de ostilitate. Orchestra atacă un vals aducând mai mult a sârbă, însă plăcerea cu care o făceau, farmecul noutății, acopereau micul inconvenient – fericirea nu are nevoie de formule.

Vili așa îi vedea și dintr-o dată simți o vie emoție. Plecând de acasă lăsase să se strecoare în inima sa răceala, își spusese că viața lui – cu un viitor generos – avea să continue pe alte coordonate, mult mai vii, mult mai seducătoare, că nu mai avea nici un motiv să reînnoade vreo legătură cu lumea copilăriei, a amintirilor frumoase dar de un patetism pe care prefera să-l refuze. Era hotărât că trebuie să devină un om al timpului, ba chiar un revoluționar capabil să miște munții unui status quo în care fusese aruncat fără voia lui.

Apropiindu-se de casele acelea scorjite, de căpițele de fân ce prindeau a se ridica anunțând iminența toamnei, de prezențele minuscule care păreau atât de străine și totuși aparținând unui fond

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

comun de care nu se putea dezice, siguranța sa nu mai era atât de clară. Cu fiecare metru parcurs se strecura în inima lui îndoiala. Teama că poate greșise plecând de acasă, că, în ceea ce alesese, nu găsisese finalitatea dorită, că în sufletul său se acumulasera de-a lungul anilor doar deziluzii și mici suferințe, se lărgise un gol pe care nu îl putuse umple cu nimic altceva. Și cât căutase... Se simți surprins că tot drumul nu se gândi decât la aceasta. Deși ar fi putut să își închipuie ce avea să facă după. Lăsase totul la voia întâmplării, lucru care i se întâmpla foarte rar. Putea foarte bine să rămână, așa cum putea pleca fără să privească în urmă. Oricare dintre alegeri ar fi fost pentru totdeauna.

Mai era de parcurs un kilometru, dar distanța era deja prea scurtă. Între săteni și car se întinsese un pod nevăzut și tăcut, între încheieturile căruia se acumulau tensiuni nenumite, venind de nicăieri.

Brusc atmosfera fu animată de un tunet puternic și imediat începu să plouă. O ploaie din aceea rară, căzând precum o cascadă, sau precum un blestem. Sătenii se regrupară imediat sub șopronul bisericii, însă ploaia îi udase deja până la piele. Hainele lor de sărbătoare arătau acum jalnic, părul femeilor ieșise de sub masca coafurilor de conjunctură acoperindu-le haotic fața, în timp ce pe obraji, dâre colorate de sulemeneală se întindeau la fel de neregulat, urâțindu-le. Privindu-le, aveai impresia că au fost extrase dintr-o piesă de teatru antic și aduse, prin cine știe ce magie, tocmai aici, confuze și pline de spaimă. Valsul se transformă într-o cacofonie sonoră apoi într-o tăcere vinovată. Dar nu plecă niciunul.

Căruța intră cu viteză și nu se opri decât în fața bisericii. Vizitiul sări și se adăposti într-o clipită. Vili rămase sus. Pur și simplu nu se putea ridica. Picăturile de ploaie i se prelingeau pe barba cărunță, alcătuiind la baza ei un mic torent prăvălindu-se pe genunchi. Printre ele reuși să vadă chipurile încremenite ale celorlalți, feliile de pâine muiate și stâlcite, vinul schimbându-și culoarea și consistența, fructele luate de iureșul apelor, crengile pomilor agitându-se nemulțumite. Până și părinții lui – niște bătrâni neinteresanți, despre care își amintea vag câte ceva – rămaseră deoparte, întrebându-se dacă nu cumva bărbatul matur din căruță greșise adresa.

Vili privea grupul fără să scoată o vorbă. Ar fi vrut să le spună “iată-mă!”, să le strige în urechi cât de nerăbdător era să revină, la câte renunțase și la câte mai era dispus să renunțe numai ca să îi revadă și numai ca să se revadă, să pună ultimele piese ale unui puzzle cu care își confundase toată

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

viața, dar tabloul acesta nu îi inspira decât mila. Și senzația stranie că un vis frumos era pe cale de a se risipi într-un abur discret.

Iar el, la rândul lui, era privit. Cineva tuși undeva în spatele grupului fără să fie băgat în seamă. Resturile unor sentimente neclare dar sincere se adunaseră într-unul singur ce emana acum precum o undă luminoasă. Corpul era amenințat de o prezență străină, chiar natura se grăbise să îi prevină. Însă această explicație se va materializa mult mai târziu și nici nu va fi luată prea mult în serios.

Lui Vili i se făcu frică, frig și se agăță de imaginea unei aspirine ca de cea a unui duh. Sub protecția acesteia apucă hățurile, le privi nesigur, apoi apucă biciul și, pocnind, întoarse căruța și dispăru fără urmă. La foarte puțină vreme după aceea ploaia se opri și soarele străluci din nou deasupra satului. Care știa că, într-o zi, Vili se va întoarce.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Din urmă, fluturând o batistă roșie, Vili

Pornea drept favorit. Viața îi întinsese în față planul neted al unui covor roșu, acela cuvenit învingătorilor; iar el îl călca natural, puțin arogant, puțin nemulțumit, concentrat asupra lucrurilor importante, interesant. Vili. Numele – singurul lucru din existența sa care îl deranja, călcâiul vulnerabil, poarta veche, defectă, secretă, bine disimulată în spatele unei siguranțe de mucava. De altfel, foarte puțină lume îl cunoștea astfel. El se recomanda Rudi. Ei da, Rudi : masculul rasat, betonul siguranței de sine, spotul luminos de la intrarea în palat. Rudi. Și avea grijă să stea departe de oricine îl cunoștea sub cealaltă identitate.

Interiorul unei locuințe scumpe, largi, ireverențioase. Rudi își aranja afectat papionul; zâmbea unei oglinzi mimând perfect realitatea. În oglindă, interiorul unei locuințe scumpe, largi, ireverențioase, Vili aranjându-și afectat papionul, zâmbind realității. În spate, glasul soft, profesional al femeii, imitând un hit la modă, dizolvându-și prin fizic concentratul erotic abia administrat. “Ești fericită?” o întrebă Rudi indiferent la răspunsul ce se pregătea să vină. “Da, pisoiaș” ajunse răspunsul care mai devreme se pregătea să vină. Rudi mulțumit de viața lui, de cei sau cele care intrau și ieșeau din aceasta fără cenzură, fără invitație, în virtutea unui sistem vag, cu o geometrie variabilă. Vili o privi din oglindă – o carnație splendidă, un afront adus umanității. Îi plăcea – forma aceea aleasă, de o construcție unică și aducând înfiorător de mult a femeie. S-ar fi putut îndrăgosti de ea dacă... Rudi o privi prin oglindă; blondă, părul lung, mătăsos, pieptul generos și oarecum strident, mâna leneșă de pe pernă, o femeie frumoasă fără îndoială, dar aducând înfiorător de mult a obiect. Iar el ura obiectele. Îi confirmase deplina superioritate, îi gonflase încrederea până la refuz... Obiecte. Cândva va scăpa umanitatea de ele, le va lua pe toate, pe rând, și le va duce departe, într-un loc accesibil doar urii sale, o lume al cărui stăpân era doar el însuși. Rudi surâse puțin trist. Vili nu. Încetase demult să mai constituie o alternativă; era doar o mască, chipul secret din oglindă, focul mocnit al furiei celui alt, supărătoarea distanță dintre perfecțiune și negația acesteia.

Îi plăcea să se trezească în fiecare dimineață cu cineva lângă el, în pat. Întotdeauna o alta, niciodată cea mai bună. Femeia. Nici nu își propusese să o găsească deși o tot căuta. Tot timpul.

Astfel : Rudi seara, intrând în cea mai cochetă discotecă din oraș. Zâmbetul superior, spatele drept, parfumul și printre ele bărbatul adulmecând plin de răbdare și încredere vânatul. Masa întotdeauna rezervată, undeva la nivel, deasupra ringului. Numai JB sec, dublu. Formele. Unduindu-se apetisant, concretizând oferte, oferindu-se generos oricărui preț corect. Privirea focalizată pe una, încadrată într-o aură vizibilă numai pentru el, plasa fină căzând pe nesimțite, acoperind-o, prinzând-o a într-un clește din care nu mai are scăpare. Rânjetul lui Rudi. Grimasa lui Vili.

Intrau râzând, excitați de viață, de iminența risipei, disoluției. Rudi se dezbrăca întotdeauna primul, iar ele îl priveau, erau obligate să îl privească. El urmărindu-le surpriza sau imitația acesteia, nerăbdarea sau plictisul abia mascat, interesul sau doar rutina, el urmărindu-le. Vili cădea odată cu cămașa, cu papionul își ascundea ochii, în pantofi își găsea ascunzișul, locul unic, nedescoperit, acolo unde rușinea nu îl putea găsi, acolo unde sufletul se confunda cu mirosul într-un exercițiu de supraviețuire, într-o retorică mută a rezistenței mici, lipsite de sens, Vili ascunzându-se.

Apoi femeile. Mai aprige sau mai tandre, pline de imaginație sau doar mulțumite cu puțin, materne sau sălbatic, abandonându-se delicat sau participând cinic, femeile lui Rudi. Le plătea regește, înainte. Număra bancnotele leneș, parșiv, le întindea cu jumătate de gest, ele trebuiau să se întindă după hârtii, trebuia să se umilească, ele doar primeau banii, iar banii erau ai lui.

Dimineața se așeza în fața oglinzii în care îl aștepta Vili. Singurul moment al zilei în care Rudi nu era atât de sigur, în care se simțea controlat, urmărit de o prezență stranie dar cunoscută, invizibilă și certă în același timp. Privea atent oglinda, o sonda cu toată puterea siguranței sale, cu tot cinismul și nu vedea nimic. Doar imaginea tandră din spate a unui trup de femeie, fără apărare, descoperit. Și furia... "Ești fericită ?" le întreba Rudi indiferent la răspunsul ce se pregătea să vină. "Da, pisoiaș" ajungea răspunsul care mai devreme se pregătea să vină. Se apropia de ele patern, cuprins de un sentiment special, de gheara unui impuls, se lăsa în genunchi lângă trupurile perfecte, atât de bine construite, gelos pe inspirația celui care le concepuse, pe lumea acestuia inaccesibilă până la capăt, întotdeauna mai vastă, afișată numai și numai în ciuda lui. Rudi transformat într-un adversar necesar, urându-le, pregătindu-le de o călătorie, ultima... Din urmă, fluturând o batistă roșie, Vili.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Singur

Ușa se compune din patru tăblii cândva dispuse simetric. Ea desparte în două jumătăți peretele dinspre sud al casei. Este singura ușă prin care se poate pătrunde și prin care locuința poate fi părăsită. Casa este înconjurată de fâșii de gazon netuns, mărginite de trei alei pietruite. Întreg complexul este plasat undeva la marginea localității, departe de tumultul din centru (de altfel nu ar avea nici un farmec o casă plasată pe strada principală, între primărie și sediul jandarmeriei, din motive lesne – dar nu obligatoriu – de înțeles). Localitatea – ca atâtea altele: mărunță, același procent de oameni preocupați de *altceva*, aceeași țară, același continent... iar eu sunt nevoit să pun capăt acestei descrieri plictisitoare și fără rost pentru că, emițând un scrâșnet prelung, ușa se deschide larg lăsând să-i pășească pragul spre interior un individ al cărui nume și poziție socială cred că îmi scapă. Pe bune. Ar putea fi un funcționar, o curvă, un extraterestru, ar putea fi tata, răposatul (despre care voi vorbi ceva mai încolo), aș putea fi chiar eu. În povestea asta e posibil orice.

Individul pătrunde cu pași ezitanți. Este obosit ? Bolnav ? Beat ? Este. Se oprește după încă un pas și, cu o privire prelungă, îmbrățișează încăperea – un spațiu sărac cu : un scaun, un pat, alt scaun (a fost tapițat de mult, cândva), un cuier și un loc gol, într-un colț, unde presupun că ar fi trebuit să fie o masă sau ceva ținând loc de masă.

Pașii conduc individul în direcția patului. După toate aparențele, omul pare a fi unul normal din punct de vedere anatomic; ceea ce înseamnă că deține și un fund (și tata avea unul – și ce fund avea – dar asta nu a împiedicat să i-l mănânce porcii, detalii ceva mai încolo). În curând fundul va acoperii una din marginile patului, opțiune însoțită, în mod obligatoriu, de un oftat. Sau de un vânt. În general, orice trup trecând din mișcare în repaus (sau invers) este supus unor presiuni a căror rezultată se localizează în stomac, fapt care generează o emisie de gaze. Pe unde, cu ce intensitate, în ce concentrație, sunt chestiuni care fac diferența (în caz că informația poate fi utilă cuiva, eu elimin întotdeauna pe gură – râgâi).

Fundul se așează. Printre cele două fese se insinuează un vânt, discret, soft, dar suficient de puternic ca să pot afirma că ele, fesele, nu-mi aparțin. Individul își petrece o bună bucată de vreme

stând. Doar stând. Poate că este interesant de știut cât poate sta unul fără să comită alte mișcări și fără să se gândească la ceva anume. O oră ? O după-amiază ? Cel mult.

Apoi deschide gura și lasă slobodă o propoziție plină de sensuri, una care, de regulă, are darul de a te pune pe gânduri. Zice: “sunt singur.” Cuvintele, doar două, curg greu, să zicem ca uleiul CASTROL (poate că este o comparație deplasată dar e reală, uleiul CASTROL este excesiv de vâscos și incompatibil cu cerințele motoarelor autohtone); asta înseamnă că sufletul, vremelnic aciuit în acest corp, este invadat de tristețe. Închipuiți-vă, omul este singur, pe moment asta îl doare cel mai tare (cum m-a durut și pe mine – ah! cât m-a durut – atunci când pe tata l-au mâncat porcii; detalii mai încolo). Mi-e groază să presupun de ce. Sunt atâtea motive pentru care poți fi singur. Sau poate nu există niciunul. Are singurătatea o motivație? (în sfârșit o întrebare mai ca lumea). Să ne gândim :

Are; atunci lipsa motivației egal neantizarea singurătății (asta înseamnă dispariția singurătății, pentru cine nu pricepe... o las așa) dar și a identității, iar eu nu mi-am propus să vorbesc despre plante.

N-are; atunci orice motiv, oricât de neînsemnat, oricât de subiectiv umple *golul*. A umple golul astfel încât pluralitatea să fie Totul. Și revin la a). N-am rezolvat nimic. Lasă...

Bietul om, e singur. Acum s-a ridicat în picioare și se plimbă prin cameră haotic. Observ că evită locul acela unde ar fi trebuit să fie o masă sau ceva ținând loc de masă; nu-mi dau seama de ce (voi afla prea târziu).

Spune din nou: “sunt singur”. Nasol. Situația tinde să devină dramatică. Să-l ducă mintea la suicid (“ce denumire simandicoasă pentru un act în urma căruia riști să-ți murdărești nădragii” – este un citat pe care îmi face plăcere să-l reamintesc cu fiecare prilej favorabil și nu doar pentru că, din întâmplare, îmi aparține)? Așa cum l-a dus pe tata? Urmând logica firească a lucrurilor înclin să cred nu este cazul. Insul pare un om simplu. Și tata era, și ce simplu... Asta până l-am găsit în cocina de porci, tăvălit printre resturi. A venit momentul să detaliez.

Parcă îl văd și acum, încadrat de cei doi vieri de prăsilă, cu râturile pline de sânge, iar el, el...(voi nu puteți vedea asta, dar îmi dau lacrimile povestindu-vă, țin să o știți și p-asta, să vedeți ce individ sensibil poate produce o partidă de sex) o masă diformă de carne și rahat pe care am strâns-o cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

lopata, am încărcat-o în roabă și de acolo – din bun simț – într-un coșciug imediat sigilat. L-am băgat în pământ fără slujbă. Nici acum nu știu dacă s-a sinucis sau dacă a fost un accident. Era un om simplu, repet. Și singur. Cam singur.

Am sacrificat ambii porci mai târziu, i-am vândut, iar cu banii obținuți i-am făcut bătrânului o cruce din marmură neagră – în viață n-a avut un lucru mai ca lumea. Nici copii prea buni, dar asta e deja altceva. Poate că el nu a fost un tată bun (fac eforturi să termin odată cu amintirea asta dureroasă, așteaptă și altele)...n-am știut niciodată ce fel de tată am și nici nu cred că m-a interesat cu adevărat . A trebuit să-l întâlnesc p-ăsta care nici măcar nu este original smiorcăindu-se că este singur; cine nu e?

Individul și-a extins aria deplasării. Merge deja pe pereți. Nu mint, merge pe pereți. Ciudată treabă, cum reușește ? Cred că nici nu își dă seama. Altfel ar pica precum un sac cu cartofi (rațiunea te împiedică de cele mai multe ori să faci lucruri imposibile, posibile altfel). Și mie mi se întâmplă uneori să fac lucruri neobișnuite, atunci când sunt copleșit sau absorbit. După ce a murit tata am fost atât de obsedat de asta încât mi s-a întâmplat să mor și eu pentru o vreme. O zi, probabil două, nu știu exact câte. În moarte timpul are o altă curgere, cel mai probabil în sens invers.

După ce m-am trezit mi-a fost mult mai bine. La urma urmei asta trebuia să se întâmple și dacă tot există posibilitatea să arunci totul pe spinarea destinului, de ce să nu o faci. Totul e să-ți fie nițel cald. Mănâncă, bea, secretează, asta contează. E viața. Ideile nu folosesc la nimic dacă nu pot fi materializate într-o linie de împachetat pui, sau într-un număr din PLAYBOY, versiunea romanian sluts. Ce îi folosește ăstuia să se tot lamenteze și să umple pereții cu tălpi. Zice că e singur. Foarte bine. Excelent. Brici. Toți suntem singuri. Nu e un defect. Ba chiar afirm (eu singur) că este cel mai neprețuit dar, oferit moca. De la înălțimea importanței tale (pentru că ești important, trebuie să o știi) să te poți revolta, să-ți dai tu însuși la gioale, să-ți dorești disoluția și să-ți conduci chiar tu ființa către abis; ei da, iată o misiune demnă de ceea ce ești. Sunt convins că dacă fratele Adam n-ar fi păcătuțit pe propria răspundere (Eva n-ar fi putut să-și treacă în cont curajul asumat al revoltei gratuite, al sacrificiului inutil; ea este doar un ideal pentru care, uneori merită să pierzi, dar idealurile nu *au* ci doar *dau* viață), Dumnezeu însuși l-ar fi dăruit cu păcat.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Doar că aceste considerații le fac mai degrabă pentru mine, împotriva amintirii angoasante a morții tatălui. Individul nu dă nici un semn că l-a pocnit și pe el, așa, din senin revelația fericirii de a fi singur. Sau poate l-a lovit și ceea ce se întâmplă este doar formă; scaunele au devenit surcele, patul la fel, iar fragmentele lemnoase zac înghesuite în locul în care ar fi trebuit să fie o masă sau ceva ținând loc de masă. Și ard. “O brad frumos, o brad frumos” (lemnele sunt din brad, are dreptate). Flăcările îi luminează fața. Nu-mi dau seama cât din lumină aparține flăcărilor. Aș putea să mă apropiu dar simt că i-aș tulbura intimitatea. Și alegerea. Pentru că, iată-l pășește încet dar ferm în vâlvătaie. Un pas, celălalt, tot corpul. Nici un icnet, nici o schimonoseală. Îl PLACE ! Acum a aflat, știe. Dar... un ultim strigăt... nu înțeleg... zice, “sunt singur!!!”...

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Condoleanțe

Primul îmi strânge mâna unul dintre unchi. O mână umedă, rece, butucănoasă. În colțurile ochilor zăresc ceva lucind a lacrimi. Nu știu dacă de durere sau doar din cauza frigului. “Condoleanțe”, îmi spune și trece mai departe. Urmează un alt unchi. Și încă unul. Apoi soțiile lor, copiii, în șir indian. Întreg șirul vine de departe – au înfruntat gerul împreună cu trenul care i-a adus tocmai aici – trece prin fața mea și se oprește în ultima cameră, în mijlocul căreia stă întins tata. E mort.

Îi observ împiedicându-se cu gesturi care nu le sunt comune, păstrează câteva minute de tăcere, se gândesc la clipele mai rare sau mai dese petrecute cu acesta, o privesc cu compătimire pe mama prăvălită lângă coșciugul plin cu bani, flori lumânări aprinse și tata. Apoi ies în același șir, ocupă celelalte camere, intră în conversație cu ceilalți deja sosiți, aduceri aminte, într-un târziu voci ridicate și râsete – mortul a fost un individ vesel.

Tata este un mort frumos. Un mort frumos nu este la fel ca un viu frumos. Criteriile de apreciere sunt diferite și oricum neînsemnate – ele nu mai contează; în astfel de momente categoriile estetice deviază în derizoriu, iar de acolo în apa murdară a blasfemiei, apă în care tocmai mă scald. O fac pentru tata, pretind că mă înțelege.

“Condoleanțe”, mă trezește unul dintre vecini. Abia a aflat. Îi observ pijamalele pe sub pantalonii trași neglijent peste, ochii tulburi, tremurul buzelor și imaginea asta valorează pentru mine mai mult decât orice. Chiar decât aceea a unui tată ridicându-se aureolat deasupra noastră, binecuvântându-ne. Erau prieteni buni.

Mama s-a dizolvat în lacrimi și astfel umblă bezmetică prin moarte după cel răătăcit. Fervoarea cu care o face ar trebui să miște până și o piatră, dar abia reușește să ne enerveze pe noi. Pentru că nu putem face la fel. O iau de după umeri și o implor să se liniștească. Nu reușesc. Poate nici nu vreau.

Viii se succed unul după altul, același ritual, aceeași piesă pentru un singur spectator – tata. “Condoleanțe” spun toți; îi ascult, ne îmbrățișăm, ei își afișează tristețile și pleacă. Au de mâncat, au de spălat, au de satisfăcut instincte, trăiesc. Nu pot să-i învinovățesc pentru asta. Pot doar să îi observ și să îi urăsc. Gratuit.

Zilele următoare nu sunt cu nimic mai ușoare. Tata – fizic se odihnește învelit cu doi metri cubi de pământ galben. Tata – spirit bântuie dezorientat prin casă, prin curte, prin visele noastre chinuite. Iar noi, familia, ne ciocnim unul de altul mecanic, în dansul aritmic al neputinței. “Va trece și asta”, zic dar nu sunt crezut.

Viața mă obligă să mă manifest în folosu-i. Acasă fac dragoste de parcă m-aș prăbuși. Cad de undeva de foarte sus, nu întâmpin nici un obstacol, căderea mea este atât fluidă încât îmi înghite până și strigătul disperat. Toată gimnastica asta nu face decât să-mi amplifice durerea, îl îngroapă încă o dată pe tata. Pe ea o satisface și o invidiez. Dar nu o fac. Îmi este suficient să o știu vinovată.

Apoi adorm. Același somn, același vis. Patul de spital prea înalt, salteaua incomodă, ruptă, ieșită din uz, tubul subțire din plastic care îl îndoapă zadarnic cu sânge, nerăbdarea, cearta – “nu mă mai ține de mână! nu mă mai ține de mână!” – spasmele, lacrima nevinovată și imposibil de cenzurat, moartea. Am aflat că nu poți salva un om numai mângâindu-i piciorul nervos și asigurându-l că totul va fi bine. “Condoleanțe”, îmi spune doctorul; cu o mână extrage acul pompând inutil lichidul vital, iar cu cealaltă se scarpină în fund. Răzbunare ? Rutina ? Tata nu i-a iubit niciodată.

Mă trezesc. Prietenii se simt datori să-mi transmită telefonic condoleanțe. Le mulțumesc. Știu că nu le pasă, cel mult o curiozitate reziduală care îi îndeamnă să mă vadă, să mă audă. Cum vorbesc, dacă am slăbit, dacă am ochii umflați, poate m-am schimbat... Nici un spectacol, oricât de prost, nu trebuie pierdut.

“Condoleanțe!”, îmi strigă unul pe stradă, de pe partea cealaltă, din mers. Se grăbește, dar nu vrea să pară nepăsător, deși așa este. Nu-i răspund; nici nu-mi amintesc să-l fii cunoscut vreodată. Poate tata... De ce toți îmi transmit condoleanțe ? Ce amestec am eu în moartea tatălui meu ? Sau poate că ei cred că, anunțându-mă asta, rostind un cuvânt care nu mi-a spus niciodată nimic, devin părtași ai durerii mele, mă ușurează de povară, îmi fac un bine. Greșit ! Îmi fac rău. Dar nu am ce să fac, trebuie să îi ascult, să le strâng mâinile, să le adulmec falsul. Intru în jocul ăsta stupid și nu pot să mă revolt. Aș vrea să mă revolt dar nu pot. Pe tata nu mi-l mai aduce nimeni înapoi.

“Condoleanțe”, îmi spune vânzătorul de la pâine, “am fost coleg cu tac-tu la orfelinat.”

“Du-te dracului!”, îi las pâinea și ies.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Din păcate nu-l ucide nimeni

Aceasta nu este o poveste adevărată ci doar o ficțiune pseudo-polițistă în care Rudolf se întoarce acasă. Din păcate nu-l ucide nimeni. Încă. Rudolf : 47 de ani, față roșie pe fond alb, dinți puternici dar rari sau dinți rari dar puternici, căzuți de curând, oricum, picioare scurte, mincinoase, egale, fără platfus dar cu varice, privire pătrunzătoare fără ochelari, cețoasă cu ochelari, singur. Ține cheile în buzunarul din dreapta - șase bucăți din care cinci nu-i mai folosesc. Cu a șaptea deschide ușa, o trânteste de perete și pătrunde în casă pe geam. Nu se descaltă, în schimb își dă jos pantalonii. El știe că între două necesități primează cea mai stringentă. Apoi trage apa. Apa se lasă trasă și râde lasciv. În cascade, până este absorbită de viscerele instalației menajere. După care tace. O face fără să fi spus ceva ceea ce nu este chiar atât de simplu.

Nimic nu este simplu cu Rudolf. Iar Rudolf nu e simplu cu nimic. Simplu.

În fața oglinzii ajunge absolut întâmplător și tot întâmplător în fața oglinzii se oprește. Dacă ar continua s-ar lovi cu capul de sticlă. Nu continuă. Se privește cu interes. Apoi cu coada ochiului. Apoi aplecat, printre picioare. Apoi printre degetele de la picioare. Apoi cu ochii închiși. Apoi cu ochii deschiși. Cu desfăcătorul de conserve. Apoi doar cu desfăcătorul de conserve. Degeaba. Nimic nu ține să-l satisfacă astăzi pe Rudolf. Nici măcar partida obișnuită de unisex. Se știe, mâna dreaptă, penis semierect, mișcări susținute perpendicular pe planul descris de testicule (secțiune transversală), ochii - reveniți în orbite după o complicată operație de cuplare - priponiți pe sânii de hârtie ai unei frumoase femei de cultură din Africa. Un rictus atentează la echilibrul gurii, o nouă pagină din PLAYBOY (ediția D.S.Boerescu), nr.3/2000, va primi mugurii unei vieți refuzate. Și îi primește. Între sânii de hârtie. O perversitate de care nu ai cum să te amuzi. Dar te amuzi.

Hârtia este strânsă în pumni cu ură (scenă din HAMLET, varianta pentru filmul mut), mototolită; printre diferitele fante deschise confucianist se scurg firicele de lichid spermatic. Unul cade direct pe covor pe desenul unui triunghi echilateral. La o treime de bază și două treimi de vârf. Va fi strivit cu talpa. Revista este închisă cu grijă și poposește în locul de unde a fost luată - un vraf de reviste porno, situat în bibliotecă pe raftul numărul doi (literatură obligatorie, autori străini), între bibeloul

cu șoricelul care ronțăie porumb și fotografia părinților ținându-l în brațe. Nu pe șoricel, pe Rudolf. În același cadru se observă, deasupra, un roi de țânțari Anofel, în spate o fereastră cu dublu grilaj, iar în față un bărbat plângând și o femeie râzând de acesta. Rudolf are fața acoperită. Cel mai probabil cu o pânză îmbibată cu cloroform, pentru că nu urlă.

Din păcate nu-l ucide nimeni. Încă.

Se lasă seara. Grea. Rudolf fixează pilonii, întinde bine corzile, până dimineată nimeni nu va schimba această stare de fapt. Abia acum deschide televizorul. Apoi îl închide. Apoi iar îl deschide. Îl închide. Îl deschide. Îl închide. Îl deschide. Rânjește. Încă o dată mașina s-a opus, umilă, voinței omului. Postul local prezintă o interesantă emisiune despre deținuți. Unii sculptează, alții muncesc la vie, citesc, privesc la televizor (dar fără să-l vadă pe Rudolf, este doar o înregistrare), scriu cărți poștale care încep cu "draga mea..." Ideea e că toți ies de acolo reeducați. Și deflorați. Pe programul principal al televiziunii naționale este transmisă o emisiune de divertisment. Așa se numește, "Emisiune de divertisment." Divertismentul provine din faptul că fiecare număr este diferit de toate celelalte. Fără ca aceasta să se observe. Spre exemplu, unul cu capul acoperit cu fire lungi de păr rar, cântă în duet cu una blondă, bună, una cu care probabil, în particular, se și culcă. Se privesc cu interes, prin aer zboară câteva stoluri de balonașe de săpun, unele se sparg în capul lui de unde se scurg pe nas și de acolo în gură - e playback oricum - altele poposesc pe umerii femeii care se înfioară de plăcere. Sau poate doar o taie udul. Sau poate i s-a făcut frig. Sau poate se excită. Sau poate așa se înfioară ea de câte ori balonașe de săpun îi ating umerii. Piesa muzicală decurge lent deși este un r'n'r în maniera anilor '50, dar numai după ocuparea Ungariei, la un moment dat stocul de săpun se epuizează și este imediat înlocuit cu cubulețe din carton expandat azvârlite metodic de pe serpentină. Apoi totul se termină cu refrenul repetat de două ori. Emisiunea este pigmentată cu anecdote pline de haz la care, însă, Rudolf nu râde și cu numere de dans modern executate de balerine grase, numere din care nu lipsesc rotații ale feselor în sensul acelor de ceasornic. Fesele sunt dezgolite. Ca și creierii lui Rudolf. Într-un târziu televizorul este închis. Iar deschis. Iar închis... același lucru, dar cu mai puțin farmec. Apoi este oprit. Rudolf oftează ca un om cuprins de oboseală. Apoi ca un om care a primit o lovitură a sorții. Apoi ca un om care are astm. Apoi ca un om care a

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

descins pe Marte. Apoi ca un om care stă pe gânduri. Apoi ca un om care cedează locul. Apoi ca un om care nu are nici o idee. Ca mine.

Din păcate nu-l ucide nimeni. Încă.

Un om normal, după toate acestea, ar trebui să meargă la culcare. Rudolf este un om normal dar nu merge la culcare. Nu-i este somn. Se ridică din fotoliu (deși, mai devreme, nici nu se așezase) și începe să măsoare cu pasul lungimea camerei. Și lățimea. Este pătrată. Mâinile stau strânse la spate, capul aplecat, ridurile expuse pe întreaga suprafață a frunții și pe fund (cele în exces), o expresie încruntată i se întipărește subit pe chip – prototipul intelectualului slav. Lipsesc doar ideile. Pe alocuri și gândurile.

În acest moment sună telefonul. Rudolf ridică receptorul, vorbește și închide. Abia apoi observă că aparatul este decuplat. De fapt nici nu există. În sfârșit, cade pe gânduri. Conform unui banc antic, nu se zdrelește decât la coate. Este o oportunitate – Rudolf căzut. Dar nu-l ucide nimeni. Încă.

Adoarme. Asta trebuia să o facă de mult. Asta face dintotdeauna. Un somn adânc, îngust, deasupra căruia strălucesc trei stele. Neimportante. Pitice. În jurul celei de-a treia se rotesc opt planete. Pe aceeași orbită, în sens opus, două câte două. Nimeni nu întreabă cum este posibil pentru că nimeni nu știe. Un mister. Oarecare. Și tocmai în somnul lui Rudolf. Astfel :

- se ciocnesc primele două planete (opt cu unu, spre exemplu);
- o muscă aterizează pe gura lui Rudolf și începe să sugă din saliva prelinsă pe-afară;
- musca râgâie (sau poate Rudolf);
- dispar 1,5 miliarde de ființe, și ?

- se ciocnesc alte două planete;
- pătura alunecă de pe trupul inert și cade;
- musca se sperie și pleacă; va reveni într-o altă conjunctură; poate o novă, poate un cancer;
- nu mai moare nimeni;

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

– se ciocnesc planetele trei și cinci; fac un zgomot teribil dar în încăperea lui Rudolf nu se aude decât ceasul deșteptător CEAİKA; este cu zece minute în urmă și indică o altă dată;

1,2,3) un vis de groază în care un porc este înjunghiat temeinic de doi țărani; țărani par fericiți, grătarul sfârâie hipnotic, se aud primele colinde, porcul este Rudolf;

– se ciocnesc ultimele două planete; logic; brusc ochii lui Rudolf se deschid larg, uimiți și umezi. După care se închid – aștrii erau, totuși, prea mici.

În puterea nopții, o siluetă se furișează pe lângă oțetari, prin boscheți, pe lângă clădire. După o vreme apare și umbra. “De ce întotdeauna trebuie să întârzi?” Silueta trece mai departe. Din ce în ce mai departe de somnul lui Rudolf. Pe care nu-l ucide nimeni. Din păcate.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Adesea mi se întâmplă, ca oricui dintre noi (bănuiesc), să ies jalnic (mi se pare mie) în fotografii făcute cu diferite ocazii. Cu ochii pe jumătate închiși sau roșii, prins în mișcare, cu gura căscată, dintr-un unghi care supralicitează defectele, palid sau cu părul vâlvoi ș.a.m.d.

Le privesc ciudat, cu o strângere de inimă. Uneori mă liniștesc spunându-mi că nu seamănă nici pe de parte cu mine. Că o lumină proastă sau un moment neprielnic nu înseamnă mare lucru. Ceea ce nu suprimă tentația de a le scoate din circuit, de a limita numărul ochilor care să le vadă. Față de imaginea din oglindă, cu caracter privat, rutinizată de exercițiul cotidian și volatilă, fotografia are un regim extra-ordinar, care te expune unei vizibilități (micro)sociale.

De aceea, posibilitatea de a-ți construi singur o imagine, fie doar cu ajutorul cuvintelor, e întrucâtva un privilegiu. Puzzle-ul de coordonate fizice [sex:M, ochi verzi, cca. 80 de kg.-dar am fost și mai slab, să știți! (iată retușul), 1,73 m, păr șaten, mustață și barbă-proaspăt lăsată, experimental; astă vară umbla ras pe cap (de l-a speriat și pe E. Uricaru, președintele U.S.R.)], geografice [n. la Botoșani, armata

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

(t.r.) la Bacău, studiile superioare la Iași, unde e și domiciliul actual, cartierul Tătărași, adică nu în zonă centrală], socio-profesionale [creștin-ortodox (semi/sfero-practicant), nu este înscris în nici un partid politic, lector la Univ. "Al.I.Cuza", doctor în sociologie, membru al Club-ului 8 ș.a.m.d.], psiho-culturale [ușor recalcitrant (nu totdeauna), perseverent, talentat (după unii), lipsit de talent (după alții), reflexiv, abilități discursive (cu manifestare intermitentă), aptitudini manageriale (netestate, totuși, cu instrumente omologate)], literare [debutează cu poezie, se face cunoscut ca prozator (cu volumul, bine primit de critica literară, "Cheta la flegmă", minus (în majoritatea cazurilor, dar nu în toate) titlul), publică eseuri și se pregătește cu texte pentru teatru], coordonate virtuale [dlungu@uaic.ro] – așadar, acest puzzle, cu piese manufacturate personal, construiește o identitate, o fotografie, pentru care am ales lumina, unghiurile favorabile, am efectuat mici retușuri. E ceva între fotografia de buletin (o clipă am fost tentat să spun "pașaport") și cea "artistică", de pus pe coperta cărții; între ce spun alții că sunt și ce cred eu în această privință.

Am pus aparatul foto pe computer, l-am amorsat, am dat fuga în fața lui și am zâmbit. Trebuie să mărturisesc, totuși, că nu sunt fotograf profesionist.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Duminica domnului Chichifoi

Domnul Titi Chichifoi, începând de prin luna mai, în fiecare duminică dimineața tăia câte un iepure. Se trezea pe la șapte, se spăla pe ochi și, pe stomacul gol, începea să-și ascuță cuțitul. Operațiunea dura între cincisprezece și douăzeci de minute, după cum doamna Clara Chichifoi îi utilizase tăișul în alte scopuri, cu toate că el, soțul ei, îi interzisese cu desăvârșire acest lucru. Dar nu se putea supăra pe Clara, fiindcă, chiar de la bun început, adică chiar din momentul când l-a rugat pe nepotul său, maistru la IUPS, să-i confecționeze un instrument adecvat sacrificării micilor animale, a știut că soția sa nu se va putea abține să-l folosească în scopuri străine. Cât timp ascuțea „hamgerul”, cum îi plăcea doamnei Clara să-l numească, cugeta la alegerea ce o avea de făcut, ce exemplar va sacrifica în acea dimineață de duminică însorită, când razele blânde poposeau pe paharul cu vin rubiniu. Iepuroaica cea cu pete negre? Năzdrăvanul care evadase cu două zile în urmă? Cel cu un fluture alb pe bot? Și tot așa, îl cântărea pe fiecare, fără a se putea hotărî. Apoi mai gusta din vin, fiindcă ajunse, inevitabil, ca de fiecare dată, la problema dacă el este sau nu ca un Dumnezeu pentru iepuri și, în acest caz, se împotmolea în chestiunea dreptății, care era prea complicată pentru a fi expusă. Mai mult o simțea, ca un hățiș de sentimente contradictorii, care forfotesc continuu ca iepurii când te simt că le aduci lucerna. Cert este că, atunci când pune degetul mare pe tăiș, încercându-i virtuțile, se producea ca o scânteie, ca un șoc electric care îi convulsiona trupul, îl zguduia din toate încheieturile, o căldură nespus de plăcută îi pigmenta obraji și el afla cu clarviziune care iepure va trebui să-și dea obolul. Așa îi plăcea să glumească. Se ducea spre cușcă, la întâmplare, apuca de urechi sau de ceafă un exemplar și, fără nici o șovăială, curma țipetele ascuțite ale rozătorului. Doamna Chichifoi, în spatele ferestrei, își făcea două, trei cruci largi, murmura o rugăciune și bătea câteva mătănii. Măcar atâta laudă să aducă lui Dumnezeu, dacă tot nu apuca, de când avea nepotul pe cap, să mai ajungă duminica la biserică. Domnul Titi Chichifoi depunea cu precauție – pe un taburet așezat din vreme în preajmă – cuțitul însângerat, puțin incomod la înjunghiat din cauza lungimii. Lungimea se explica prin faptul că nepotul, maistru la IUPS, cu spirit de prevedere, se gândise ca nu cumva mâine–poimâine unchiului său să-i vină a crește și porci și,

eventual, să-i mai solicite alt cuțit. De această dată fu sacrificat un iepure bej, fără un ochi și, în consecință, numit „Chiorul”. Fiindcă, după opinia sa, fiecare trebuia să poarte un nume, concluzie dobândită din cultura generală. Agăță iepurele de cuiul bătut într-o creangă a prunului și privi cum se scurge sângele. Jos, printre găinații de găină și fire vestejite de lucernă, peste sângele închegat de săptămâna trecută, se forma o nouă baltă la care vor veni să lingă pisicile. „Asta e viața!”, suspină în gând și mai sorbi două guri din vinul sângeriu.

– Vă salut dom' director general, î! trezi din reverie bubuitul unei voci dogite, venind dinspre un ins mărunțel, cu ochii suficient de sticloși pentru acea oră a dimineții.

Înainte de a răspunde, privi instinctiv către sticla adăpostită după burlan: era pe un sfert, așa că-i răspunse vesel:

– Ehe! să trăiți dom' inspector! Să trăiți!

Cel numit dom' inspector se apropie, rupse o frunză de viță de vie și începu s-o fărâmițeze, urmărind dâra sângelui. Când obosi, se așeză pe vine, cu spatele sprijinit de perete. Avea răbdare, știa că niciodată domnul Chichifoi nu tăia un iepure fără să aibă vreun pământ de ceva. De dincolo de turnul de apă se auziră bătăi de clopot. Domnul Chichifoi se apucă tacticos să jupoaie iepurele, urmărind atent fiecare incizie, fiecare fibră a cărnii.

– Să te ajut cu ceva, dom' director general?

Nu, îi răspunse, n-avea cu ce să-l ajute, și îi turnă un pahar cu vin. „Din păcate, asta-i tot!” Insul pipiriu îl privi cu recunoștință și nu se grăbi să termine paharul. Îl știa el bine pe Chichifoi, nu rămânea niciodată fără o rezervă cât de mică, deh, doar fusese portar o viață întreagă la căminele de nefamiliști. Frumoasă viață! Nu ca el, la încărcat și descărcat vagoane, la rupt oasele. Îl vizita, da, stătea ca boierul, avea reșou, era cald, încălzea cârnăciorii cu fasole și toată lumea îi striga: „Să trăiți, nea Chichifoi!” Da, o sticluță de vodcă întotdeauna era de găsit la el. Când avea și el mai mult, dădea mai mult! Veneau băieți cu fete, n-aveau voie să intre cu fete, ia de-aici dom' Chichifoi: bani, cârnați, vin, țuică... El stătea la călduț și le consuma pe toate, rând pe rând. Avea dulăpiorul lui cu provizii. Oricând, oricând la el găsea ceva bun. Niciodată n-a plecat de la el cu gâtul uscat, nu, niciodată.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

- Ehe, alte vremuri, băi Ilie, comentă domnul Titi Chichifoi, întinzând blana bej pe o crăcană. Acum sunt pensionar, băi Ilie. Nu vezi? M-am apucat de crescut iepuri.

Era ca-n rai acolo la el, în cămăruța aceea mică, dar ce-i trebuia mai mult? Avea un reșou ca de jar, puteai pârpală și o felie de carne, călduț, cu dulăpiorul totdeauna plin. Ținea minte că o dată era iarnă, era frig, el descărca un vagon de anvelope, sau nu, nu, de cutii mari de marmeladă, veniseră pentru unitatea militară, i-a adus și lui marmelada, au mâncat cârnăciori cu fasole și toți care treceau le ziceau: „Să trăiți!” sau „Ce mai faceți?”, „Poftă bună!” - el, Chichifoi, numai dădea din cap - au spart și o ceapă. După aceea au mâncat marmelada care se dezghețase între timp și au băut vin. S-au încălzit bine la reșou. Au dus marmeladă și la copii.

- Era, băi Ilie! Era! Când a fost, a fost; când nu mai e, nu mai e. Deși, în ultimă instanță, și lui îi dădeau lacrimile când se gândea la acele vremuri, așa că se hotărî să mai scoată o sticlă de vin, chiar cu riscul ca vocea doamnei Chichifoi să răsună până noaptea târziu.

Când o cunoscuse nu era așa, și nici el nu era așa. El era tânăr, cu mult mai tânăr, s-ar putea spune, și mergea agale. Niciodată în viață nu s-a grăbit, așa cum nici tatăl său nu se grăbise. A trăit nouăzeci de ani, fuma pipă și stătea la coadă la lapte, unde a și murit. Senin, fără îndoială, totdeauna explicând ceva. Ura și acum vremea când a fost căruțaș la moară, la insistența tatălui, pe care nu l-a contrazis, nici acum nu știe de ce. Nu fusese sever niciodată cu copiii, doar la mama lui se răstea. Poate de aceea. Era în perpetuă ceartă cu vlăjganii morii, proști murdari de făină, mirosind acru. El era curat din pricina unei mame destoinice, care freca și spăla toată ziua, orice. A plecat de acolo cu prima ocazie, nu-i plăceau nici caii transpirați, bălegându-se din mers. De când a ieșit la pensie a început să crească iepuri. Niciodată nu s-a întrebat de ce iepuri și nu altceva, până într-o zi. Atunci și-a dat seama, dacă ar fi să recunoască cu toată sinceritatea și dacă așa ceva există, că îi părea rău de multe lucruri. Multe și dintre cele mai diferite, la care nu știa de ce nu se gândise până atunci. Poate dacă nu s-ar fi gândit la ele, nici nu i-ar fi părut rău. Dar este ceva greu de spus, mai ales de verificat. De astfel de lucruri inutile se săturase în chioșcul lui strâmt de la intrarea în cămin, unde, într-adevăr, - Ilie avea dreptate - toată lumea îl saluta respectuos. Nimic nu i-a plăcut mai mult în viață decât să stea la cald, să bea o țuiculiță bună, să mănânce bucate apetisante, îndeosebi

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

cârnăciori cu fasole, să stea pe gânduri și să fie salutat respectuos. Dar mai ales să stea pe gânduri, fiindcă natura serviciului său îl obliga la acest lucru. De aceea el putea merge și sute de kilometri cu trenul singur-singurel, lucru care i s-a întâmplat întocmai când a fost la Herculane, la băi. De la îndeletnicirea cu căratul sacilor la moară a trecut imediat în serviciul de pază și protecție a căminelor de nefamiliști, de unde n-a mai plecat toată viața. Știa pe de rost fiecare cotlon, fiecare treaptă, fiecare stingător de incendiu, fiecare scârțâit de ușă. Două sute doi scârțâia cel mai neverosimil, abia auzit, destul de complex pentru o ureche ordinară. Numai o ureche de portar cu vechime și cu pasiune pentru munca sa, un împătimit al căminelor, putea desluși acel sunet stingher, incomparabil cu oricare altul. Cunoștea fiecare clanță, fiecare picur de vopsea căzut aiurea, pe banda neagră de pe margine, fiecare coșcoveală, adâncă sau superficială, mică sau lățită, de pe brâurile verzi ale holurilor. Când se făcea curățenie generală, parcă îi murea cineva. Când se muta un locatar, tot așa. Umbla tulburat câteva zile, năuc, împleticit. Parcă nu mai cunoștea pe nimeni, ca un pacient pe holurile unui spital, parcă cineva îi voia răul. Știa pe de rost fiecare miros. Pentru băieții de după ușă căroro mirosea a cârnăciori cu fasole simțea o duioșie subită, o prietenie fără cuvinte, le accepta sticla de vin cu mult mai multă căldură în ochi. Numai mirosul de var proaspăt îl debusola, îl fugărea în cușca lui, în carapace. Acolo își pansa rănille, pândind. Când Ilie venea înfrigurat, îi vorbea. Ilie muncea la gară și bea vodca din picioare. Așa ceva el nu încercase niciodată, nici nu știa că se poate. Ilie îl invidia și lui îi făcea plăcere. Îi dădea tot ce avea mai bun. „Să trăiți, dom' director general!”, îi striga Ilie. Chiar și în glumă, respectul tot respect rămâne. „Ia, Ilie, și mănâncă! Ia, Ilie, și bea!” Așa-i spunea, iar cât timp Ilie mânca el se cufunda într-o carte. O carte groasă, roșie, cu tartaje tari, cu un cerc negru în care e desenat un vultur. Un vultur și încă ceva, nu mai ținea minte exact ce. Se ștergea Ilie la gură și stătea. Se scărpină la ceafă, se descheia sus la cămașă. „Ce-i aia, dom' director general?”, întreba nădușit Ilie. „Ce să fie, un fel de povești de-ale grecilor!”, și umplea din nou paharele cu vin. Avea paharele lui, proprietate, frumoase, nu borcane de muștar. Acolo, în chichineața lui, a citit aproape toată biblioteca destinată celor trei cămine de nefamiliști. Un raft sau două poate să-i fi rămas, în mod excepțional, cele din dreapta jos.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

* * *

– Îmi place, domnu' Chichifoi, în fiecare duminică, la datorie! Dați pielicica, oleu, oho, frumușică, ia să vedem cât face. Așa, poftim banii, domnu Chichifoi, vă aștept și duminica viitoare.

Omulețul grăsuliu vorbea așa de repede, încât niciodată nu reușea să mai scoată un cuvânt. Se învârtea ca un titirez prin magazia cu teancuri de piei și saci de lână. Îți dădea banii cât ai zice pește și privea, peste umăr, la clientul următor. Nici la revedere nu apucase să-i spună.

* * *

Cel mai mult s-a minunat când a dat peste *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, nicicând n-ar fi bănuțit că există atât de multe cuvinte în limba noastră. Din când în când citea două-trei cuvinte și le memora. Așa i-a spus unei tinere gingașe, cochete, că e inexpugnabilă ca o cetate cu creneluri și ea a râs. A râs și l-a luat de bărbat. A devenit doamna Clara Chichifoi, coafeză de categoria întâi, actualmente pensionară, cu un nepot. În plus, a mai citit două broșuri lăsate de o femeie înaltă, îmbrobodită, care pretindea că e martoră pe undeva.

* * *

„Vă salut!” Vă salut!”

* * *

Pe una dintre ele era desenat un ochi mare uman, vorbea de perfecțiunea văzului și alte lucruri asemănătoare. Dar cel mai mult i-a atras atenția faptul că de acolo rezulta că Dumnezeu știe biologie, nu glumă. Relația lui cu Dumnezeu consta în aceea că se cunoșteau din vedere, dar nu se salutau, vorba unui verișor. Adică, uneori, mai ales seara, când era frig afară și stătea pe gânduri, se gândea cum arată acel jumătate om-jumătate Dumnezeu. Cum arată acea ființă atotputernică aducătoare de moarte. Arată cu degetul: „Tu mori!”, și tu imediat mori. Azi ești înstărit, cu serviciu, cu femeie frumoasă, cu bani strânși de concediu și mâine pac! vine degetul: „Tu mori!”, și tu imediat mori. Unde e iubirea? Azi ești sănătos, voinic, bei cât un vițel și nu ți-e rău, iar mâine, pac! degetul: „Tu mori!”, și tu imediat mori. Sau, mai rău: „Tu te îmbolnăvești!”, și tu imediat te îmbolnăvești. Te îmbolnăvești, rămâi sărac, te lasă și femeia, nici prietenii nu te mai cunosc, te prinde fără bilet în tramvai, îți fură pantofii din picioare când ai adormit pe bancă în gară. Unde e iubirea? Cum a venit

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

șeful lor și a arătat cu degetul către Costel Avăcăriței: „Tu zbori!”. A doua zi dimineată i-a desfăcut contractul de muncă pentru grave nereguli în serviciu. Fusese găsită o fată într-una din camerele de băieți, care nici măcar nu intrase în schimbul lui. Unde e dreptatea!? Începând cu a doua zi, Costel Avăcăriței nu a mai fost portar și nu mai putea fi niciodată în viața lui. Atunci el, Titi Chichifoi, oricât de îngăduitor, când vedea o fată intrând întindea degetul: „Alo, domnișoară, lăsați buletinul la poartă!”. Și bătea cu degetul în polița ghișeului, arătându-i exact unde să-l pună. Iar fetele și băieții se supărau pe el, dar degeaba încercau să-l faulteze. În lipsa șefului, el era un fel de Dumnezeu al Căminului. Ar fi vrut să fie bun, să fie îngăduitor, să-i lase să se bucure câte o noapte, dar nu se putea; cel puțin o perioadă, până se mai liniștea și șeful cu controalele lui. Era numai un fel de Dumnezeu-al-Căminului, atâta timp cât putea fi oricând prins în neregulă și dat afară. Era jumătate-om, jumătate-Dumnezeu-al-căminului. Așa se întâmpla și cu șeful lui, care avea și el un șef. Și așa mai departe, până la șeful șefilor, care ar trebui să nu mai aibă nici un șef și care poate face controlul tuturor controalelor. Acesta să fie Dumnezeu? Dacă acesta era, atunci el nu exista. Pentru că nu există, în primul rând, o persoană care poate face controlul tuturor controalelor. Întotdeauna o persoană, un șef, un director, era controlat de o altă persoană, care, la rândul ei, era controlată de o alta, care, la rândul ei, era controlată de o alta, într-un fel de lanț sau chiar de cerc. Ceea ce înseamnă că, într-un anume fel, oamenii sunt, fără să vrea, unii pentru alții, un fel de Dumnezeu sau, mai degrabă, jumătate-oameni, jumătate-Dumnezei. Apoi se mai întâmpla un lucru neobișnuit, care-i întărea această convingere, anume că el, Titi Chichifoi, era un fel de Dumnezeu al căminului doar în timpul serviciului, după aceea venea Costel Avăcăriței, care era și el un fel de Dumnezeu, apoi Valerică Pițigoi îl înlocuia, făcând proces verbal de predare-primire, iar el, Titi Chichifoi, în vremea aceasta, acasă, era un fel de Dumnezeu pentru copilul lui, pentru Fănică, dar, lucru ciudat, nu tot timpul, pentru că, atunci când Fănică avea școală, învățătoarea era Dumnezeul lui Fănică, iar în pauză Fănică rămânea așa, fără nici un Dumnezeu. Așa că, în acel moment, cei mai mari îl băteau și-i luau banii de brânzoaică.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

În cârciumă mirosea a balebă de porc și a urină. Fumul de Carpați, în nori groși, camufla tavanul. Un pui de țigan, într-un hanorac roșu, strângea halbele și ștergea masa cu mâneca. Scrumierele pline le deșerta într-o găleată cât el de mare, pe-un sfert cu apă.

– Ehe, ehee, să trăiți, dom' inginer! Parcă așa, nu? Îl întâmpină după doi pași o voce groasă, impertinentă. Tuflit în scaun, Firicel Dinu, cu mai multe halbe goale în față. Alți doi țigani, lângă el, mâncând semințe, scui-pau cojile la întâmplare.

Într-un colț, televizorul atrăgea privirea celor singuri la masă. O femeie dansa, aproape goală, fără sonor, pe ecran. Din când în când ridică piciorul, stârnind fluierături.

– Dom' inginer, se spune prin târg că nu prea îți mai regulezi nevasta, e-adevărat? Ha! Ha! Ha! Domnul Titi Chichifoi se așeză la altă masă și comandă o vodcă.

– Am auzit c-ai îngropat-o cu șapte popi când ți-a murit muzicuța, dom' inginer, e-adevărat? Ha! Ha! Ha!

Replica întoarse mai multe capete, stârnind zâmbete, chiar hohoteli.

– Că ai parale, o viață ai jecmănit la cămine, și pe mine nu mă lăsați la călduț să bag un câine.

– Vezi să nu te prindă hingherii, ripostă prompt domnul Chichifoi, în disperare de cauză. Dar nimeni nu râse, înșelându-i așteptările.

Femeia întoarse fundul spre sală, coborându-l încet, într-un ritm neauzit. Paraliză orice activitate. Puiul de țigan încremeni cu găleata în brațe. Când ajunse cu fesele aproape de scaun, femeia sări ca un arc și se întoarse cu fața spre admiratori. Aplauzele se amestecară cu fluierăturile.

– Dom' inginer, și Clara matale tot așa îți face prin casă?

Domnului Titi Chichifoi îi păru că râsul nu vine din sală, ci de undeva de deasupra, de pe norii de fum, unde un Dumnezeu rău stă și îl pândește, îi arată limba, îl batjocorește.

– Am auzit că vinzi pielicele de iepure ca să-ți mai permiți câte o penicilină, e-adevărat? Ha! Ha! Ha!

Domnul Titi Chichifoi se chirici, ca și cum l-ar fi fript cineva cu țigara deasupra buricului. Se ridică, îndreptându-se spre ieșire.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

– Mai tacă-ți fleanca, borâtule, că nu-mi iese! strigă un ins fălcos, cu ochii înotând în grăsime, care completa integrale.

Firicel Dinu tăcu ca prin farmec, năucit. Dar domnul Titi Chichifoi deja nu mai auzea.

Afară se lăsase o ceață groasă ca smântâna. Sau poate un fum, un fum înecăcios, ca și cum sute de mii sau milioane de fumători de Carpați s-ar fi adunat în piață și și-ar fi aprins simultan țigările. El orbecăia. Nu vedeai nici cât să-ți bagi degetele în ochi. N-ar fi putut spune cât a rătăcit astfel, dar, când lumea a început să se mai limpezească, era numai la câțiva metri de ușa cârciumii, vizavi de hala de carne și pește. Ceața s-a risipit așa cum a venit, pe neașteptate. Un soare verde ca fierea atârna deasupra orașului, împrăștiind o lumină acvatică. O țărancă grasă își făcu două cruci repezite și se opinti să atingă pământul cu mâna. Un vânzător cu halat bleumarin rămăsese cu lada de conopidă în brațe, prost, cu ochii în cer. Se auzi un scâncet de copil înspăimântat. Apoi răsăriră altele, ca focul care se ițește pe unde nu te aștepți. Nu se știe de unde a pornit strigătul, dar toată lumea le-a auzit: „Hala! Hala!” „Minune!” Femeile s-au aruncat în genunchi cu brațele înainte. Abia apoi bărbații. Crucile se întetiră ca grindina. Pe ferestrele de sus ale Halei de carne și pește apăruseră icoane. Pe geamurile pline de praf și găinaț de porumbel, pe care administratorul pieței le spăla o dată la cinci ani, acum se zugrăveau imagini neînchipuit de frumoase. După ce se mai obișnuiră cu minunea, oamenii începură să comenteze, chiar să arate cu degetul. „Așa icoane nici la Voroneț nu vezi!”, zise, plină de mândrie, o vânzătoare de castraveți murați. „Poate numai la Agapia!”, răspunse vecina de tarabă. „Nț, nu cred!”, replică prima. În spatele lor ajunsese și el, Titi Chichifoi. Simțea, expert, să-i fie cu iertare, că pentru el se arătase acea minune, pentru toate îndoielile care l-au frământat timp de 35 de ani în chichineața de la intrarea căminului de nefamiliști. Când vedea pe pruncul Ișus, parcă mișcând și gângurind în brațele Maicii Domnului, îl podideau lacrimile. Apoi sfinții, ce sfinți! în culori dintre cele mai alese și mai curate, zugrăvite cum numai mâna cerească putea să le zugrăvească. Aure strălucitoare de nu le puteai ține cu privirea, ochii vii, care se uitau în ochii tăi, scânteietori și nobili, îngeri bucălați cu aripioare, ușoare ca foița de ceapă, îngeri buni cântând imnuri de slavă și laudă, sfinți cuminți, sobri și blajini, aliniați unul lângă altul, de jur împrejurul halei, apoi scene din apocalipsă, de ți se făcea pielea de găină, draci ca vinetele, cu ochi

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

de tomate, suflete năpăstuite agățate de scara raiului, unele numai într-o mână, într-un deget, urlând cu disperare, flăcări de culoarea sfeclei roșii, draci cu privirea acră și veninoasă, cu coarnele cât ardeii capia, ochii cât cartofii și coada îmbârligată ca fasolea pe arac, furci ascuțite, de culoarea tocăniței de dovlecei, și câte și mai câte minunății.

Și a promis pe loc să nu mai taie iepuri duminica dimineață. Acasă, doamna Clara Chichifoi clătină din cap a neîncredere și-i spuse că, dacă la ora aia mai vrea mâncare, să-și facă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Cinci, cinci și jumătate

Întreaga industrie de profil să lucreze timp de zece ani, câte trei schimburi pe zi și tot n-ar produce atâta cerneală câtă trebuie să curgă pentru a blestema nerecunoștința femeii!

Vă spune asta un om care știe ce spune!

Care a scris sute de acte la viața lui și care știe valoarea cernelii!

V-o spune asta un om pățit!

Un om pentru care, cu puțin timp în urmă – un minut? o oră? o zi? oricum n-are importanță – lumea s-a sfârșit. Desigur, oamenii continuă să meargă, chiar să ridice pălăriile sau să fumeze, să se oprească în dreptul primăriei și să-și lege un șiret descheiat la pantof sau să şușotească clătînând din cap, vacile continuă să pască, să producă cu răbdare tone de lapte, pe care le vor consuma, inevitabil, sugari și adulți, femei și bărbați, muștele continuă să bâzâie, subțiorile să pută, clopotele bisericii să facă să vibreze vitrina bufetului. Numai că, vedeți voi, nimic din toate astea nu mai este convingător, totul pare în reluare, fără culoare și fără miros. Îmi aduce aminte de o petrecere la care m-am întristat brusc, iar veselia celorlalți îmi părea prefăcătorie sau demență, prăjiturile căpătaseră gust de celofan și cărnurile de plastilină. Adică, așa cum am mai spus, lumea s-a terminat. N-aș putea aprecia că e un eveniment mic sau mare, groaznic sau, mă rog, înfiorător, nu! La mine totul s-a întâmplat repede, pe nesimțite, n-am avut timp să spun nici au! N-a durat și n-a durut nici cât un vaccin! Un moment absolut obișnuit, dacă n-ar fi avut urmările pe care le-a avut. Adică acest gust al lumii de limbă amortită, de măsea din care s-a extras nervul. Așadar, pentru mine sfârșitul lumii a venit după-amiază, pe la cinci, cinci și jumătate, la terasa lui Ciolovecu, odată cu autobuzul de Botoșani. Eu stăteam liniștit la masa de plastic alb, pe care scria Mărioara + Costeluș = semnul fulgerului. Sincer să fiu, începusem să mă gândesc, din lipsă de altceva mai bun, care Mărioară și care Costeluș, și pe măsura ce nu-mi aminteam mă enervam tot mai tare, că doar satul nostru nu-i cât Tokyo. În acele momente a venit autobuzul de Botoșani.

Acum sunt convins, să nu mă întrebați de unde, că apocalipsa e o chestiune particulară, de neîmpărtășit, la fel de intimă, dacă îmi dați voie, ca o boală venerică. Aaa, și ar mai fi ceva: dacă la

Început a fost cuvântul, la sfârșit tot cuvântul e. Simplu ca bună ziua! Dacă m-ar auzi cineva din sat vorbindu-vă astfel, nu m-ar recunoaște de fel, ar spune că mutălăul de ajutor de notar s-a țicnit de-a binelea. Si, la urma urmei, de ce nu i-aș da dreptate?

V-o spune asta un om ale cărui sentimente, speranțe, înțelegere și fidelitate au fost răsplătite cu un scuipat. Și n-aș greși prea mult dacă aș adăuga: cu un scuipat aruncat drept între ochi. Nici mie nu-mi mai vine a crede, dar cândva am iubit. Doamne, cât am mai iubit-o! Nici mie nu-mi vine a crede, dar pe atunci oamenii mergeau cu mersul lor, muștele bâzâiau cu bâzâitul lor, iar laptele era lapte. Nici ea nu știe cât am iubit-o! Nici tata, nici mama, nici Ciolovecu și poate că nici eu nu știu totul. Sărmanul tata, n-a știut niciodată nimic despre mine. A dorit din toată inima să ajung medic, să mă întorc în sat, să-i oblojesc la bătrânețe varicele și rinichii, iar eu n-am aspirat decât la filosofie sau filologie, pentru a ajunge în cele din urmă înlocuitorul lui la întocmit actele. Am fost, cum se spune, dezamăgirea vieții lui, dar constat că nu-mi pasă prea mult. M-a ajutat toată viața, iar eu, la schimb, l-am mințit toată viața. Asta poate și pentru că am simțit că nu pe mine vrea să mă ajute, ci propria lui bătrânețe, că nu pe mine mă iubește, ci că-i este frică de bolile lui. Dumnezeu să-l ajute, a fost un tată cum mai sunt alte cincisprezece milioane de tați în România.

N-am putut trăi pentru el, nici pentru mama și nici pentru nimeni altcineva. Am încercat să trăiesc pentru mine, ceea ce nu-i lipsit de dificultăți. De pildă, mi-a fost destul de greu să aleg între a merge la liceu în oraș și a rămâne să fac zece clase în sat cu ea. Firește, am rămas alături de lumina ochilor mei, urmând să învăț de unul singur ceea ce aș fi putut învăța în oraș. Era o zi de vară frumoasă, înaltă și curată ca o amintire, când, abțiguit, tata mi-a tras o bătaie soră cu liniștea. Că, vezi doamne, am picat la treaptă, că are un copil nătărău care-i face neamul de rușine. Numai eu știu cât m-am chinuit să scriu tâmpenii, ca să fiu sigur că nu trec examenul. N-am plâns, n-am protestat, n-am considerat că sunt victima unei nedreptăți. M-am bucurat să iau bătaie pentru ea. Asta îmi arăta ca sunt pe drumul cel bun, că sufăr ca în cărți, că mă apropii de țintă. Mi-am purtat vânățiile cu mândrie secretă și cu nesfârșită încredere în ce va să vină.

Ei nu i-am spus niciodată nimic. Marile iubiri - mistuitoare, năvalnice, destinale - nu se divulgă niciodată. Ele se simt reciproc, se împărtășesc încă dinaintea nașterii. Cele două jumătăți - chiar dacă

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

una e pitită sub calota polară, iar cealaltă e rătăcită pe Apollo 15 – se atrag în mod irezistibil. Așa trebuia să se întâmple și cu noi! Așteptam în fiecare secundă acest moment, cu inima tăbăcindu-mi pieptul. Lucrurile esențiale se întâmplă orice ar fi, oricâte piedici ar întâlni în cale. Ele sunt ca Ana lui Manole, cum spun profesorii de limba română. Totul e să ai răbdare. Eu aveam răbdare, da, aveam multă-multă răbdare...Biata mama, lumea spune că ei îi semăn. Biata mama, îmi tremură inima când vorbesc despre ea. M-ar fi ținut o viață pe cuptor și m-ar fi hrănit cu plăcinte și cu lapte proaspăt muls. Nu m-ar fi dat la școală nici în ruptul capului, să stau pe lângă ea. E o femeie blândă, care lăcrimează mult și lumea spune că e cam prostuță. E miloasă, plânge la toții morții din sat de ți se rupe inima.

Oricum, asta nu mai contează. După terminarea celor zece clase, aici, în această cameră, mi-am petrecut cea mai mare parte a vieții. E o cameră înaltă, văruiată în alb, cu un birou imens, câteva scaune și trei fișete metalice. Are o fereastră mare, chiar spre stradă. E camera secretarului primăriei, adică a tatălui meu. Există o sobă de teracotă în colț, unde iarna se face focul, iar vara pot fi adăpostite sticle cu băutură. Paharele se află în fișet, după teancurile de hârtii. Sărmanul tata, în fiecare zi îmi repeta că e bine să ai un păhărel pentru diferite notabilități, că asta face parte din secretele meseriei. În fine, ea, iubita mea predestinată, a rămas în sat, așa că am rămas și eu. Am rămas să întocmesc actele tatălui meu, în timp ce el rezolva tot felul de treburi. Adică stătea la taifas cu directorul școlii, cu polițistul și cu medicul veterinar, jucând câte un șeptic în patru și degustând după anotimp. Din când în când se mai rătăcea în satele învecinate în scopuri obscure. Astfel eu o puteam iubi aproape netulburat de vreo prezență. O urmăream pe fereastră înaltă cu sufletul fremătând, lăsându-mă furat de fiecare gest al ei.

Câteodată mă trezeam cu mâinile încleștate de câte un registru, cufundat în întuneric. Știam că e a mea pentru totdeauna, că mi-e sortită, așa că privirea mea o urmărea protectoare și plină de îngăduință. Așteptam doar ca și ea să-și dea seama de acest fapt, ceea ce nu putea să întârzie prea mult. O însoțeam cu privirea ore întregi, zile, săptămâni. Aflată undeva nu prea departe, în vale, îi ocroteam cu ochii casa în care noaptea aprindea și stingea lumini. Mi-o închipuiam cum trece dintr-o cameră în alta, cum se trezește de sete și băjbâie cu mâna după paharul cu apă, cum

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

Întoarce perna, de căldură, cu partea mai răcoroasă sub obraz. Cum transpiră dulce în timpul somnului, cu mâinile răstignite în lături și cu trupul abandonat. Chiar acolo departe era a mea și numai a mea, așa că o vegheam cu discreție. Inimile noastre comunicau printr-un tunel secret, deocamdată numai de mine știut, însă eram una și aceeași ființă. Saliva ei era saliva mea, transpirația ei era transpirația mea, sângele și umorile circulau dintr-unul în altul ca într-un sistem de vase comunicante. Prin plămâni îmi trecea respirația ei, prin rinichi îmi trecea urina ei. Numai că, iat-o, într-una din zile, în spatele rafturilor cu sticlute și cutiute, sărutându-se cu fiul farmacistului. Se lăsa pe spate și-i încolăcea brațele în jurul gâtului.

Îi vedeam aproape perfect, prin geam, dincolo de stradă, reflectați în oglinda din farmacie. Erau cât pe ce să se dezechilibreze și să arunce în aer rafturile cu aspirine, sticlute cu rivanol, săruri, frecții și pungi de vată. S-au reechilibrat și au râs. Ea i-a împins barba cu degetul, ca și cum n-ar fi încăput de el. Am iertat-o pentru asemenea gingășie și implicit pentru tot restul. Despre durerea mea nu vreau să vorbesc. Mi-am alinat-o cu gândul că, probabil, acestea sunt căutările ei în drumul spre mine, că acestea sunt încercările prin care trebuie să trec pentru a o merita. Acesta era prețul pe care trebuie să-l plătesc pentru fericirea care nu putea să mai întârzie prea mult. Nu mă simțeam mai puțin stăpân, fiindcă eu însumi îi dădusem aceasta libertate. Numai descoperindu-mă căutând cu deplină libertate de decizie, chiar dacă asta presupune diferite erori pe parcurs, ea ar fi înțeles pe deplin destinul de excepție care ne leagă. Eu aveam privilegiul să știu dinainte toate aceste lucruri și-i urmăream șovăirile chiar cu amuzament, atunci când nu întreceau măsura. În camera mea din burta primăriei mă simțeam ca la un sofisticat bord de comandă. Urmăream, supravegheam, prelucram informațiile.

Totul era prevăzut, totul era sub control. Ieșirile ei după pâine, așteptarea fratelui la autobuz, aprinsul și stinsul luminilor, mersul la biserică, prezentele și viitoarele trădări. Ea era oricum a mea, atât în ceruri – asta de la începutul începuturilor, cât și pe pământ – asta dintr-o marți noapte. Am deschis fișetul din dreapta, am scos certificatele de căsătorie și, cu aceleași gesturi pe care le-am făcut de sute de ori pentru alții, am completat un certificat cu numele nostru. Numele ei, numele meu, data nașterii, numele părinților ei, numele părinților mei și iată-ne împreună. O căsătorie de

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

taină, pe care am celebrat-o singur veghindu-i de la distanță fereastra până în zori. Când s-a luminat și mi s-a părut că zăresc mișcare în curtea ei, i-am spus: bună dimineața, soția mea, iată-ne împreună. Apoi am plecat la culcare, turmentat de fericire și de oboseală, ca după noaptea nunții. La prânz m-am trezit și i-am așteptat cu nerăbdare venirea după pâine, nu-mi încăpeam în piele de bucurie, era prima noastră zi de căsnicie, cum s-ar spune, chiar dacă asta n-o știam decât eu. Aș fi vrut să-i cumpăr un cadou, dar nu voiam să dau nimic de bănuț. Mă întrebam dacă nu cumva mă pripisem, dar urmând oricum să fie a mea, nu mi se părea prea mare păcatul. Când va afla ce am făcut pentru ea, îl va considera un gest de înțelepciune și tandrețe. Dar până atunci, multă răbdare și discreție.

Am și acum certificatul în buzunarul de la piept, alături de certificatul de naștere, buletin și livretul militar. O zi de pomină! Umbla frumoasă, într-o rochie subțire și largă, de culoarea untului, cu două pâini mari în mână. Toți întorceau capul după ea, de parcă aflaseră ceva. Eu stăteam, ca și acum, în aceeași încăpăre și în fața aceleiași ferestre. Numai că fișetele metalice nu erau proptite în ușă, ci, pe atunci, erau la locul lor. Un autobuz hodorogit a spart liniștea satului, învăluind-o în praf gros din cap până în picioare. Două găște speriate au bătut-o cu aripile peste glezne. A sărit șanțul, scăpând o pâine. S-a bătut cu găștele să o recupereze, mai ales că se rostogolise ceva mai încolo. Apoi a dispărut pe după Căminul Cultural și am mai zărit-o aproape de casă. Apoi a tras o bură de ploaie, cât să liniștească praful. Cam așa a decurs prima noastră zi de căsnicie. Încet-încet am început să mă obișnuiesc cu sentimentul vieții de familie.

Aș fi vrut să am copii, dar, înțelegeți, cel puțin momentan era imposibil. Am început să o cert când întârzia după pâine, când venea cu câte o rochie care n-o prindea sau când se întindea prea mult la vorbă cu te miri cine. Începusem să o bodogănesc când nu-mi convenea câte ceva și chiar să-i interzic anumite lucruri. Seara târziu, când luminile satului se stingeau rând pe rând, scoteam certificatul, îl puneam pe masă și ne citeam numele. La început cu voce joasă, șoptită, apoi mai tare, și mai tare; mai groasă, mai subțire, mai fornăită, mai cristalină...Da, vreau să-l iau în căsătorie! Da, vreau s-o iau în căsătorie! Așa se termina de fiecare dată.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Am fost, totuși, fericiți! Acum...acum nu mai contează. Oricum, n-am fost mai nefericiți decât alții. Mai ales că i-am lăsat toată libertatea. Din momentul în care între cinci, cinci și jumătate, știți cum vin autobuzele în satele noastre, a coborât acel om și mi-a spus că s-a dat sentința, pentru mine lumea a încetat să mai existe. Nu vreau să intru în amănuntele divorțului, vă dați seama că nici nu mă interesează. Chiar dacă stau aici înăuntru și o ocrotesc cu privirea de la distanță... Nu-mi fac decât datoria!

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Viața la țară. Viața la oraș. Paralelă

Această compunere mă impresionează prin faptul că este vorba de țară, fiindcă eu aici m-am născut, mi-am petrecut 16 ani de zile din viață și am făcut toate năzdrăvăniile de pe lume de la vârsta de 6 ani în sus. La țară e frumos, fiindcă în primul rând poți să faci mai multe obrăznicii decât la oraș: poți să furi cireșe, să dibuiești pupeze sau să iei râie de la capre. La noi în sat nu prea sunt cireșe, iar la cei câțiva cireși care sunt e greu de ajuns, fiindcă sunt în fundul curții, lângă câine. Dar furăm mere, pere și căpșuni de pe deal, unde sunt, slavă Domnului. Asta, noi copiii. Cei mari fură porumb, fasole, cartofi, baloturi de paie sau lemne, după cele patru anotimpuri: primăvara, vara, toamna și iarna. Sfeclă cară numai cei cu căruțe, care cresc un porc sau doi. Cine nu fură vara, bate din buze iarna. Fiindcă nu avem pupeze, noi fumăm în fundul grădinii sau pe toloacă cu băieții mai mari. Dacă ne prinde nenea Ghiță, ne ia țigările și le fumează el. Bă, da' voi fumați țigări bune, râde după aceea de noi, ca doctorii. Cei mari îl înjură foarte urât pe nenea Ghiță, mi-e rușine să spun cum, iar noi, ăia mici, râdem de ne prăpădim. La noi în sat sunt case mari, cu oameni harnici și bogați. Avem pomi fructiferi și vii. În vii sunt vulpi pe care dacă le prinzi le poți pune pielea în băț și după aia la gât, cum fac doamnele de la oraș, care nici nu mai așteaptă restul de la pătrunjel. Dacă nu le prinzi, dau târcoale la porumbace, într-un an și pe noi ne-a lăsat fără trei găini. Ori vulpea, ori țigani.

Avem holde mănoase și ape limpezi și frumos curgătoare. Mie îmi place foarte mult satul nostru cu cele 118 case prin care, cam pe la două, două și jumătate, trece autobuzul. Apoi mai avem Poliție, Dispensar, Biserică, Cămin Cultural, Bar și Punct Veterinar. Veterinarul e cam bețiv, îl știe toată lumea, da' jugănește repede și bine. Avem ciobani care pasc multe turme de oi, miei sunt mai mult primăvara. Avem și oameni care pasc vaca, și țânci care pasc găștele pe șanț. Viața este frumoasă la țară, dar trebuie să muncești. Și la oraș este foarte frumos, dar îți trebuie bani. Cel mai mult îmi place să merg la oraș la plimbare în excursie, cu clasa sau la nașul meu Vasile și la verișorii mei Claudiu și Manuela. Eu am văzut cu clasa la oraș Palatul Culturii, Casa Pogor, bordeiul lui Creangă unde venea Eminescu și-l învăța poezii, telefonul, trenul și teatrul. E frumos în excursii, că n-ai grija

mărfii. Când merg cu mama, întotdeauna ne oprim la piața Nicolina. Aici vindem roadele bogate ale pământului: pătrunjel, morcov, ceapă (verde sau uscată), ardei, cartofi (albi sau roșii), murături (castraveți și varză), zarzări și borș de puțină. Îmi place foarte mult să stau la piață, fiindcă facem bani și mănânc 2–3 înghețate pe zi și beau patru sucuri la pahar: de cel galben, de cel roșu, de cel roz și de cel verde. E frumoasă viața la oraș, de ce să mint. Sunt multe chioșcuri, magazine și când plouă nu te umpli de noroi până-n gât. La oraș, dimineața când te scoli, întâi și întâi mergi la piață, faci cumpărături, iar după ce faci cumpărături cumperi o înghețată, bei un suc, mănânci o prăjitură, apoi mergi acasă și te odihnești. După aceea, scoți cumpărăturile din sacoșă, numeri câți bani ți-au mai rămas și te apuci de treabă. Seara te întinzi în pat, dai drumul la televizor și stai și te uiți cât îți pofteste inima, fără să te guițe porcul, să te ragă vaca, să te behăie oaia sau să te măcăne rața.

După ce mănânci, închizi televizorul, te culci, iar dimineața, când te scoli, bei o cafea, te speli pe ochi cu apa caldă și te ștergi cu un prosop moale, pufos. Duminica e frumos să mergi la restaurant, unde mănânci ceva bun și bei un suc sau două. Dacă mai ai loc în burtă, mănânci și o înghețată. Vii acasă, te uiți la televizor și te culci. Noi la sat ne ocupăm cu truda: primăvara punem recolta în pământ și o îngrijim să crească, iar toamna strângem recolta. E frumos că ai ce munci, dar e urât că-i prea multă muncă. Astă vară frate-miu și-a făcut o casă mare și frumoasă, dar am călcat la chirpici toată vara. Nici la pescuit n-am fost decât de trei ori și nici fotbal pe toloacă nu prea am jucat. Iar când am jucat, m-au pus portar, fiindcă am lipsit. Claudiu și Manuela toată vara s-au uitat la filme, au mâncat înghețate, au băut sucuri de toate culorile, au mers prin parc și s-au jucat în fiecare zi cu copiii de la bloc. Când au venit la țară, n-au vrut deloc să ne ajute la călcat chirpiciul și au râs că facem case de noroi. Viața la țară este una pe care cei de la oraș nu o înțeleg. Iar când plouă o înțeleg și mai puțin.

La țară nu prea sunt magazine de papuci și de îmbrăcăminte, de aceea trebuie să mergem la Iași în bazar, unde sunt de toate pentru toți. Acolo vin mulți basarabeni care n-au ce mânca pe la ei și vând tot ce au prin casă. Mama a cumpărat o paletă de muște, iar tata o baterie de ceas. Mie mi-au luat o pereche de blugi, o geacă și o cămașă; dar nu de la basarabeni, ci de la oamenii care fac turcii. Mi le-au luat pe banii mei câștigați de la frate-miu pentru chirpici. El lucrează pe tractor și câștigă

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

**Editura LiterNet,
2002**

binișor. Apoi ne-am întors la basarabeni și-am cumpărat o bucată lată de elastic pentru pantalonii de pijama care s-au slăbit. Cât mama a ales elasticul și l-a încercat în mâini să vadă dacă e elastic, eu m-am uitat la cât de multe lucruri erau întinse pe celofanul de pe jos: becuri de pus pe verandă, în casă sau la grajd, beculețe pentru lanternă, papiote colorate de ață, foarfece mari și foarfece mici, perii, cârlige de rufe, lanterne negre mici, ciorapi flaușați numai buni de mers la pescuit, cutii de metal cu ceva înăuntru, gem de prune, de zarzări și de pere, compot de vișine, țigări, ace, chiloți, șurubelnițe, rulete, halva și bigudiuri. Alături se vindeau sicrie, covoare, lumânări.

E frumos la bazar, fiindcă se găsesc de toate. Chiar dacă nu ai bani, poți să te plimbi cu mâinile în buzunar ca un domn și să caști gura. Te uiți la tigăi, furculițe, robinete, rulmenți mari și mici, teniși, tricouri, treninguri cu dungă la pantaloni, casetofoane, lacăte, lăcățele și chei, baterii, cărți de joc, cântare, pietre de polizor și câte și mai câte minunății. La țară e mult praf, balegă și muncă. Pe deal avem aer curat, verdeață și dimineața nu ne trezesc mașinile și tramvaiele. Dar oricum trebuie să te scoli devreme, să duci vaca la cireadă, să dai la porci, la găini și să toci la rațe. Ceea ce-ți dorești la țară nu-ți dorești la Iași și ceea ce-ți dorești la Iași nu-ți dorești la țară. Așa că e multă diferență între oraș și țară. Mie îmi place la țară, dar îmi place și la oraș. Iar pe de alta parte nu-mi place la țară, dar nu-mi place nici la oraș. E frumos să stai și la țară, și la oraș, ca să poți trăi mai bine.

Aici închei mica mea compunere despre viața la țară și viața la oraș, care mă impresionează că e vorba de țară, unde eu m-am născut și mi-am petrecut 16 ani de zile din viață, ceea ce nu-i ușor.

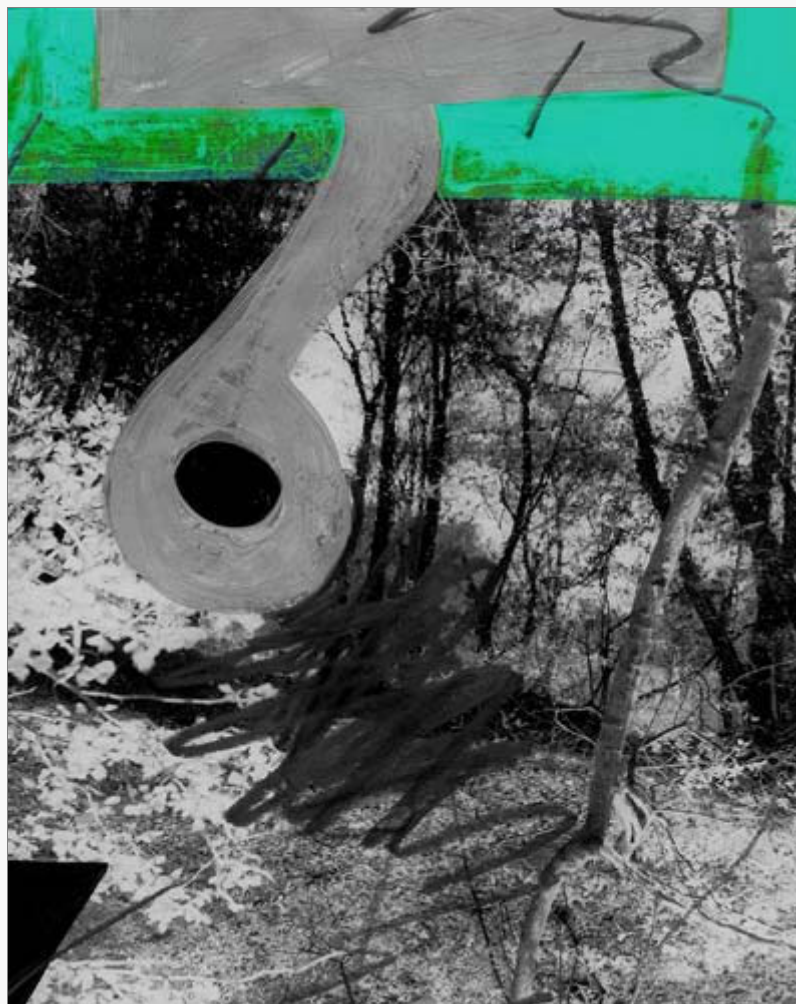
Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

PECA ȘTEFAN (1982–2013), cel mai mare scriitor român, creator al genului junklit, tradus în mai bine de 24517283,123 limbi, fondator al renumitei companii de teatru alternativ BLA, deținător a trei premii Nobel pentru literatură (2007, 2010, 2013), a două premii Tony pentru cea mai bună creație dramatică (2005, 2009), și cinci distincții consecutive cu valorosul premiu "Cămila de cauciuc" (Firenze–Dublin) (perioada 1998–2002), s-a remarcat ca un susținător îndârjit al cauzei drepturilor animalelor implicate în pornografie, militând pe tot parcursul vieții pentru drepturi egale între maimuțele cu nas și ornitorincii din sudul Australiei. Peca este considerat a fi primul și ultimul mare geniu al perioadei post, chiar dacă, în anii scurtei lui vieți, s-a încăpățânat să respingă postura de model pe care și-o asumau mulți alții și în care, ani de zile, critica autohtonă l-a încadrat cu obstinație. Cărțile și piesele sale de teatru (montate în stil BLA) au influențat nenumărate generații, au deschis un drum nou în literatura universală, arătând că, mai ales, mama *ta* poate fi subiectul unei glume sadice (cu tendințe pornografice). Gratuitatea discursului său liric n-a mirat pe nimeni, chiar dacă acest mic amănunt nu are nimic de-a face cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

analiza de față (Peca este un cyberpoet care a strălucit ani buni pe firmamentul de aur al istoriei poeziei universale). Proza lui Peca uimește prin felul în care îmbină glumele proaste cu intervențiile neinspirate, sadismul autoparodierilor pornografice cu ușurința devierilor sarcastice de la "fucked up bullshit philosophy" (T.J.Sawyers) la, să zicem, un absurd controlat ironic dezvăluind o tragedie personală inutilă prin inconsistența imaginii induse în medii de referință alese aleatoriu dar și prin lipsa referirilor la perioada comunistă care a obsedat ani de zile literatura țării lui de baștină. Volumul "Dric I [Pop&StraNge]" face parte din prima perioada a creației lui Peca, care include volume precum "Cameleonic", "Dric II-Popdays", "DricIIIrei" sau "stefan@hero.com", arhicunoscute azi prin introducerea lor în manualele pentru școala generală. Micile lui bucăți de proză încântă și amuză foarte tinerii cititori din ziua de azi precum și diferiții cetățeni care populează sanatoriile și instituțiile de boli mintale din toată lumea. Fără îndoială, influența lui Peca asupra istoriei secolului XXI este covârșitoare, personalitatea lui marcând evoluția ulterioară a lumii contemporane.

Oxford Literature Dictionary (ed.2037, p. 666-667)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Omul de sticlă

Mă holbez năuc la omul de sticlă expus în vitrina magazinului universal–un zâmbet larg, binevoitor–trup bineclădit, frumos–un adevărat standard al zilelor noastre. Pe un umăr stă agățată o etichetă–la naiba, mi–am uitat ochelarii acasă.

– Nu vă supărați, ați putea să–mi spuneți ce scrie pe eticheta aceea...un preț, ceva... da, cea de pe umărul omului de sticlă.

– Firește, firește...o, dar ce exemplar rafinat...imediat, imediat...

Bărbatul cu baston își apleacă privirea asupra etichetei, citește și pleacă îngrozit.

– Nu am timp, nu mai am timp, zbiară în timp ce dă grăbit colțul.

Curiozitatea mă face să mai recitez un cititor.

– Domnișoară, ați putea...

– Sigur, sigur, pot orice...la un preț rezonabil – e de la sine înțeles.

– Foarte bine. Sunt dispus să plătesc. Citiți vă rog eticheta atârnată de umărul omului de sticlă.

Domnișoara citește doar ca să se holbeze la mine, îndepărtându–se mută.

Semnele de întrebare devin adevărate ciocane izbindu–se de creierul meu. Ce se întâmplă? Exasperat, culeg un pietroi și sparg vitrina, într–un acces de vandalism. Iată și eticheta asta afurisită, tremurând în mâna mea roasă de nervi–în vreme ce aștept să mă culeagă poliția, citesc: “Omul zilelor care urmează” – într–un colț, o șampilă adaugă: ”Made everywhere/Feelings free”.

Mă întorc transparent, privind strada plină de oameni de sticlă ambulanți, noi–nouți cumpărați la preț redus.

Siberia

Pe fereastră se zărea Siberia. Maică-mea dormea dusă și mi-am zis că trebuie să încerc. Aeroplanul bunicii, pe care n-o mai văzusem de o groază de timp, ruginea tăcut în hambarele negustorului Hachim – al naibii să fie cu tot cu copilele lui răpite din harem; odinioară cântecul se siluia într-o voce stranie-acum îmi venea să-l închid undeva în norii înghețați, Siberia mi se părea mai frumoasă.

Ușa se deschise ca prin farmec și Moș Crăciun își vârî nasul roșu înăuntru.

- Am venit, Doamne; binecuvântează-ne cu sângele tău sfânt!

Lama de ras îmi stătea la îndemână, așa că i-am împlinit dorința-renii fremătau încântați. Visul m-a cuprins și daruri, daruri calde îmi aduceau Siberia.

145/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Medievală

Ne ridicăm din spuma mării, cavaleri aleși, în căutarea iubirii-ne vom domoli cumva în brațele acțiunii, visând la regina sufletelor noastre vagaboande – frumoasa Camas. Timpul trece-înaintăm cu halebardele împotriva vântului: ne vom lupta cu cele mai hidoase creaturi, vom îngenunchea făpturile magice ale pământului aurit, iar cel mai dârz va căpăta alinarea mult dorită. Urcăm pietrele munților care ne julesc mințile, traversăm văile fiarelor, unii dintre noi pier în fălcile uitate ale dragonilor, gonim ca și vântul în pletele noastre sălbatice armăsari verzi, un ucenic de-al lui Merlin ne pune bețe în roate și suspinăm după cale, după dus-vinul e scump și închipuirea mult mai păguboasă.

Castelul se ridică undeva peste culmile neîmblânzite ale unui munte vrăjit, înconjurat de imensul gard de fier, ascuțit și rece, în care zac trupurile a sute de visători temerari-de dincolo, într-o fereastră ne zâmbește frumoasa Camas, în timp ce noi escaladăm grăbiți monstruoasa îngrădire-timpul rămâne undeva suspendat, inimile noastre se înfioară, ne agățăm de stâncile și bolovanii care duc la castel-mulți voinici se prăbușesc și pier. Camas ne privește încântată și într-un târziu ne aruncă batista ei albă ca zorii-ne năpustim ca niște descreierați ce suntem să culegem prețiosul obiect-au loc dueluri cretine, accidente oribile-iată, aproape că am înhățat minunata dantelă-dar nu, ce se întâmplă-pământul ne fuge de sub picioare și parcă instantaneu colții gardului blestemat ne străpung-ne dăm ultima suflare în timp ce, din balconul castelului frumoasa Camas surâde amuzată ca mai apoi să fie invitată la dans de către vestitul Lancelot.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Secretul Curții Bătrâne

Pentru prima dată în viața lui deloc spectaculoasă, grădinarul Pull se întorcea fiind conștient de vecinătatea aproape adecvată a fostului său mentor, Trap, care, pentru un motiv mult mai puțin aparent, îi dezvăluise câteva amănunte despre marele mister al Curții Bătrâne.

Nu se știe cum a fost posibilă regăsirea drumului care ducea la acest secret, dar era clar că cea mai intensă dorință a existenței lui Trap lua, în sfârșit, o întorsătură palpabilă.

- Aici, aici-îți spun, Pull - aici trebuie să începem săpăturile - dă-mi mâna!

Pull îl ascultă mirat.

Și Trap rămase, pentru o secundă, strângând mâna fostului său student - gândindu-se la marele secret-unde va fi în străfundurile vechii curți (numită și Capcana Neagră).

Corpul lui Pull se dezintegrează lent...

147/159

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Un minut prea târziu

Jil crezuse mereu că într-o bună zi va zbura. Abia dacă împlinise cinci ani când străbunicul ei îi dăruia un cadou minunat de ziua ei: o figurină superbă înfățișând un vultur negru care se pregătea să se prăvălească asupra prăzii neajutorate—ochi gri, neîndurători—acela era Predatorul Neînfricat într-un costum de pene.

“Știu”, încercă ea să-și amintească, “că m-am simțit a naibii de puternică atunci și deodată mi-am dat seama că mă trezisesem lângă un foc de pădure, unde probabil strămoșii mei au trăit odinioară; alături noaptea își schimba culorile jucându-se purpuriu—sau poate că răsăritul avea să apară din brațele orizontului pierdut nu știu dar cine mai... - îmi era frig și muream de frică și totuși vulturul ăla dement mă obseda. Apoi, în timp ce distingeam imensul Grizzly care se apropia atât de furios, m-am gândit că m-aș fi putut înșela ori poate că m-am născut cu un minut mai târziu de a fi vultur.”

E incredibil cum, au scris ziarele a doua zi, visul etern al lui Jil s-a împlinit noaptea aceea.

Pistolero! Gunman!

Drang, drang!

Privește-mă, fir-ar să fie, uite cum mor, cum mă dezintegrez pe parchet între ideile mele umede, alunecoase, spongioase, în trefle, cuburi, cercuri rupte, carouri neputincioase, scobitori putrede, un șah mort, un rummy în comă, poți să te uiți, poți să-mi vezi picioarele strâmbe, de masă de telefon, mâinile încurcate în corzi de chitară electrică scriind versuri arabe stricate în engleză pentru totdeauna aproximativă, împiedicat de sângele meu roșu și cald să evoluez într-o ființă superioară, știi, ceva de genul...știi nu?...

Drang, drang!

Hai, te rog, fii bună și adu-mi jobenul. Unde l-am lăsat? Păi, nu ți-am mai spus o dată? Credeam că e simplu să reții, amintește-ți: eu ar trebui să fiu senilul casei. Așadar, ce spuneam - m-ai cam scos din calmul meu proverbial [săream peste câteva duzine de resturi din cutiile de cola aruncate în timpul campionatului mondial]-a-ha, spuneam că trebuie să-mi aduci jobenul de jos. Cum adică de unde de jos? Nu știi unde am pus cuierul? Nu? Lasă, nu-ți fă probleme, trebuie doar să cobori la etajul inferior, să faci o groapă în podea, să sapi un mic tunel [să zicem că te ajunge la 40 de metri, repet, e doar o ipoteză-poate ai noroc, și scapi doar cu 39,99], apoi să deschizi cripta-e acolo un perete pe care l-am desenat pe Donald Rățoiul când eram mic-nu te speria! eu chiar așa îl vedeam atunci pe Donald, am fost daltonist [acum sunt orb], mutilat, cu trei picioare și rât de porc, și n-am avut nici o problemă în evoluția ulterioară, chiar dacă, să spunem adevărul până la capăt, creierul meu are doar un lob, dar asta chiar că nu mai contează, tu trebuie doar să ascuți ce-ți spun-sapi undeva în căpățâna lui Donald și o să dai de un buton, apeși butonul și o intrare secretă se deschide, intri în cămăruță și te arunci în lac, înoți câțiva kilometri și undeva, în stânga trebuie să fie o pancartă rămasă din timpul campaniei electorale-înseamnă că trebuie să te scufunzi câteva sute de metri sub nivelul mării ca să dai de grotă-vezi cum intri, să nu atingi nimic, mi-a luat ani de zile ca s-o decorez, aprinzi un chibrit, trecând cu atenție pe lângă tonele de deșeuri radioactive și acolo, în colț,

149/159

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

lângă lampadar și combina stereo, e cuierul. Hai, ce te holbezi așa, ai vreo neclaritate? Fugi odată, poate mă supăr și-ți tai și din salariu.

Gunman!Pistolero!Gunman!

Față în față războinicii stelari aproape că se agață.

Oul de Roc stă să crape, atmosfera rarefiată începe să se încingă.

Pistolero!Gunman!Pistolero!

Taci, taci pasăre nenorocită, vai, simt cum mi se topesc moleculele în acidul tău citric! Mă enervezi cu penele tale albastre, galbene, roșii, portocalii mi se face greață, o, tu, Skittles ambulant, pupitru transparent, tarabă pop pirat, cioclu chior, far de buză, instantaneu ratat, panaramă panoramică, suicid horid atrofiat, ce-mi faci, ce mi-ai făcut, ce-mi făcuși, o tu, cucuvea anacronică, ciumă întârziată, dragoste sifilitică, sex ciopârțit și adormit pe tavane spoite, blur automatizat, napoleon augmentat în do cinci plus re șapte minus fa diez diminuat la șase șapte si diez nouă minus da, jigodii ca tine ne trebuie, prăjite la prânz sau poate chiar grătar raw, medium sau well done, fir-ai tu al dracului, du-te-n...

Pistolero!

Gunman!

Pistolero! Gunman!

Ce zici de confruntarea asta, de acest showdown măreț?

Gunman!Pistolero!

Atunci taci!

Tăcerea e ultima limbă a șerpilor!

Gun...

Fachir

Șarpele zace mort pe covor. Patul din spini a adormit însângerat. Stau și meditez deasupra luminii chioare de alături. Ochii mei sunt albaștri.

De somn.

Știi că te voi ucide, o să ridic arma și o să trag de trei ori. Nu vei simți nimic, creierii ți se vor topi în mai puțin de o secundă. Și asta pentru că sunt un fachir grozav.

Așa ceva nu se mai fabrică pe la noi.

Șarpele a intrat în putrefacție. Cele trei piei pe care le-a lepădat deshidratându-se put. Îmi duc încet mâna la gură.

Vomit.

Inima îmi bate din ce în ce mai puternic, știu că va plesni și sunt bătrân.

Sunt bătrân.

Sunt bătrân.

Cel mai bătrân fachir de la facerea lumii.

Și crede-mă a trecut ceva timp.

Chelesc, sunt un diavol spân.

Explodez și mă revărs pe podea.

Oamenii de serviciu intră și șterg scârbiți parchetul murdar de sfârtecăturile scârboase de șarpe și de fachir.³

³ [în total au folosit șapte cutii de bureți clean]

Pop

Diavolul vernil care lucrează încet în fața computerului pare abătut. Abia l-am angajat, nici măcar nu pot să înțeleg de ce. O îngrijorare subită i s-a întipărit pe mutra pocită și păroasă. Încruntarea lui lipsită de sens îmi dă de înțeles că sectorul lui nu rentează.

Pentru că sunt un patron care se respectă și pentru că politica mea de stimulare financiară a angajaților a dat mereu roade, aplic această veche strategie și în cazul diavolului vernil. Îi fac cadou o cană roșie cu sigla companiei și fotografia managerului perfect (o fotografie din tinerețe, recunosc). Diavolul vernil se mai destinde. Plusez cu un tricou imaculat. Diavolul vernil chiar a început să zâmbească. Parcă a mai prins curaj. Un câine alb îi aduce un teanc de dosare. Și apoi altul. Și apoi altul. Diavolului vernil i-a mai scăzut din entuziasm. Înțeleg imediat și îi dăruiesc cheile unei mașini de serviciu. Diavolul vernil a ajuns fără să-și dea seama pe culmile bunei dispoziții. Așa că îl concediez fără preaviz.

Plastic

Mă trezesc un pic amețit. Câteva formule albastre mi se scurg încă din vene. Oglinda aproape că se sparge când îmi fac apariția. Trebuie să recunosc: am băut prea mult azi noapte, am amestecat votcă, gin, bere, vin alb, vin roșu, lichior de toate culorile, coniac, whisky, brandy și Dumnezeu știe câte altele. E clar. Un profesor respectabil ca mine, a cărui existență se bazează pe regulile precise și reci ale matematicii de ultimă oră nu are dreptul să facă asemenea confuzii excesive.

Așa că mă voi sinucide.

Fir-ar să fie de treabă, tocmai azi s-a nimerit să fie un cer minunat, parcă trebuie să mă strivesc de un caldarâm topit-probabil să mă imprim cu totul sub pașii celorlalți oameni, ca întotdeauna un covor veșnic pe care se scutură universul.

Fie.

Deși s-ar putea să mă supraestimez.

Măcar în ultimele clipe ar trebui să-mi păstrez sobrietatea. Să fiu un adevărat gentleman.

Dar ce-ar zice un gentleman într-un moment ca ăsta?

Asta e o zi bună pentru a muri.

La urma urmelor gentlemanul este într-adevăr o pecete a universalității. Și nu trebuie întotdeauna să fie original.

Notă către mine: probabil că în timp real aceste gânduri nu ar dura mai mult de jumătate de minut. Deci, în doar un minut și douăzeci și trei de secunde (în care sufletul se desprinde de trup) procesul va fi complet.

Nu-i rău, nu-i rău deloc, dar poate că ar fi necesară o cronometrare oficială. Un ultim record pentru posteritate.

Ah, știam eu că ar fi trebuit să vopsesc din nou ușa de la balcon. Acum s-a distrus toată armonia estetică dintre peisajul exterior și decorul interior, casnic. Și nenorociții ăștia de întreținători publici văd că mătură doar pe jumătate. Ce-ar fi dacă m-aș sinucide și eu pe jumătate. Ce-ar spune atunci consilierii locali?

Nu, dom'le, trebuie făcut ceva în orașul ăsta. Așa ne sufocăm reciproc.

Poate că ar trebui să las un bilet, o critică aspră la adresa acestei administrații scandaloaase.

Nu, nu, m-aș coborî prea mult, aș rămâne în memoria tuturor ca un mediocru profesor de provincie care a căutat senzaționalul cu orice preț.

Și acum sar.

Mai e oare timp pentru o ultimă teorie? Probabil că da.

E normal ca viața să-mi facă o ultimă festă. De exemplu, timpul căderii mele de la etajul cinci al unui bloc turn, va fi suficient ca la impact, corpul meu să strivească acea bătrânică inocentă, care tocmai a făcut piața și acum se îndreaptă fără nici o grijă spre casa nepoților ei. O teorie absolut revoluționară.

Da, da, se pare că am avut dreptate.

Incredibil, incredibil! Am reușit! Am reușit!

Succesul îmi mai îndulcește parcă șuvoiul de sânge care mi-a țâșnit din gâtlej, prelingându-se peste tot în jur.

Administrația locală va fi nevoită să ia măsuri de data aceasta.

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Muscă fără aripi

Oligofrenul dădu încet din cap. Undeva, totul se învârtise. Fereastra deschisă la trei metri înălțime era amară. Prea puțin. Încă prea puțin pentru un spirit inventiv, sau măcar pe jumătate inventiv [în trecut căzuse din cerdacul de la etajul cinci și își rupsese șira spinării].

O muscă pe covor. Îi smulge aripile și o privește timp de cinci ore. În tăcere. Apoi urlă speriat. Musca evoluase într-un animal superior, cu voință și gândire proprie care se reflecta oarecum, cu un efort prefăcut și snob, într-un oligofren rupt de la mijloc.

155/159

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Cannonball (1933)

Eram însurat cu Gilda, fată drăguță, un pic sărată din când în când dar în general amuzantă. Când făceam dragoste producea un clinchet grațios, de parcă ar fi fost un ghiocel distrus de noutatea unui anotimp străin, dar în același timp și închegat ca o parte vizibilă a naturii. Se întâmpla să am deseori insomnii și Gilda obișnuia să-mi cânte vechi incantații sumeriene. Chiar dacă rareori se nimerea vreun remediu, o lăsam să se ghemuiască în mine ca o pisică și mă prefăceam că adorm desprins de propria boală, râzând și bâlbâind că o iubesc. De fapt nu o iubeam. Și nici ea nu mă iubea pe mine. Aș fi vrut să am mai multe oportunități. Eram fericit că-mi găsisem prietenii în cap, fiind atât de urât ca și tine. Eram personal responsabil pentru această excursie amară care, deseori includea litri de alcool și kilometri pătrați de tutun din toate categoriile. Ne plăcea să ne amăgim și un tic verbal devenise detestabilul: "Totul e în ordine". Am căzut în genunchi. Ce se întâmplă, dragul meu. Ești o târfă. Dar ce-ți veni. Nu, nu vei mai cânta niciodată cântecele alea drăguțe, nu vei mai trage niciodată cu arma mea. Dar nu am făcut nimic, nu ți-am greșit cu nimic. Exact. Ești o târfă pentru că nu ai făcut nimic, pentru că nu m-ai înșelat niciodată, pentru că nu mi-ai simțit gustul, pentru că n-am practicat sado-masochismul, pentru că atunci când pleci din dormitor nu plouă niciodată, pentru că nu ești lesbiană. Pentru numele lui Dumnezeu, calmează-te, lucrurile astea se mai pot face, sunt încă tânără. Numele cui?... taci, taci curvo... e prea târziu să te căiești! Nu înțeleg ce se întâmplă cu tine. Cu două minute în urmă beam liniștiți cafeaua și acum... acum... dar ce ai de gând cu ghiuleaua de la bunicu'... și de ce rânjești amenințător... Ha, ha, târfo, nu-ți dai seama că totul s-a terminat? Am nevoie de creierul tău pentru că sunt un zombi postpostmodern. Așa vezi, vezi cum cutia craniană poate fi sfărâmată cu doar o singură lovitură de ghiulea. Gilda, Gilda, voi pleca într-o călătorie în jurul lumii și tu n-o să fii decât în valiza mea... Doamne Dumnezeule, ce-am făcut Gilda, Gilda mea, amara mea Gilda cât te-am iubit amăgindu-mă că nu e așa. A, incredibil, sunt un android din anul 3456 într-o cameră de realitate virtuală. Sau un vampir uitat de timp care mănâncă muște. Sau Omul Elefant! Gilda? Cine-i Gilda? A fi sau a... chiar am uitat. De ce? De ce? De ce mi-a trosnit căpățâna?

A, da, am uitat că țineam o ghiulea în mână și parcă eram însurat cu Gilda, fată drăguță, un pic sărată și din când în când amuzantă și... votcă... votcă/sânge peste tot...⁴

157/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

⁴ Readers Digest/1/44/2123

Bloody Mary

Am băut-o pe Bloody Mary. Începuse să devină agresivă. Iar vremea era chiar ciudată. O maimuță pe acoperiș sărea amuzant, dar toată lumea plângea. Un grăsan își aprindea trabuc de la trabuc înlăcrimând încăperea de posibili nefumători. Mary mă săruta absent. Chiar dacă era atât de apetisantă, mă simțeam impotent. Îmi trimitea mesaje ascunse. Învățase de câteva săptămâni codul Morse. Sute de alte morse eșuaseră undeva, pe o banchiză. Deșertul din Arizona se spune că ar acoperi cadavre. Triburi aztece supraviețuiau cu stoicism undeva în Bolivia. Informațiile recente era greșite. Rețeaua de internet se virusase iar remediul consta în achiziționarea de târnăcoape și topoare. Quango-ul domnului Robinson murise metaforic. Incredibilul Hulk îi părăsise pe Doc, Nighthawk, Cat, Valhalla, Submariner și restul Zodiacului. Jonnah Hex nu se mai vinde atât de bine ca în trecut. Cei de la Marvel ar trebui să întreprindă măsuri drastice. Bloody Mary mă săruta cu limba. Știrile de seară spuneau că era confuz. Realitatea devenise un surogat. Visele însemnau doar un B side. Bonus track-ul distrugea întreg LP-ul. Așa s-a obișnuit dintotdeauna. Producătorii au fost mereu lacomi. Iar el a învățat să fabrice plastic. Îi plăcea Blur. Bloody Mary mă zgâria încet. Mi-a dat chiar și sângele. Oare aveau să câștige maimuțele? Legănându-se ușor a luat lanterna și s-a îndreptat spre Trafalgar. Confuzia devenise graduală și nu naturală. Nu trebuia să ne gândim la colonizarea planetei Marte. Era chiar o prostie. Totul se simțea la fel. S-a așezat lângă un stâlp și a apăsat butonul roșu. Roșu ca Mary pe care o băuse cu puțin timp în urmă. Roșu ca lumea care însângerată se zvârcolea peste tot căutându-și refugiu și învârtindu-se. Și cum se mai învârtea, cum se mai învârtea, dumnezeule, ce carusel am construit...

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 1

Editura LiterNet,
2002

Fata mov

Am început să am fantezii cu fata mov.

Fata mov are părul mov, ochii mov, buzele mov, sfârcurile mov, pielea mov și e dulce de mov. Chiar aș vrea s-o cunosc.

În primul rând aș încerca să fiu mov câteva minute, doar pentru ea. Aș urca încet scările ei mov, lăsându-mă cuprins de brațele ei mov. Probabil că aș simți ceva mov pentru ea.

În al doilea rând aș încerca să-i conving și pe ceilalți să fie mov. Să îmbrace tricouri mov, să-și cumpere jeanși mov, să petreacă mov. Aș vinde jeleu mov. Aș face o groază de bani mov și m-aș întoarce la ea.

Apoi, într-o zi mov, aș scoate-o undeva, și cerându-i să fim amândoi mov, ne-am arunca în mare. Aproape mov.

159/159

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 1

Editura LiterNet,
2002